Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sermones - Cod. Aug. pap. 92

Goetz, Uldaricus

[Reichenau], [15. Jahrh.]

Sermones

urn:nbn:de:bsz:31-88737

Visual Library

Salomon in omni gloria sua coopertus est / Sicut vnum ex illis Et si fenum agri quod hodie est cras in ignem mittitur Deus sic vestit quanto magis vos modice fidei Unde Aug. In soliloquio suo sic ait pertractans verba apostoli i Cor. 3 Ubi dicitur / Omnia vestra sunt siue presentia siue futura Vos autem Christi // Christus autem dei // Omnia enim propter electos // Ait enim idem Aug. Tu domine hec creasti hominem ex corpore Corpus propter animam vero propter te ut tibi soli vacaret et te solum amaret et possideret te ad solacium suum Inferiora vero ad seruicium quidquid enim infra celi ambitum continetur ~~inferius~~ Inferius ab anima est que facta est ut te summum bonum possideret Et hic creauit omnia astra celi Solem lunam stellas aerem terram mare et omnia que in eis sunt que propter hominem creata sunt subministrent // Si domine si pro hoc corruptibili et ignobili corpore tam magna et innumera prestas beneficia de celo terra aere mari luce tenebris umbra qualia que et quam magna et mirabilia sunt ista et cetera que preparasti in celi patria diligentibus Si tanta nobis facis in carcere quid queso in palacio Si talia solacia confers in die lacrimarum qualia conferes in die nuptiarum Si ualde bona et delectabilia que bonis pariter et malis communia et inimicis dedisti qualia futura sunt que solis bonis et amicis reddidisti hec ille // 3o potest apparere de gloria celestis et gaudii magnitudine ex verbis sanctorum quibus deus reuelauit Unde ys 64 // Oculus non vidit deus absque te que preparasti expectantibus // Et apostolus Ro 8 Non sunt condigne passiones huius temporis ad futuram gloriam que reuelabitur in nobis Et i Cor 2o Et oculus non vidit nec auris audiuit nec in cor hominis ascendit que preparauit deus hiis qui diligunt eum Nobis autem reuelauit per spiritum sanctum // Vere quam magna multitudo dulcedinis tue domine etc. Dicit Aug. Merces sanctorum tam magna est quod non potest mensurari tam multa quod non potest numerari tam copiosa quod non potest finiri tam preciosa quod non potest estimari Aug. De corpore et anima Vera lo illam vitam amplecti debuisti Ubi vita sine morte Ubi iuuentus sine senectute Ubi lux sine tenebris Ubi gaudium sine tristicia Ubi pax sine discordia Ubi voluntas sine iniuria Will an vnrecht tethun Ubi regnum sine commutatione Anewerwandelung Isti testes testificantur nobis glorie celestis magnitudinem

hec sunt

Sicut videmus In quibus
gaudium electorum maxime
consistat In hoc enim sunt ami-
cabiliter coniuncti delectatur
iocundi pulcherrime or-
nati deliciosissime saciati
copiosissime dotati Et glo-
riosissime coronati Primo
dico quod sunt amicabiliter iunc-
ti et hoc racione amoris Amor
coniungit amantem cum
amato Et inter cives ce-
lestes est amor perfectus
quia nulla pugna nulla
discordia nulla invidia est
ubi est perfecta amicicia quilibet
enim diligit alium sicut seipsum
Unde levit. 19. Diliges
amicum tuum sicut te ipsum Item
civitas illorum dicitur ierusalem
que visio pacis interpretatur
Contrario qui in abisso sunt
discordes sunt et obstinati
in malo nec possent velle
bonum ymo sicut ipsi sunt
dampnati Ita vellent quod
omnes essent dampnati Et
racio huius est quia sicut
in beatis in patria erit caritas
perfectissima Ita in dampn-
natis erit perfectissimum odium
Unde sicut gaudebunt de
omnibus bonis Ita et dampnati
de omnibus bonis dolebunt
Unde et sanctorum felicitas
considerata ab eis eos maxime
affligit Unde ps. videant
et confundantur zelantes
populi Unde vellent omnes

beatos esse dampnatos dicitur
enim ps. 26. Videant glo. ze-
lantes et invidentes videant
me exaltatum in gloriam meam
et ignis invidie vel fet.
gehenne hostes meos devo-
ret Et quid est de divite
luc. 16. Qui rogavit pro quinque
fratribus suis ad quod dico Et
quia aliquis est causa damp-
nacionis alterius alicui sibimet
maiorem penam quam ille qui
dampnatus est propter eum iste
autem dimiserat fratribus
suis causam malefaciendi
Nam dimiserat ei divi-
cias que quasi sunt causa omnium
peccatorum Ergo petivit non
propter fratres sed propter se Vel
alia causa minus enim invi-
dent propinquis aliis et a coram
esset eorum pena Si omnes
propinqui dampnarentur et
alii extranei salvarentur
2o dico quod sancti sunt delectantur
iocundi et hoc est racione caloris
Calor enim facit hominem
iocundum extendit enim et
dilatat cor sicut videmus
manifeste quod iuvenes in
quibus est fortis calor naturalis
sunt multum iocundi ~~Iuveni~~
bus Senes autem in quibus
deficit letari non possunt
Sed sicut calor naturalis omnis
est a celo Et sol est fons
caloris affectivus Sic omnis
calor spiritualis est a summo

celo // Et arcegno sup^{no} Vn
ps z ignis dm̄ in suo h
inimus in celis ppter qualli
nced regni celestis valde
wandi Vnde ps. xj. Gau
dm̄ z leticia inveterni icā
z gracia actio vox laudis
Sicut aut calor ē causa
leticie Sic et frigus est
causa tristicie // Et ipi sunt
puati calore spuali et
in loco frigidissimo inter
clusi Nichil em̄ frigidu
est sicut terra eo q̄ magis
distat ab orbe z ipi inclu
si sunt in medio terre Vnde
Job. 18 De orbe transfert
eum ergo semp sunt tristes
quia leti 2° dico q̄ sunt
pulcherrime ornati quia
omes colorati coloribus
albis Et q^o triplici modo
scz racōe locacōis purga
toris z reverberacōis po
mōe locacōes Quia sanc
ti sunt loti in sagwine sal
uatoris Vnde Apoc. 7 hy
sunt qui venerunt ex mag
na tribulacōe Et lauerunt
stolas suas z dealbaue
runt eas in sagwine agni
~~quia ipi sunt~~ i. in memoria
passionis agni uel in sag
wine agni quia ipi sunt
membra agni i. xpi Vnde
xpc sicut dixit paulo Sau
le saule quid me psequeris
Sed quod dicitur dealba

buntur in sagwine cu sag
wis nō sit albus sed rubeus
Respondeo q^o dicit quia
sagwis p multa decoctione
sit lac sicut patet in naturali
generacōe lactis qui generatur
ex sagwine i mamillis
Et io quia sagwis xpi sit
maxime decoctus igne pas
sionis Ideo dicitur habere
naturam lactis cuius est albissime
Nota q̄ illud vm̄ nō ptinet
ad omēs solum s̄ ad electos
omēs s̄ lauerunt stolas suas
Vnde Beda Non de solis
martiribus dicit illi em̄
sagwine pprio lauantur
Etiam aut tota sagwis
ihu xpi filii dei mundat ab
om̄i delicto // Vnde sensus
est in sagwine agni i. in fide
sagwis i. passionis // Videmus
em̄ in mundo isto q̄ qui filii
regis z magnatorum vestiunt
scarlatum multos vestiunt Etio
saluator noster qui est filius
eterni regis Qui sic vestitus
albis quia facta sunt vestimenta
eius alba sicut nix Non est
dubiu qn̄ scōi debeat vestire
multos Quia in Apoc. dicit
Ambulabant mecum in albis
quia digni sunt et sic patet
de loco sanctorum Item pul
chre sunt ~~ordinati~~ ornati 3°
Racōe purgacōis quia pur
gati sunt excellenter quasi ar
gentum igne examinatum Ps
Igne examinati pbati terre pur^{in}

septuplum Nota probati ere
et aterra more grecorum po
nendo com pro ablativo. pur
gati septupliciter ab immun
ditate viatorum Vel septuplu
zm Augustinum Septem beati
dines quia octo scilicet perfecti
o operter iusticiam ostendunt
et probant perfectos homines In
predictis autem beatitudinibus
est ostensio perfectionis hic ue
ro probacio et ostensio Unde
Apostolus Ro v. Tribulacio pa
cienciam operatur Paciencia pro
bacionem Probacio spem etc
Habet autem deus fornacem
scilicet purgatorium ut purget
qui hic perfecte non sunt purga
ti quia nichil coinquinatum intra
bit in illam scilicet celeste patriam
Item racione reverberacionis Vi
demus enim quod ex reverberacione
radiorum solarium ad corpus
politum et bene tersum resultat
splendor ad illud corpus sicut
cristallus opposita radiis
non solum in se claritatem
recipit sed in alia diffundit
Nam igitur anime sanctorum sunt
polite et terse ab omni ma
cula mundi ex aspectu divino
rum radiorum resultat splen
dor in corpus Unde ys. lx
Videbis et affluens Videmus
eciam quod corpus transfundit ad
corporacionem anime Nam cum anima
capit aliquid terribile sta
tim corpus pallescit Si autem
capit aliquid erubescibile

corpus rubescit Sic autem stant
in regno celorum nichil aliud
capiunt nisi deum qui est splen
dor verus Et ex tali conceptione
resultabit splendor et in carne
exteriori Unde Mt. 13 fulgebunt
iusti sicut sol in regno patris
eorum Augustinus qualis tunc pu
tas erit splendor anime
quando solis claritatem habebit
corpus liber cor. iij Econverso
dampnati sunt deformes
quia nigri Et hoc triplici
racione scilicet racione languoris
adustionis eclipsacionis vel
carencie lucis Primo racione
languoris sicut enim corpus
per multum et ~~langu~~ magnum
languorem nigrescit sicut
anima per peccatum quia peccatum
est languor anime Nam vires
et potencie anime per peccatum debili
tantur et bona naturalia et ex
celsa annichilantur Item racione
adustionis Hoc est adustio
solis homines nigrescunt et
inventre matris conceptus ni
grescit ex calore Sic damp
nati non calore solis sed ignis
infernalis aduruntur et ni
grescunt Item racione eclipsacionis
Sicut enim cum sol eclipsatur
Omnia pulchra et colorata
pallescunt Sicut dampnati
cum sol luna et stelle eclip
santur quia non splendebit
eis nec lumine temporale nec
celeste nec spirituale ut dixi
Deformes sunt quos deplo

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Jo. Tren. et d. Remigrata e
sup carbones faciens eorum
et possent dicere illud Thob.
Quale gaudium michi est
qui in tenebris sedeo et
lumine celi non video // Secundo
sunt delicose satiati In
Ps. in sermone de spe pat.
Vrbem civitas regis
magni que ex adipe frumen
ti saciat te et que fluminis im
petus letificat sic nec pondus
utique nec mensura saciatis
est et affluencia summa de
qua affluencia dicitur
Ys. 66 Gaudete Gaudete
qui lugebatis quia reple
bimini ab uberibus consolacionis eius
ut deliciis affluatis Harum
aut deliciarum superfluens
copia ex duobus racionibus sic
nos cumulatur quia sunt ab
omnibus in nos fluunt et in
nos totos // Primo dico quod
in nos fluunt scilicet a deo pa
tre a filio et spiritu sancto
Ab beata virgine et singulis
angelis et sanctis Et absi
que hic permanet creatura
Et eadem affluencia torrens
merito dicitur Tamen sic
ex multis riuulis con
fluentibus tamen torrens ex
uberat Sic delicie ex deo
et omnibus creaturis tamen
confluentes super effluente
torrentem faciunt omnium de
liciarum et hoc est quod dicitur
Ps. Inebriabuntur ab ubertate

domus tue et torrente volup
tatis tue potabis eos // 2a causa
est quia de omnibus confluunt
in nos totos Alioquin quid erit
deus omnia in omnibus ut
ait Apostolus Si in homine aliquid
de homine remanebit Sic ergo
deus erit omnia in omnibus
necesse est ut totus transeat in deum
Ita ut de homine nulla por
ciuncula remaneat extra deum
Et hoc est quod declarat sanctus
Bon. dicens Nulla futura vita
ineffabilis et inestimabilis
delectacio inebriat electos
Ut in super effluenti dulcedi
ne totum absorbebit et subiunget
quid dixit totos oculos et
aures os lingwa dentes
guttur etc vino extra ipa
racta sigillatim singulique
membra eorum mirabili di
lectionis et dulcedinis sensu
replebuntur Item 2m eundem
sicut modica stilla aque
multo infusa vino tota a se
deficere videtur dum saporem
vini induit et colorem Et fer
rum ignitum sit igni simillimum
et pristina forma exutum ut
non tam verum videatur esse
ferrum quam ignis // Et sicut
aer solis luce perfusus in eandem
transformatur luminis claritatem
ut non tam videatur
esse illuminatus quam lumen ipsum
in beatitudine perfecta recepti
utraque stola liquescit in elec
tis omnis affectus carnis ymo
naturalis ipsum per dei formitate

transibunt in voluntatem sal
uatoris // Manebit h' enim sub
stancia sed tota erit superfu
sa gloria tamquam ymagine im
pressa / De hac ineffabili
sacietate dicitur ys. 24 fa
ciet dominus exercituum omnibus
populis in monte hoc conuiuium
pinguium conuiuium vindemie
defecate medullatorum in
pinguedine / Intellige gau
dium plenitudine Jo 16
petite et accipietis ut gau
dium vestrum sit plenum // Inme
dulla que intra ossa absco
ditur / Gaudij securitatem
incedem / Et gaudium vestrum
nemo tollat a nobis // Inde
fecatione gaudij puritatem
hic enim dolore est mixtum
vel 16 Vos illi ut dicitur
Appoc. Absterget deus omnem
lacrimam ab oculis sanctorum
etc. Vos quid erit de gaudiis
dampnatorum. Audi. Jo in
appoc. Quantum se ipsum glori
ficauit et in delicijs fuit tan
tum date illi tormentum et luctum
ys 64 Nunc nolim elegis
tis propter hoc hec dicit dominus
deus Ecce serui mei come
dent et vos esurietis / Vo
medent utique quia saciabor
cum apparuerit gloria tua
Ecce serui mei bibent sed
aquam vivam vos autem sicie
tis Ecce serui mei lauda
bunt pre exultacione cordis Vos
autem clamabitis pre dolore
cordis hoc est propter conscie

cmorsum sempiternum / Auto
sancti in patria tota dotati
sunt copiosissime in anima et
corpore / Unde Bern. de omnibus
sanctis Constat inquit animam
esse triplicem naturam / In
et sapientes mundi huius
etiam humana racionalem ira
scibilem et concupiscibilem esse
tradiderunt quod utique triplicem
vim anime. Ipsa quoque natura
et cottidiana experimenta nos
docent Porro quemadmodum circa
racionale nouimus et sciencia et ignorantia
constat tamquam habitus et priua
cio sic et circa concupiscibile de
siderium et contemptus Et circa
illud quod dicitur Irascibile
et leticia pertinet et ira uersatur
Implebit ergo deus animas
nostras beatitudine Anima racio
nem luce sapiencie ita ut
penitus nichil desit in nulla
sciencia Implebit concupiscibilem
fonte iusticie ut omnino de
sideremus eam et ea penitus
repleamur Nulla enim alia
res implere potest deside
rium anime nulla preter iusticiam
etiam beatificare potest // Cum
ergo repleuerit deus concupiscibilem
mentem iusticia quicquid respiciat de
anima respuet quicquid concupiscet
deus concupiscet et ex omnibus id
magis appetet quod magis
sit appetendum Tercio demum
concupiscibili nostro iusticiam attribuimus
ex quo nimirum aut iusti aut
iniusti reputamur Iam vero quod
in nobis dicitur irascibile

ni replevit illud deus p
fecta in nobis erit tran
quillitas et insuma iocu
ditatem atque leticia reple
bimur pace diuina // Et vide
si non in hijs tribus pfecta
quantum saue adaniam ppec
tat beatudo constat qui scia
iam non inflat ppter iusticia
nec onerosa erit ppter leti
ciam // Quia iusticia nec e
indiscreta ppter sciam nec
onerosa erit ppter leticia
Quia leticia nec ineptavit
ppter sciam nec impura erit
ppter iusticiam // Sed in hijs o
mibus michil adhuc in ex
terior homo accepit Opus igi
tur inbitet gloria eterna in
terra nostra quatuor sunt
querenda ex minitu constat
excelencie quatuor esse
compactu nec mirum quod
pluribus indigere videtur
qui inferior est // Habeat
ergo terra nostra in morta
litate nec iam demno timeat
in pulvere redigendam
Resurgens enim corpus nostrum
iam non moritur mors illi
ultra non dnabitur // Sed
quid si contingat meternu
vivere in miseriis et crup
nis passibilis // Quia qua
minitu incessanter corpus
hoc corruptibile efficitur et
si non semel usque semper
moritur habeat ete etiam
agua omnodam impassibilitate
ab humoribus enim mordi
natis causa aiunt pcedere
passionum sed iam desiderat
corpus nostrum levitate vel
ciam vel minitu quod habet
exacte potentem / tanta itaque
credenda est futura levi
tatis et agilitatis beatorum ut
possint si velint absque omni
mora seu difficultate ipam
quoque cogitacionum mearum
sequi adomnia feliciter.
Quid ultra deest ad pfectam
eciedis beatudinem sola unique
pulchritudo hanc pfectissimam
habituri non immo possing
Cum I attribue ipi qua hem
abigne. Salvatorem enim ex
spectamus dominum ihesum xpm
Ut // Apostolus. qui reformabit cor
pus nostrum humilitatis nostre con
figuratum corpori claritatis
sue exhibens ut pollicitus
est cum fulgebunt iusti sicut
sol in regno patris eorum
Hec omnia // Nota
iam dicta auctoritas Apostoli
secundum glosam sic exponitur
Salvatorem scilicet corporum
et animarum expectamus scilicet ve
turum ad iudicium dominum nostrum
quantum ad diuina naturam ihesum xpm
quantum ad humanam qui reformabit
scilicet quod prius scilicet condidit re
formaverat / corpus humilitatis
nostre idest nostre deiectionis

quia post mortem in pulverem
decidat / Configuratum vel assimila
tum Corpori claritatis sue
vel claritati quam habet corpus suum
vel in resurrectione vel in trans
figuracione in mente iesu / Theo
ria autem oppositi seu penarum
erit in dampnatis / Ratio quia
ipsorum erit excecata ut non
spectat nisi penam causam pe
ne et pene eternitatem / Item
concupiscibilis affligitur quia
quod desideratur nunquam obtine
bit / Desiderium enim peribit aut
post / Et cum morte desiderium
fugiet ab eis / Item irascibilis
affligitur quia nunquam quietabitur
Non enim est pax impiis semper
enim irascuntur deo sanctis
angelis et demonibus maxime
autem sibi ipsis / Item quantum ad do
tes corporis affliguntur / Primo
quantum ad mortem / De ipsis dicit
Sicut enim oves in inferno
positi sunt mors depascet
eos / Semper enim moriuntur
ut semper vivant et semper
vivunt ut semper moriantur
Beatus Augustinus / Item semper
passibiles / Quia de ipsis
dicitur // c. 24 / Ite maledicti
in ignem eternum // Hec ad
magnam iusticiam iudicis per
tinet ut nunquam careat supplicio
qui nunquam dum viveret vo
luerit peccato carere / Nota
quod iste ignis plus affligit
unum alium et hoc ex infinitate
divine potencie / Unde ille

Ignis non operabitur in virtute
sua sed in virtute dei / Opera
bitur enim secundum statum in convenienti
divine iusticie et ideo magis affliget
Hic enim ignis operatur ex sua
virtute naturali / Et ideo si duo
quorum unus esset iustus alius
peccator ponerent digitum in isto
igne naturali similiter pateretur
uterque / Sed ille ignis non habebit
potenciam nisi contra peccatum
Et ubi invenerit peccatum habebit
potenciam et ubi plurima
peccata maiorem potenciam et
nullum peccatum nulla potencia
Unde si quis iustus iret in
infernum non tangeret eum
ignis iste / Et ideo cum virtus
dei sit infinita / Igitur virtute
operabitur ignis ille et ideo de
pene manifestum est quod maxime
affligent / Sicut enim si duo
una spata cum qua percuteret
debilis et unus fortis maiorem
ictum daret fortis quam debilis
et licet non ex virtute spate
sed procul dubio exiuit per
potenciam / Item quantum ad agilitatem
quia ligatis manibus precipitati
sunt in tenebras exteriores / Nam
enim hic habebant interiores
tenebras sunt et exteriores
sustinebunt a carenciam visionis
dei / Et ubi tenebre interiores
et exteriores sunt in eternum quomodo
potest inesse pulchritudo
Unde Jeremias Trenorum / Recessit
a filia Syon omnis decor eius
Item Naum 2o facies omnium

ingrediendo ostendit. Sequitur in
gredine primus dictum est quod
omne lumine ipsius eclipsabitur
viz temporale et spirituale ce
leste et divinum. Et deformes
horribiles et facies eorum
combuste et squalide erunt. Sex
to electi sunt post coronati
accipientur enim diadema
regni regni decoris de
manu domini. Inquo dyade
mate sunt quatuor preciosi la
pides. Primus lapis est ante
posteriori et est gaudium de
omni peccatorum et periculorum eva
sione et hic est carbunculus
qui fugat tenebras multi
enim gaudent quod multi corpo
rali evaserunt cum pena pe
ricula adhuc pervenerunt.
De mari huius mundi et in
fragili corpore hostes for
tissimos carnem mundum et
vicia et dyabolum superaverunt.
Secundus lapis est a dextris et
est gaudium de gratia societate
electorum et hic est thopasius
qui qualitatem omnium gemma
rum in se recipit. Hic erit
uniuscuiusque in gloria et perfecta
perfecta caritate ut gaudium
alterius sit gaudium suum. Et
sic de quolibet sanctis spe
gaudebunt. Tertius est a sinistris
et gaudium de malorum damp
natione. Sic letabitur iustus
cum viderit vindictam et hic
lapis est iacinctus qui se
cundum colorem aereum habet.

Hic isti se conformant divine
voluntati que habet ex
hibet in celesti patria ma
et in inferno iustitiam. Elec
ti enim videbunt dampna
tos usque in eternum. Damp
nati vero electos usque in
finem iudicii. Est autem ipsius
hoc gaudium an tristicia. Dico
quod tale gaudium ac si aliam ra
cione ostenderetur do
mus sua et possessio pater
mater uxor et heredes
suos cederet sibi in augmentum
penarum quia statim cum separari
ab eis oportebit etc. Quartus
lapis a parte anteriori est
dei cognicio et fruicio sempiterna
et hic est smaragdus qui viri
dis est coloris et visum confor
tat. Jo. 17. Hoc est vita eterna
ut cognoscant te deum verum
et quem misisti dominum nostrum
Jhesum Christum. Econtra de
dampnatis dicitur Jer. 13.
Decapite meo sic cecidit
corona glorie et Ys. 28. pe
dibus conculcabitur corona super
bie ebriorum effraym et erit
flos decidens glorie exultacionis
eius etc. Regemur ...

De omnibus sanctis

Exultabunt sancti
in gloria Ps. 149.
Sicut supra dictum
est quod in hoc quod dicitur sancti
intelligitur laudabile extram

perquod electi promeruerunt
premia eterna // Secundo autem
per ipsum sanctificacionem. Invenire
in precedenti sermone // Ubi
agitur de sanctificacione spiritu
alis templi et applica prout
ut placuerit. Item de eodem
sermone iste

Gaude et exultate
quoniam merces vestra
copiosa est in
celis. Mt. 4 Introducatur
ut in precedenti sermone
Verba ista dum sine ultimum
ade pri sint non ad minimo
to adeos dicitur Gaudete
et exultate etc. Que sue
runt verba vere tenerrenarie pro
sita. In quibus quidem verbis
dupliciter commendatur 2m
quod eorum beatitudo dupliciter
describitur et promittitur scilicet
ut solaciosa et delectabilis
ex ineffabili iocunditate cum
dicitur Gaudete et exultate
ut deliciosa et desiderabilis
in estimabili fecunditate sed
cum quoniam merces vestra copio
sa est in celis. De primo ite
Gaudete in domino sem
per iterum dico gaudete Phil.
4. De 2o. Qui timetis ac
dite illi et non evacuabitur
merces vestra. Eccli. 2o. De 3o.
trop Gaudete in illa die
et exultate ecce enim mer
ces vestra multa est in celo
Luce 6. pro themate Exultat

spiritus meus in deo salutari meo
eius. Pro capitulo Rom. 12
Introducatur capitulum dia
quod sequitur // Sciendum quod sa
piens servus libenter de
~~mercede~~ mercede sua ex
spectat tribus de causis Primo
propter premii congregacionem Si
enim statim singulos soli
dos acciperet vane illos consu
meret parumque sive nihil
lucratus ageret. Sic illis Qui
sancti noluerunt mercedem
suam frustratim accipere sed
congregaverunt ut sic totam
acciperent. Unde Jo. in cano
nica sua Videte vos metipsos
ne perdatis quod operati estis
sed ut mercedem plenam
accipiatis. 2o propter certam
conservacionem. Si enim servus
parum acciperet forte perderet
quia ubi servaret non haberet
Aggei 1o. Qui mercedes
congregat misit eas in saccum
pertusum. Sic sancti mercede
suam domino reliquerunt quia
sibi ipsis de eadem servanda
non crediderunt maxime in loco
isto ubi sunt tot fures et
predones. 3o possent cum Ben
Apostolo 2 Thi 1o dicere Scio
cui credidi et certus sum
quia potens est depositum
meum servare in illum diem
Et Sapie. 5 Iusti in perpetuum
vivent et apud dominum est mer
ces eorum. 4o propter monete
innovacionem. Servus enim

cu remunerari debet libe
ter expectaret diem no
uos denarios accipet Vnde
sancti noluerunt mercedem
suam capere de antiqua mo
neta istorum temporalium sed
nouam monetam expecta
uerunt eternorum bonorum quam
nullus falsariorum falsificare
potest // Vnde Apoc. 21 Ec
ce noua facio omnia de tali
pecunia expectanda dicit
Ambrosius super Ps. Beati im
maculati Iustus inquit bone
bone fiduciam conscientie in suis
mag nouissimis gratulatur
et se vice sue tam c
laboribus intelligit liberam
mercedem quam bonis operi
et factorum requirit quibus
bene dicitur Gaudete et ex
ultate quo dic diuisione
circa primum membrum dici
precedenti sermone qui ut
bene preponditur ex magni
tudine electorum De 2o me
bro dic quo copiositas in
cedis preponditur Insuper q
sunt sancti in gloria Quia
sic dicatur quanti res fine
in precedenti sermone Exulta
bunt sancti in gloria In 2o
principali et sermo dulcis
erit

De omnibus sanctis

Vocate cetum et con
gregate populum
sanctificate ecclesiam
Coadunate senes congrega

te Congregate paruulos
et sugentes vbera Seque
dicitur sponsus de cubicu
lo suo Iohel 2o. Secun
mat etiam ordines omnium
sanctorum congregat ut eis
laudem impendat que
nomen in vie premissis Cum
dicitur vocate cetum res dic
the Primo incipiamus cir
sime vbi dicitur Egrediatur
sponsus de cubili suo Sponso
sponsus est christus In nomine christi
tota trinitas intelligitur
Nam cum christus dicitur
vnctus intelligitur et vn
gens pater vnz et vnctus
scilicet filius et ipsa vnctio
vnz spiritus sanctus et Sponse
enim dicit christus qui fuit
quadruplex cubile . scilicet patris
sinum virginis vterum crucis
patibulum et ipsum monu
mentum Egrediatur ergo
sponsus de isto suo cubili
sic et appareat scilicet primi sp
tempinitatis De primo cu
bili egressus est per diuina
originem A quo egressus
eius ab initio eternitatis
a diebus De 2o per tempa
lem generationem Ps Et ipse
tamquam sponsus procedens de
thalamo suo De tercio per
mortem saluatorem Abacuk 3
Egressus es in salutem popu
li tui // De quarto egressus est

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

per gloriosam resurreccionem
Rex et ascendit cum decen-
bili suo. Dehinc quatuor
trahitur quadruplex racio quare
rex iste sponsus sit nobis
honorandus. in quantum est
egressus de sinu patris
Rex noster deus. In quan-
tum de utero matris est fact-
us. In quantum de praesepio
est index [illegible]. In quantum
de monumento est glorifica-
tus. Dehinc quatuor Zach. 9
Ecce rex tuus venit tibi iustus
et salvator. Ecce rex tuus
quantum ad primum venit tibi
sic ut carnem assumat. Quo
ad 2m iustus quo ad 3m
salvator et 4o quo ad quartum
Secundus ordo est virginis
quod notatur ubi dicitur et spon-
sa de thalamo suo. Vir-
go enim beata non est in ordine
trinitatis quia ibi non sunt nisi
tres persone. Nec in or-
dine sanctorum angelorum
quia super eos ipsa facit ordinem
per se. Dicitur autem sponsa
quia deus cum ea matrimonium
contraxit quando fuit incarnatum
ut angelus dixit Ecce con-
cipies. Ratificatum per verbum de
sponsa cum dixit Ecce ancilla
domini fiat mihi secundum verbum tuum.
Consummatum cum filius dei
in thalamo virginali natu-
ram sibi univit. Christo autem
matrimonio fuit bonum fidei

quia virginitatem semper
illibatam servavit. Bonum
prolis quia dei filium de suis
visceribus generavit. Bonum
sacramenti quia numquam a suo
filio fuit divisa vel separa-
ta. Christus et mater eius fuit con-
iuncti amorum individua carita-
tem Cant. 6 Ego dilecto
meo et dilectus meus mihi fuit
coniunctus. cor unum per naturae uni-
tatem. Quia caro christi et
caro matris fuit indivi-
sibilitas habitacio amborum
quia sicut in vita dilexe-
runt dum se ita et in morte
non sunt separati. Joh. 19 Sta-
bant iuxta crucem ihesu mater
eius. Ista sponsa respexit
huius thalamum scilicet uterum
spaciosum in quo habitabat
divina sapientia. Animum visce-
rosum in quo habitavit univer-
salis ecclesia et locum gloriosum
in quo habitat sublimata.
Dehinc ergo trahitur quadru-
plex racio quare analogice sit ho-
noranda. Quia sponsa
eterni regis. Advocata huma-
ni generis et regina totius
curie celestis. Nam in quantum
in eius utero habitavit divina
sapientia effecta est sponsa et-
erni regis. In quantum in eius
animo visceroso habitavit universa-
lis ecclesia effecta est advo-
cata humani generis. In quantum
in loco glorioso habitavit

Sublimata facta est regina
transcensis curie celestis. De hiis
tribus dicitur Apoc. 12 Mu-
lier amicta sole. Sole quidem
amicta fuit quando dei filium
gestavit. Lunam sub pedibus
eius etc. quia terram sub sua
defensione tenet. 12 stel-
le sunt novem ordines an-
gelorum et tres hominum scilicet
martires confessores et virgin-
es qui sunt corona quia
omnium est regina. Primus ordo
angelorum notatur dicitur
vocare celum. Unde Apoc.
Letentur omnes angeli. Iste
autem secundum Dyonisium triplex
habet officium scilicet illuminandi pur-
gandi perficiendi. De pur-
gatione Augustinus. Purgaverunt
celum eiciendo apostatas.
Item Seraphim purgavit
os Ysaie calculo a ignito ca-
lore. Item illuminare dicitur de
Thob. quem Raphael illumina-
vit. Item Luce. Apparuerunt
pastoribus. Circumfulsit eos
lux de celo. Perficiunt quando colli-
gunt bonos in fine. Item
de Daniel. Venit michi in
adiutorium Michael. Item
angelus eduxit Loth de
Sodomis. Per hos traditur
triplex ratio quare sunt ho-
norandi quia sunt illumina-
tores purgatores perfectores.
De hiis tribus regratiatur
propheta dicens In conspectu
angelorum psallam tibi et
adorabo ad templum sanctum
tuum et confitebor nomini tuo. Et
quare causam subdit.
Super misericordia tua et veritate
tua quoniam magnificasti super
omne nomen sanctum tuum. Dicit
ergo super misericordia tua qua scilicet
misericorditer a culpa me pur-
gas et veritate tua qua per
sapientiam me illustras quoniam
magnificasti super omne nomen
sanctum tuum scilicet qui in tua gratia
me magnificas perficis
et consummas quod totum perficit
in nobis per angelos suos.
Secundus ordo est patriarcharum
qui notatur cum dicitur Da-
niel senes qui dicuntur
senes propter venerandam pater-
nitatem qua nos genuerunt.
Thob. 8 Filii quidem sanctorum
sumus. Propter sensus matu-
ritatem Sapie. 8. Item
sunt sensus hominis propter cani-
cies gravitate ibidem Etas
senectutis vita immaculata.
Per hos ergo tribus traditur
triplex ratio quare a nobis
honorandi sunt quia fuerunt
genitores nostri in fide vera
maturi in sapientia et honesta
in vita. Item 22. Laudemus
viros gloriosos et parentes
nostros. In hoc quod dicit viros
notatur sensus quia matu-
ritas. In hoc quod dicit gloriosos
notatur conversationis honestas

In hoc quod dicitur pentecos-
tes notatur ipsorum vene-
randa sanctitas. 4us est
ordo apostolorum quod notatur
cum dicitur sanctificate eccle-
siam; sancta ostenditur sanc-
tificare aut presupponit
sanctum. Congregacio igitur
apostolorum dicitur ecclesia sancta
et sanctificata. Ecclesia quia
ipsam plantaverunt. 1 Cor.
3: Ego plantavi, Apollo
rigavit. Sancta quia ipsi
vitam sanctam habuerunt
quia terrena contempserunt
et fenestras sensuum custo-
dierunt. Ysa. 60: Qui sunt
isti qui ut nubes volant
et quasi columbe ad fenes-
tras suas. Sanctificata
quia adventu spiritus sancti
confirmati ~~fuit~~ fuerunt. Ps.
Ego confirmavi columpnas
eius. Ex hiis trahitur racio
quare sunt honorandi. Primo
in fide nos plantaverunt,
suis doctrinis informave-
runt, suis exemplis et mi-
raculis corroboraverunt. Apoc.
4: De throno 2o. Apostoli sunt in
quibus deus sedet, procedunt
voces predicacionum, fulgura
lucidorum exemplorum et to-
nitrua terribilium miraculo-
rum. 5us est ordo martirum quod
notatur cum dicitur congregate
populum. Dicuntur populi ade-
populando quia depopu-

lati sunt demonia et mundum
et persecutores mundi pa-
ciendo. Prov. 16: Melior est
paciens viro forti. Secundo
feriendo. 1 Cor. 9: Casti-
go corpus meum. Ex hiis ha-
bitur triplex racio quare sunt
a nobis honorandi. Primo quia
omnes hostes vicerunt
triplicis generis victorie, scilicet
primo modo resistendi, pacien-
di et feriendi. Hebr. 11:
Sancti ~~pora leonum~~ per fi-
dem vicerunt regna. Et
subditur: Obturaverunt ora
leonum. Hec victoria primo modo
resistendo; lapidati sunt
etc. Hec victoria primo modo
paciendi; circuierunt in melotis,
in pellibus caprinis. Hec vic-
toria primo modo feriendi. 6us
est ordo confessorum quod notatur
cum dicitur: Congregate ube-
ra. Ex uberibus triplex li-
quor effunditur, scilicet lac,
butirum et sanguis, ut habetur
Prov. 30: Ubi dicitur qui for-
titer premit ubera ad elici-
endum lac, exprimit butirum,
et qui vehementer emulget
elicit sanguinem. Sancti
igitur confessores ex uberibus
divine pietatis suxerunt lac
intelligencie divine scriptu-
re. Ysa. 60: Sugent, suget
lac gencium. Butirum de-
vocionis interne. Job 29. Cum

lavabam pedes meos
butiro et sanguine i memo
riam dnice passionis Po
ut infra ginatur per tuus
insignime Rlig'is trahit
triplex quare sut a nobis
honorandi scz quia fuert
doctores nri Devoti inter
cessores inflamatores Ita
inquantu sriperut lac sa
cre scripture facti sut doc
tores nri Inquantu sure
rut butyru facti sut nri
intercessores Inquantu sure
rut sanguinem dnice pas
sionis facti sut nri infla
matores Et ī alios infla
mauerut Dnte q̄d no ar
det quo alind incenderet
pt Octaum est ordo vir
ginu qd notatur cu dicitur
Confregate pirulos apiui
tate dictos Est aut in eis
triplex puritas qd notatur
Mt 19 in parabola de virgi
nibus scz vas liquoris et
lucas Puritas vas est
mundicia corporis Puritas
liquoris est mundicia gratie
spualis Puritas luc est
honestas gustacionis Rlig'is
trahitur triplex ratio quare
a nobis honorandi scz qr
sponse xpi templum spus sti
filie dei Nam inquantu
habuerut puritatem spi
ritualis et corporalis mu
dicie facti sut sponse xpi Apok
14 Hy sequuntur agnum quo
cumqz ierit Inquantu habue
runt puritatem spualis

mundicie facti sut templu
spus sancti i Cor 3 Nescit
qua templum dei estis uos
et spus sanctus habitat in uobis
Inquantu habuerunt purita
tem guersionis honeste fa
ciunt filii dei Unde pgi
dos dicit Luceat lux vra
coram hominibus statim subdit
ut glorificent patrem vrm
qui in celis est Apok 13
Hy empti sut ex omnibus
primicie deo et agno Et in ore eorum
et more illorum no est inue
tum mendacium Ecce sut filii
dei qui est veritas Sine macu
la sut ante thronum dei Ecce
templum spus sancti Reges

Sermo de inventione domini

Probet aut seipm
homo et sic de pa
ne illo edat et
de calice bibat i Cor 11
Si aliquis // aliqu // debet
cibum recipe oportet
ut videat et probet scz aliqs
ille est sanus et si stomachus
e bn dispositus Si enim aliqs
esset sanus et stomachus malus
sive male dispositus vel ego
potus esset sibi adnocume
tu qz ad pficiendum Libus aut
iste celestis no e pbandus
quia semp bonus est sz ho
est pbandus si bn sit dispo
sitis Unde no dixit apostolus
probet aut istu cibu homo Et
at probet aut seipm homo
Dicit Sicut aliqs corporalis
cu ventrem inuenit aduers
humoribus occupatu amplius

primo probare debemus nos ipsos

ledit et magis nocet nullum
prestat auxilium. Item sicut abusq(ue)
corporalis spiritualis si aliquis
recepit malignitate pollu-
tus magis eum perdit non
sui natura sed accipientis
vicio. Notandum quod ille qui debet
hunc cibum accipere debet se pro-
bare. Primo seipsum quante
sit puritatis et illa puritas
attenditur quantum ad ma-
nus quibus ministratur, quantum
ad os per quod suscipitur et
quantum ad cor in quod recipi-
tur suscipitur. Manus quidem debent
esse munde. Ps. Lavabo inter
innocentes manus meas
et circumdabo altare tuum domine.
Et ideo sicut dicit Dyo(nisius) Sa-
cerdos accessurus ad consecrandum
lavat digitos per quos peccata
venialia designantur ad
innuendum quod non tantum a peccatis
magnis sed eciam a parvis
debet esse mundus. Debet
igitur habere mundas ma-
nus i(d est) munda opera. Qui
enim haberet immunda opera
non esset dignus tangere nec
respicere illud sacramentum.
Legitur 2o Regum 6 quod Oza
a deo percussus quod archam
dei manibus tetigit. Et as-
signant iudei causam quia
nocte precedenti iacuerat
cum uxore propria. Qua passi-
one dignus est qui indig-
ne tangit et sumit verum
corpus Christi. Si ille qui
archam tetigit ut iuvaret

ne pateretur ruinam qua
passione dignus est ille
qui mittit corpus Christi ad pa-
ciendum illud in latrinam
i(d est) in gstiam immundam. Secundo
debet habere os mundum per quod
suscipitur et maxime a duobus
peccatis scilicet detractionis et gu-
lositatis. Unde. Item si
ubi Apostolus loquitur de hoc
sacramento dicens: Convenien-
tibus vobis in unum ad cenam
audiis scissuras esse. Glossa:
peccatum detractionis. Alius
quidem esurit, sequitur ibidem,
esurit alius ebrius est. Glossa:
peccatum gulositatis. Primus enim
scilicet detractor est sicut canis,
secundus scilicet gulosus est sicut porcus.
Mathei 7. Nolite sanctum dare
canibus neque proiciatis mar-
garitas vestras ante porcos
i(d est) ante gulosos. Tercio debet
habere cor mundum in quo reci-
pitur quod cum sit splendor lucis
eterne et speculum sine ma-
cula non habitat nisi in mente
pura. Sapie. 7. In animas se
sanctas se transfert. Item
Can. 2o. Qui pascitur inter
lilia i(d est) inter corda pura et
munda. Quare autem comparatur
cum in terra quia scilicet cor ter-
renum amando terrena. Item
luxuriosus comparat eum in luto
quia scilicet cor in immundiciis plenum.
Superbus comparat eum in ventre
~~[illegible]~~ quia habet cor vento-
sum i(d est) superbia et ambicione

plenum et effectum. Secundo probare
debet corpus dominicum quante
sit maiestatis. In ipso enim sa-
cramento corpus Christi continetur
scilicet quantum ad corpus sanguin-
nem animam spiritum divinitatem et
divinitatem veram recipiendo
igitur eius corpus et corporis
Christi mistico unimur et bonorum
omnium participes efficimur. Un-
de dicitur Cor. x. Panis quem fran-
gimus nonne participacio corporis
domini est. De hac participacione
dicitur in psalmo. Participem
me fac deus omnium timencium
te et custodiencium mandata
tua. Recipiendo etiam eius san-
guinem ab omni puritate consciencie
mundamur. Hebr. ix. Sanguis
eius emundabit consciencias nostras
ab operibus mortuis ad ser-
viendum deo viventi. Reci-
piendo eius animam ab omni ser-
vitute redimimur. Jo. x. Bonus
pastor animam suam dat pro
ovibus suis scilicet redimendum
Math. xx. Filius hominis non ve-
nit ministrari sed ministrare et
dare animam suam redemptionem
pro multis. Recipiendo eius
spiritum ab omni morte anime
et corporis vivificamur
Jo. vi. Spiritus enim est qui vivi-
ficat caro non prodest quicquam
Ro. viii. Qui suscitavit Christum
a mortuis vivificavit et
mortalia. Cor. iii. Inhabi-
tantem spiritum eius in nobis.
Recipiendo eius deitatem
omni dulcedine saciamur. Jo.
Jo. Ingredietur et egredietur et
pascua inveniet ingredietur
scilicet ad contemplacionem deitatis

egredietur scilicet ad visionem
humanitatis pascua inveniet
scilicet eterne refectionis. De hac
refectione dicitur Math. xi. Venite
omnes ad me qui laboratis
et onerati estis et ego reficiam
vos. Tercio debet probare indigne
sumentis periculum quante sit
penalitatis. Incurrit enim pe-
nam temporalem spiritualem
et eternalem. De temporali di-
citur Cor. xi. Ideo inter vos multi
infirmi et imbecilles et dor-
miunt multi. Dicitur in libro
pastorali quod quicunque indigne
communicat nisi bonitas dei gladium
suspenderet ab angelis ad hoc
positis perimeretur. Secundo tales
incurrunt penam spiritualem quod
diabolus maiorem potestatem super
in eos accipit ut dicitur de iuda
Jo. xiii. Post buccellam introivit
in eum sathanas amplius scilicet
quam erat. Et tamen illa buccella
non erat corpus Christi quia aufugit
e accipere buccellam de manu
dei quanto magis in illum intrat
qui audet accipere indigne corpus
Christi. Aug. Nullus magis ad-
corpus Christi nullus ficte adve-
niat nullus siccato ore communicare
audiat. Ne cum Christo iudas sumpsi-
mus paciatur nam in illum
post comestionem mense diabolus
introivit. Non quia sumpsit corpus
dominicum sed quia inpudencia mu-
de et malignitatis mentis ad-
versarium inhabitare fecit ut
dicatis quod indigne secreta mi-
steriorum celebrantes diaboli
invidie sanctiatur. Tercio incurrunt
penam eternam. Unde super
illud Reus erit corporis et

et sanguinis domini Dicit Am-
brosius // Mortis christi penas
dabit ac si christum occidisset et
punietur Item enim reputantur
occisores christi sicut iudei iniusti
recidiuantes Et corpus christi in-
digne recipientes Et illud
ostendi potest exemplo // Est aliquis
homo vel qui habet .x. marckas
auri Una sibi violenter auf-
fertur Aliam dat ingratitu-
dini ponit in mercibus qui sibi
auferuntur Tertiam proicit in la-
trinam Iste potest dicere se xxx mar-
cas amisisse Iudei igitur
sunt similes illis qui marcam
violenter auferunt qui vitam
christi in violencia abstulerunt
Ingrati sunt similes istis qui
beneficium dei non agnoscunt nec
aliquod servicium impendunt // Re-
cidiuantes sunt similes illis qui
merces auferunt Christus enim
animas nostras emit sanguine
suo Et tertius ille qui ad peccatum
redditur animam emptam sibi
auferre conatur Illi nempe qui
in immunda mente corpus christi re-
cipiunt ipsum quantum est in ipsis in
latrina proiciunt Quot sunt
hodie tales // 4to debet probare
si digne recipiunt quante sunt
utilitates et quinque utilitates
attenduntur in vita nostra et in
morte In vita est enim est no-
bis dimissum in memoriale
dominice passionis et in medica-
mentum recreacionis // Est igitur
dimissum nobis in memoria
dominice passionis // Primum est in
visu sicut passio christi depicta et
illud debet affectum nostrum moue-

[illegible]

multum // 2m est in auditu sicut
passio christi audita sive predicata
et illud debet moue magis // 3m
est in gustu sicut passio christi in
sacramento veraciter et tamen
signanter expressa et illud
debet mouere maxime // 2o
dimissum est nobis in medica-
mentum nostre recreacionis Est
enim medicina efficax contra omnes
infirmitates nostras sicut patet
in illa oracione Purificent
nos domine quesumus sacramenta que
sumpsimus etc. Est enim me-
dicina sanativa quia sanat
omnes morbos viciorum Unde
dicitur sic Ablue scelerum
est medicina roborativa quia
roborat et confirmat in sanitate
recepta // Unde subditur sic
Sit fortitudo fragilium Est
medicina preservativa quia
preservat hominem ne iterum
cadat Unde subditur sit et
periculis firmamentum: Est et
meliorativa quia vivos et
mortuos ad meliorem statum
perducit Unde sequitur Adiuuat
Fiat vivorum atque mortuorum
fidelium remissio omnium peccatorum
2o attenditur hec utilitas
in morte // Via enim quam vadit
anima decedens de corpore
est stricta et tenebrosa Job 19
In calle meo tenebras po-
suit Est via periculosa psalmus
In via hac qua ambulabam
absconderunt superbi laqueum
michi Est via longa 3 Regum
19 Grandis tibi restat via

est via ignota // Ps Viam
ciuitatis habitaculi non inue-
nerunt // Dum igitur corpus xpi
cum // decedentibus datur por-
tant sicut lumen siue lucem
ad tenebrose vie illuminacionem
Ioh 1 // Ego sum lux mundi
Vnde Io 12 Ambulate dum
lucem habetis vt non tenebre
vos comprehendant Habent
sicut pugilem ad hostium de-
fensionem // Iob 17 Pone me
domine iuxta te et cuiusvis ma-
nus pugnet contra me // Ps
Si ambulauero in medio vm-
bre mortis non timebo ma-
la quoniam tu mecum es domine Habent
sicut cibum ad confortacionem
Ps Panis cor hominis
confirmat 3 Reg 19 Ambu-
lauit in fortitudine cibi illi-
us vsque ad montem dei oreb // Et
sicut ductorem ad vie di-
reccionem Michee 2 Ascen-
dit iter pandens ante eos
Glosa vt dux ad paradisum
Ps // Deduxit eos in portum
voluntatis eorum // Regem

Dominica reminiscere

Egressus Ihesus seces-
sit in partes Tyri
et Sidonis // Mt 15
Item // Cum dominus the-
saurum sue misericordie voluit aperi-
re ad locum vbi illum sua
misericordia indigentem inuenerat
Da in der sünd der sünder
erberm notturfftig wer In-
de venit mediator ad eos

tus redemptor adueniendi
ad eos Vna aberrantes Alia
ad mortuos // Et io dicitur e-
gressus inde Ihesus // Egressus
de sinu patris ipsum non di-
mittendo quia filius est in pa-
tre per eternam generacionem quia
in principio erat verbum Io primo
Et humanam naturam assumendo
Cum egressus nichil aliud est
quam quedam singularis appari-
cio in humanitate assumpta Ideo ipse sal-
uator Io 16 Exiui a patre et ve-
ni in mundum A mundo egressus
venit in partes Tyri et Si-
donis // Tyrus interpretatur
angustia et Sidon venacio
et significat pressuram mundi In
qua dominus esuriem et sitim
et in mortem se dedit que
mors tante acerbitatis fuit
quod mens humana non sufficit discutere
Ideo venit in Tyrum Item
venit ad Sidonem id est ad presure
mundi in quo venatus est
nostram salutem quam nobis
obtinuit Dum se in ara crucis
pro nobis omnibus obtulit Se-
cundum dum Ihesus ad istam venit
Ecce mulier chananea egreditur
clamans et dicens Miserere
mei fili dauid Notandum
quod tota hystoria istius ewangelii
per tria principaliter continetur Primum
est effectus misericordie Cum dicit
Miserere mei fili dauid Secundum
est excessus malicie Cum dicitur
filia mea male a demonio
vexatur Tercium est progressus sapie-
ncie cum subiungit Et non respondit ei
verbum Quartum est fructus perseuerancie

Dimisse

cam subiecit // Mulier magna
est fides tua fiat tibi sicut vis
Ubi dicit // Rabanus // Quantum
valet instancia oracionis quod
Apostoli non potuerunt ipsa prestit
cit // Circa primum notandum
quod ista filia est anima demonium
aut aquo vexatur est peccatum
Mater autem est sancta ecclesia
que orando petiuit miaz
ad subueniendum ire me
Nam natura humana inter
alias creaturas multiplici
vacione // Primo enim quantum ad // vexatur
naturam // 2o quantum ad for
tunam // 3o quantum ad noticiam
4to quantum ad amiciciam primo
enim patet quantum ad natura
quia multum impugnatur Na
in homine est pugna cogitacionum
que perturbat animam Est pug
na elementorum que corrump
subiectum Est pugna humorum
que inducit morbum // Et est
pugna inter carnem et spiritum
que inducit peccatum Inpug
natur eciam extrius a toto
vniuerso quia omnis creatura
pugnat peccatorem quia
ipse inobediens est precepto
creatoris propter quod dicit
Job Qui repletur multis
miserijs Racio autem horum
est quia omnis creatura seruat
mensuram a deo sibi datam
homo autem mensuram istam
transgreditur causa autem est
Diuina omnis creatura sublime
constituta gubernatur et diri
gitur a natura // Natura autem
ordinate agit quia ad vnum
tendit // Unde videmus quod ar
bor semper facit eosdem fructus
et ignis semper calefacit // Item
hirundines semper in eodem
modo nidificant Sed homo
gubernatur et regitur racione
et voluntate que habent ad oppo
sita scilicet ad bonum et ad malum
Et io mensuram transgreditur
Et huius exemplum Videmus ad oculum
Equus enim cum ad fontem du
citur tantum bibit quantum
habet necesse et quantumcumque
ad fontem teneretur non plus
biberet // Homo autem cum recipit
de cibo et potu sufficienciam
quantum sufficit ad debitum
nutrimentum non est contentus
Sed tota die se ingurgitat et
inebriat Et quia ille trans
greditur mensuram incidit
in multa miseria · Ad hoc
enim ostendendum vera questio
adriani quesiuit enim a quodam
philosopho cui similis esset homo qui
respondit quod esset similis acerno
niuis vel Pehnepall · Post
matutine et pomo nouo
Primo ergo dixit quod esset
similis acerno niuis quia sicut
nos videmus quod acernus
niuis a modico calore dissol
uitur sic homo a modico
calore destruitur Item similis
est post matutine quia sicut
in mane ante solis ortum
habet pulchrum et viridum colorem
Sed superueniente cornmate
marcessit et decidit Sic
homo in iuventute pulchrum

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

habet colorem sed in senectu
te totaliter pallescit Item est similis
pomo quia sicut videmus
quod pomum est pulchrum extrinsecus
et est frequenter putridum
intrinsecus vel wirmessig quia
a verme corroditur Sic di
co homo in vita presenti apparet
pulcher et fortis sed interior
vermis inest scilicet calor na
turalis qui continue eum consu
mit etc. patet quod homo sub
iacet miserie quantum ad naturam
Item homo subiacet miserie
quantum ad fortunam bonam enim
esset miser qui semper come
deret et numquam posset appeti
tum saciare Et qui semper
biberet et numquam posset sitim
extinguere Et per simile modum
miser est qui de bonis for
tune non potest tantum acquirere
quod posset appetitum eius im
plere ymmo quanto plus ac
quiritur tanto plus cupit
et iniustus bonis est in continua
varietate potest quod dicit
boecius 5° Quid me felicem
totiens iactastis amici quia
enim scilicet hoc exemplum in alex
andro legitur enim quod tumba
allexandri fuit tota de au
ro circa quam philosophi convenerunt
Quorum unus sic dixit Hic
enim heri de auro faciebat
thesaurum hodie aurum the
saurum facit de eo vulgariter
der sprichet gestern das
golt ein schatz schliust es
yn huit enim heri non suf
ficiebat illi totus mundus
hodie sufficiunt ei tres vel
ulne Alter heri imperavit
omni populo nunc autem im
perat aliud sibi Tercius dixit 1 2 dixit
hic heri in premebat terram
hodie premitur ab ea scilicet terra
Sic homo toti veritati sub
iectus multis miseriis premitur
Item miser quantum ad noti
ciam quia ~~quantumque~~ quantum
cumque in hac vita proficiamus
ad modicam noticiam veritatis
pervenimus ymmo pocius nec
vere intelligimus et huius causa
est quia sicut dicit sapiens
in primo phisicorum Unumquodque
scire arbitramur cum causas
cognoscimus primas Dicit
qui vult scire naturam fumi
oportet ut sciat naturam
ignis et qui vult scire naturam
pomi oportet ut sciat na
turam arboris Et qui vult
scire naturam vini oportet
ut sciat naturam vitis cum
igitur deus sit causa omnium
et ipsum in hac vita non pos
sumus cognoscere Iuxta illud
Non videbit
me homo et vivet et propterea
hec alia non possumus per
fecte cognoscere et sic ergo
remanemus in tenebris ig
norancie Iuxta illud Ecce
nos omnes involuimur tene
bris Huius exemplum habemus in Exemplum
libello de barlaam et io
saphat Legitur enim quod sa
gittarius quidam aviculam

parvulam nomine philome-
nam capiens. Dum vellet
eam occidere vox data est
philomene et ait quid pro-
dit homo si me occideris
neque enim ventrem tuum de-
me implere valebis. Sed
si me dimittere velles tria
consilia tibi darem que si di-
ligentius conservares mag-
nam utilitatem inde conse-
qui posses. Ille vero ad eius
loquelam stupefactus dixit
quod eam dimitteret si hec
consilia proferret. Et illa dixit
Numquam rem que apprehendi
non potest apprehendere studeas
Item de re irrecuperabili
perdita numquam doleas. Verbum
incredibile numquam credas
Hec enim tria custodias et bene
tibi erit. Ille autem ut promisit
eam dimisit. Philomena
autem per aerem volitans dixit
ei Ve tibi homo quam malum
consilium habuisti et quam mag-
num thesaurum perdidisti. Est
enim in ventre meo marga-
rita que magnitudine
sua ovum struthionis excedit
Quod ille audiens valde contris-
tatus est quod eam dimiserat
et eam apprehendere conabatur
Cui philomena Nunc cog-
nosco te stultum esse
Nam ex hiis (utilitatem) que dixi nul-
lam voluntate hausisti quia
et de me perdita irrecupera-
bili doles et me temptasti ca-
pere cum mea itinera perge-

nequeas. Et scias in meis
visceribus margaritam tam
grandem credidisti cum ego
tota non magnitudine ovi
struthionis equalem pertingo
Sic multi amant apprehende-
re stultos sibi omnia. Item homo
in hoc mundo subiacet mi-
serie quantum ad amiciciam
Amicicia enim in omni sta-
tu est necessaria. Unde sicut
sapiens in principio .8. Ethicorum
Nullus bene dispositus eligat
vivere omnibus necessariis ad vitam
habitis sine amicicia. Sed nullus
est qui in hac vita unum
posset habere amicum perfectum
ad dicit Jeronimus Unusquisque
a proximo suo se custodiat et
in omni fratre suo non habeat
fiduciam quia omnis frater
supplantans supplantabit
et amicus fraudulenter incedit
Item Sortes erat quidam phi-
morices qui quesivit a filio
suo quot amicos sibi acqui-
sivisset qui cum diceret quot
multos ridet quod ipse iam
senex vix potuit acquisivisse
unum amicum. Et subiunxit
non sit tibi parum habere unum
inimicum. Nec sit multum
habere mille amicos. Unde
in mille vix unus verus
invenitur. Seneca. Item
de mille unum recipe et non
reputes nisi probaveris
quia ille solus amicus tuus
est qui tibi non deficit

in necessitate. Hunc precepit
filio ut vitulum sagina-
ret et in sacco poneret. Et
amicos suos circuiret di-
cens quod homicidium commi-
serat et debebat domus
eius scrutari et quod commit-
teret occisum apud se spe-
liri et se abscondere. Et
omnes repulerunt eum quod cum
fecisset cum redisset ad pa-
trem suum remisit eum
ad suum amicum. Idem rogans
ex parte patris recipitur.
Amicus ille exclusa fami-
lia et uxore sua foveam
fecit et illum abscondit. Hec
est res que non debeat pu-
blicari. Sic Christus verus
est amicus qui sicut rex ut
omnibus ad se confugientibus.
O peccator occidisti animam
tuam time iratum patrem
timens futurum iudicium quod
dicit per prophetam scrutabor
Jerusalem in lucernis. Ipse
enim est scrutator cordium
quia homo videt in facie
Deus autem intuetur cor.
Fuge ergo ad amicum tuum
ut te abscondat sub tegmine
alarum suarum et animam tuam
occisam peccatis sepeliat
in foveam lateris sui etc.
Hunc amicum querebat illa
Chananea dicens. Miserere
mei fili David. Et videns

est de malicia demonis.
Quia filia male vexatur
a demonio. Quia enim demo-
nes invidia repleti videt
enim quod illuc homines ascen-
dunt per humilitatem unde ipsi
per superbiam ceciderunt. Sic
manifeste videmus exemplum in
multis urbibus in quibus
partes sibi adversantur et cum una
pars abicitur ab alia in-
pugnatur et parat casum
malicia sua. Enim est me-
dium inter bonum angelum et
malum. Bonus suggerit ea
que sunt salutis malus autem
suggerit que sunt damna-
tionis. Homo autem ut liberum
arbitrium habeat potest cuique
voluerit assentire. Sed si a
demone vincitur ei subiu-
gatur iuxta illud a quo quis
superatus est eius servus
efficitur. Et ideo demon super
tales potestatem accipit. Si-
cud cera quod ita accidit de
homine existente in peccato sicut
de homine infirmo. Quia
quanto enim magis infirmatur
magis debilitatur. Wirt
ye lenger ye unkreffiger.
Peccatum enim est infirmitas
anime. Et ideo quanto magis
peccat debilior efficitur.
Quia peccatum quod primum
non diluitur mox suo pon-
dere ad aliud trahit. Unde

dicunt doctores quod non potest
homo in peccato mortali
diu existere quin in aliud
cadat quia peccatum debili
tat animam et sic anima debi
litata minus potest resistere
temptacionibus inimici Si
igitur vis filie tue id est anime
sanitatem impetrare a christo
debes quinque habere in te
que inter ista sunt Primum
est egressus // 2m paciencia
3m humilitas // 4tu fides //
Primo debes egredi a peccato
et hoc duplex primo eis non
consenciendo sed ea fugiendo
2o in eis non perseuerando
sed dimittendo Primo igitur
dico quod debet homo egre
di a peccatis eis non consenci
endo sed fugiendo iuxta amo
nicionem sapientis Ecclesiastici
21 Quasi a facie colubri
fuge peccatum Hoc autem no
bis fuit figuratum In joseph
de quo spiritualiter dicitur Genesis
39 Ecce cum quedam mulier ip
sum induceret ad peccandum et ipsum
apprehensum per vestimentum
teneret nullo consentire voluit
Sed relicto in manu eius
pallio fugit et egressus
est foras Ubi sciendum
quod Joseph qui interpretatur
filius accrescens et decorus
aspectu est dictus
intelligi potest anima intellec
tiua in homine cum suis po

tencijs quam deus decoram
creauit quia ad suam yma
ginem que deberet in hoc
mundo crescere in se seruan
do pudiciciam propria bona
et virtuosa Mulierem autem
intelligi potest corpus sive sen
sualitas sindlichait que
potencijs suis que deberet
imperio racionis subici sicut
mulier viro iuxta illud quod
dixit dominus mulieri Genesis 3o
Sub viri potestate eris et
ipse dominabitur tui licet ac
sic esse deberet tamen multo
tiens sensualitas abicit
racionem ut ipsius sequatur
blandicias instar mulieris
alliciens Joseph ad concupiscen
cias suas Ideo debet
homo esse valde sollicitus
ne decipiatur ab ipsa et in
star Joseph foras egredi
et valenter fugere Pallio
derelicto Pallium quod or
namentum corporis est in
telligi potest aliqua apparens
delectacio Per quam sensua
litas ornat suas concupiscen
cias ut adipiscatur se sed sec
tanda homo foras
dicitur sed tu homo virilis
et fortis debes ipsas relinquere
et nullatenus assentire iuxta
consilium apostoli 1 Cor 6
Fugite fornicacionem 2o
dico homo debet egredi a
peccatis in eis non perseuerando

// quarto perseuerancia et stabilitas

// ca

J S S

do Iuxta consilium sapientis
Eccli 21 fili peccasti ne
adicias iterum sed et de pristi-
nis deprecare ut tibi dimit-
tantur. Secundo hoc figuratur ad-
monens nos dominus peccatores
dicens Egredere de terra
tua quantum ad affectum
pecuniale respectu mundi
et de cognatione tua quantum
ad affectum carnis pecuniale
proximi Et de domo patris
tui quantum ad affectum
corporalem respectu sui Ab-
rahe egredere in terram quam
monstravero tibi per divinam
inspirationem scilicet in terra
lacte et melle manentem
quod intima originem propter
affectu et desiderium Et
benedicam tibi in omnibus
operibus tuis Et eris bene-
dictus scilicet qui dicam iudic
iudicii Venite benedicti etc
vel benedicam tibi per donorum
collationem et magnifica-
bo te per meritorum exaltationem
Et multiplicabo te sicut
astra celi per meritorum cumu-
lationem etc. Secundum Ostrea
perlmiter flante vento
australi mare egreditur
et aperta testa rore perfunditur
et sic margarita caritatis
in ipsa concipitur Hic fla-
te vento australi id est spiritu
sancto suspirante ho-

exit de mari peccati per contritionem
quod sic aperit per confessionem
tunc descendit ros gratie
in cor et animam hominis et
statim generatur margarita
caritatis per qua homo mag-
nificabitur in divitiis spiritua-
libus. Hugo Campadis unus
in hoc genere facultas Si quis
enim esset magnis debitis
obligatus et solvere non posset
unde omnia bona sua in-
pignorasset et totum statum
suam dissipasset valde enim
esset cara res que eum
ab omnibus absolveret Nunc
sic stat peccatum mortale per quod
homo obligatur et ingratus
omnium bonorum que stat ecclesia
sed per caritatem absolvitur
iuxta illud Luce 7 Dimissa
sunt ei peccata multa quoniam
dilexit multum Hugo in
omelia Ubi caritas est
quid est quod possit de-
esse Ubi autem non est quid est
quod possit prodesse Ergo
ut hanc comparare posses Va-
de et vende omnia que tu
et omnem creaturam despiciendo
et a vitiis egrediendo tunc
per te dicitur Genesis 27 De
rore celi et pinguedine terre
erit benedictio tua id est Hic
consequeris vos rex que
et in terra vivenciam pinguedinem
glorie quia

Sanabor dum apparuerit gloria tua. Psalmus xvi. Ideo homo qui vult sanitatem sue anime obtinere habere pacienciam // Exemplo istius mulieris. Gregorius: quia mala que nos hic premunt ad deum nos ire compellunt si pacienter tollerantur ea tollerimus. Hanc pacienciam Apostolus habuit dicens Libenter gloriabor in infirmitatibus meis Nam virtus in infirmitate perficitur // Et ideo ut ait idem apostolus quanto infirmior tanto fortior sum et potens. Pro paciencia pauperis non prodest infirme paciencia opus perfectum habet ideo paciencia in adiutorium obtinebit tibi adeo sanitatem scilicet tue id est anime. Tercio debes humilitatem habere ad modum huius mulieris si vis consequi sanitatem quia per nichil ita bene trahitur // Et deus sicut per humilitatem. Unde super Evangelium Crisostomus: est sine humilitate nequit audio dicere nec Marie virginitas placuisset // Et ipsa Maria placuit ex virginitate tamen ex humilitate concepit ut placeret virginitas / Humilis facit humilibus cum deus dat graciam sicut panthera suo amore attrahit omnia animalia sic homo odore humilitatis attrahit deum graciam dei et omnes virtutes ac omne bonum. Unde humilitas est vas gracie sanctorum sapiencie / vas gracie celi reclinatorium dei trinitatis hospicium spiritus sancti receptaculum. Bernhardus: Qui sine humilitate virtutes congregat quasi pulverem in ventum portat. Hanc habeat homo et sanitatem obtinebit. Quarto ad modum huius mulieris debet habere fidem. Quia ut dicit apostolus ad Hebreos xi: Sine fide nichil impossibile est placere deo. Jacobi 2: Ostendam tibi fidem meam ex operibus. Tu credis quia unus est deus bene facis et demones credunt et contremiscunt. Et sequitur ibidem: Sicut corpus sine spiritu emortuum est ita et fides sine operibus mortua est // Et ideo ille qui sibi sine fide sine operibus usurpat ille derisor dei est. Unde Augustinus: Nullus dicatur faber vel artifex ignarus arte sua. Et tu vocaris christianus nichil habens de vita christianissima. Et sedulo es te vocari quod non es quia quam diu sic es derisor christi es. Item fides sine operibus est sicut vir omnibus spoliatus et corpore nudatus. Tu igitur fides tua debilis sit vera studeas eam operibus implere tue sani-

tatem potius obtinere felic
ter. Anime que ad eum re
neratur. Quinto debes
habere stabilitatem et per
severantiam ad modum illius
mulieris, quia perseverantia
facit mannam invenire quia
qui perseveraverit usque in
finem hic salvus erit. Mathei x.
In epistola. Diabolus post per
severantiae insidiatur
qua solam virtutem novit
coronari absque perseveran
tiam nec qui pugnat
victoria nec palma vic
tor consequitur idem. Tolle
perseverantiam nec obsequium
mercedem habet nec beneficia
gratiam nec laude fortitu
do. Bernardus de consideratione libro 2.
Sola interre perseverantia
cui eternitas redditur
at ei eternitatem hominem reddit.
Vnde in ancilla quisque habuerit
consequens quis vis. Quia cum te
vis deus vult tibi dare.
Agitur fiat tibi sicut vis.
Fuit enim in predictis quando deo
peracti deus remittit
ad voluntatem arbitrium. Dicitur
fiat tibi sicut vis ac si
diceret. Quidquid audes
a me postulare et desi
derare hoc totum volo
tibi dare. Ideo si perfecte
credis et a mundo extra
ri egrediaris et in virtu
tibus permaneas quidquid
habere volueris postula
et dabitur tibi. Agitur fiat
tibi sicut vis. Et quid vis
Augustinus in sermone dicitur
bona est qua pessime vere
et honeste vivo et ad su
mam sapientiam pervenir
e. Idem de vera reli
gione. Est enim inquit vi
tium primum anime. Venalis vo
luntas ea faciendi que
vetat summa et intima ve
ritas. Augustinus

Dominica secunda post octavas penthecostes.

Homo quidam fecit
cenam magnam
et vocavit mul
tos. Luce xiiij.
Divinum officium ordinatur
ad duo. Primo ad laudem
dei quia cum tot beneficia
tribuat debemus ei lau
des debitas decantare.
Psalmista. Cantate domino canticum
novum. Secundo ordinatur
ad utilitatem nostram. Stat enim
nobis circa sicut stat pa
ter malo filio et luxurioso,
qui primo studet eum reducere
timore comminando pene
inflictam et hereditatis priva
tionem. Secundo studet eum reducere
amore promittendo delec
tabilia ut puta divitias
delicias et honores. Ecclesia
igitur spiritu sancto repleta
immo gubernata volens
homines revocare ad deum

reducere Primo invitatur per
uacdem fle & infliacez
pene & quos facit Intendo
precedentibus dominice Ubi
actum est de divite epulone
qui mortuus est et sepul
tus in inferno 2o blanditur
promittendo beatitudinem esse
Et quod in ewangelio isto
Legemus

Homo quidam
fecit cenam mag
nam etc. Primo
enim similitudo ad
convivium esse ita manu nos
dicit Dominica presens cena
nostra beatitudo signatur Et ut
intelligamus hystoriam ewangelii
videamus tria specialiter de
hac cena Primo enim de
loco in quo paratur 2o de
hore qui invitatur 3o de
condicione qua decoratur Primo
enim videamus de loco in
quo ista cena paratur Quia
mundus locus istius cene est
mundus Iste certe abest quia
sicut dicitur in ysaia Popule meus be
atum te dicunt ipsi te decipi
unt Et racio huius est quia
ista cena tres habet condiciones
que non possunt in isto seculo
reperiri Habet enim ista ce
na perfectam puritatem perma
nenciam seu stabilitatem
Primo ista cena habet perfectam
quia secundum philosophum beatitudo
est perfectum bonum Et quia
est delectat affectum perfecte

posset

perfectum est quietat desiderium
et ideo nunquam homo dicitur esse
beatus quin habet omne bonum et
desiderium Verum qui e-
tatum in isto mundo aut isto
non est perfectum bonum et ideo
desiderium hominis nullatenus
quietatur Nullus enim est
adeo nobilis quin non
appetat esse nobilior Et
adeo potens qui non appe-
tat esse nobilior Et a-
deo dives qui non appetat
esse dicior Unde adipis-
centes temporalia adhuc
ampliora desiderant
Et racio huius est cor huma
num duplicem habet motum
Nam cum apprehendit aliquod
delectabile dilatatur Ideir-
co cum in divinis sit omnis
delectacio cor in amore divino
delectatur et secundum omnem
sui partem impletur Cum
vero apprehendit aliquod
terribile constringitur
Et ideo cum gaudium corporale
sit temporale sit admixtum
tristicie non potest tale gau
dium cor secundum omnem sui par
tem implere Unde semper
remanet vacuum et am
pliora desiderat Unde
Ieremias Respexi terram et
ecce vacua erat et nichil
Vacuum enim vacuo repletur / non
tur Et sic patet quod in
mundo non est vera beatitudo
2o ista cena habet puritatem

mh

quia secundum boecium beatitudo
est status omnium bonorum ag-
gregatione perfectus / Sim wollen
men wesen. Indem ge-
sammet sond alle gutti
dinck. Unde sicut color
dicitur albus qui nichil in se
habet nigredinis // Ita dicit-
ur beatus qui nichil habet adu-
ersitatis / In mundo aut non
est aliquis non subiaceat
adversitati vel persone
vel infirmitati // vel
familie displicabilitati
Unde res necesse aliquid ad-
versitatis. Unde Job Ho-
mo natus de muliere brevi vi-
vens tempore // etc. Sed vero
ista cena habet stabilitate
Boecius stabilisque ma-
nens dat cuncta movere
Ideo camaleon sicut di-
cit phisicus Non potest esse beatus
quia ad aspectum solis
calor variat colorem suum
Camaleon est quedam
bestia que varium varium
habet colorem sicut pardus
Si enim illa eterna ce-
na non esset stabilis et
non perseveraret homo affligeret
quia quanto res melior
est tanto homo magis
de eius amissione turbatur
Et racio huius est quia in-
feriora regulantur et or-
dinantur secundum motum superi-
orem. Unde videmus quod
sol est aliquando in summo ali-

quando in ymo. Aliquando facit
diem aliquando noctem. Ali-
quando facit calorem aliquando
frigus // Et per hunc modum
vita nostra aliquando est in
alto prosperitatis / aliquando in
ymo adversitatis // Unde
eciam habemus de multis
regibus et principibus. Item
aliquando in die leticie // Aliquando
est ~~in die~~ tristicie. Aliquando   in nocte
in calore gracie aliquando in
frigore culpe. Job. Numquam
in eodem statu permanet
Non est ergo cena ista in
hoc mundo // Nec eciam in infer-
no certe non // Quia ibi nul-
lus ordo sed sempiternus
horror inhabitat sicut
dicitur in Job // Est ergo
in celo et hoc est quod dicit ille
cui revelata sunt se-
creta celestia scilicet Jo. in apocalypsi
Beati inquit qui ad
cenam agni nupciarum
vocati sunt. Jo. dicit // Ewam
homo quidam i. Christus qui
est deus et homo fecit
cenam magnam quia divinitate
et humanitate nos reficit
Et in quo consistit tota beati-
tudo quia videre est tota
merces secundum Augustinum. Et
ut dicit Jo. Egredietur
et ingredietur et pascua
inveniet hoc est egredietur
contemplando humanitatem
sive ingredietur contemp-
lando divinitatem. Nota quinque

electis ista cena ab eterno
est preparata et parata a sanc
ta trinitate// Christus ergo pre
dicatur passe Jo. 14 vado
parare vobis locum Et hoc
propter tria// Primum est ex parte
patris cuius offensam re
movit satisfaciendo pro no
bis Ps holocaustum pro pecca
to postulasti tunc dixi ecce
venio/ 2m ex parte nostri quia
commendavit caritatem suam ab
omnibus mortuus passione
sanguinis sui// 3m est ex par
te ipsius quia aperuit
nobis ianuam paradisi// Unde
hic est Josue// cui dixit
Moyses Deus pro viz Deut
31 Confortare et esto ro
bustus Tu enim introduces
populum israel in terram fluentem
lac et mel i. in gloriam eternam
ubi gustabimus lac contempla
cionis humanitatis Christi et mel contem
plandi ipsam excellentissimam
divinitatem Sequitur de 2o
de homine qui invitatur// Ita
ad istam cenam tria genera
hominum invitantur s. pauperes
humiles puritatis amatores
Unde dicit Lu. cito in platea
as et vicos civitatis et
pauperes introduc huc// Primo
ergo invitantur pauperes Mt
5 Beati pauperes spiritu quoniam
ipsorum est regnum celorum
Et hoc est valde racionabi
le Anima qui vult cenare
cum Christo in celo debet ieiu
nare vigilia in mundo vos
enim expectantes magnas

solemnitates angelicas re
iunamini et io quia in hoc
mundo pauperes affliguntur
iustum est ut ad hoc convivium
invitentur Avari vero et
divites quia hic consolantur
in inferno eternaliter desola
buntur Luc 16 Recepisti bona
in vita tua lazarus similiter ma
la Nunc hic consolatur tu vero crucia
ris Et hic consolatur et io
tales non introducantur ad
cenam Christi Fuga inquit homini
quibus enim propter quosdam sensus
terminatos conversos ad
terrena q. d. Genesis Sensi
bus meis vado terram fode
re et divicijs habundare
et io non possum venire venire
In quibus ergo divites
isti cenant certe limum cum
serpentibus Est enim dictum
a domino terram comedes omnibus
diebus vite tue Unde et
avari in mundo terram diligunt
in inferno bene comedunt// 2o
ad cenam istam vocantur humi
les Mt 5 Beati mites
quoniam ipsi possidebunt terram
Hic quare vocantur humi
les quia ipsi certe cor va
cuum habent et quia natura
non patitur Deus statim
cordi illabitur Amplius
aut quia habent cor plenum
propter humilitatem ad eos
Deus intrare non potest quia
non in spiritu Dominus ut dicitur
3 Reg 19 Non ergo ta
les vadunt ad cenam Christi
Villam inquit enim quasi

vocat ad se deus omnes homines q^n modis p^z f^sa & ca pi^o

dicant Volumus dominari sic superbire et presse aliis Isti autem peccato certant cum diabolo quoniam est ut dicitur Iob Rex super omnes filios superbie. Secundo vocantur iuventutis amatores qui in ista mundo ardere videbuntur Et eo quia anima ipse cum sit speciali sine macula requirit habitaculum depuratum et ideo quia carnales coinquinatum habitaculum sit cum eis deus manere non potest Non habitat in corpore subdito peccatis Unde eorum mutuit dixi Io non possum venire quod dicat apostolus delectamenta carnalia quibus isti non veniunt tales certant cum carne quia eorum venter deus est Et ideo conservant in carne de carne et metat corrupcionem eciam sicut dicit Apostolus Et sic patet de novati^s enim sunt ista terra in quibus non sunt non desperemus semper cogitantes illud dicit non veni vocare iustos sed peccatores quia non est opus sanis medico sed male habentibus Dicendum est quinque sunt modi quibus deus misericorditer vocat ad se omnes homines nisi sint valde obstinati Vocat enim eciam obiectores Penitencie commonitor persona supplicatoris beneficii exhibicione primum remissione Videamus ista per ordine Primo vocat nos deus sicut quasi excusat peccatis

obiectorem Imperans nobis peccata que commisimus quod tunc agitur vel tanquam nobis causa ad memoria revocat vel suis per predicatoris insinuat Sic deus vocavit adam Gen. 3o Ubi sentencia dicitur qui cum adam peccasset et vidisset se nudum abscondit se a facie domini quem deus vocavit dicens Adam ubi es Qui ait vocem tuam audivi in paradiso et timui eo quod nudus essem et abscondi me Ubi sciendum est paradisum qui interpretatur terrenus qui contra preceptum domini fecit intelligi potest quilibet homo qui propter amorem terrenum spiritum non timet offendere deum et per peccatum in statu Ada nudus remanet quia expoliatus est eciam veste innocencie qui primus se abscondit a facie domini quia peccatum est absconditum impedies visionem divinam Iuxta illud Ys. 49 Iniquitates vestre diviserunt inter vos et deum vestrum et peccata vestra absconderunt faciem eius a nobis Deus igitur qui pius et misericors est videns hominem per peccatum abiectum Homo vocat ut condicionem suam attendere consideret Ubi es quasi diceret Attende peccator in quo statu es et quo devenisti peccando Nam prius quam eras integra anima tua erat

libera nunc facta est dyaboli
serua. Anima tua michi prius
erat iuncta per graciam nunc
dyabolo est iuncta per culpam. Anima
tua ordinata erat ad gloriam
nunc ordinata est ad penam.
Considera igitur qualis sit
ista mutacio. Et inuenies
quod non sit inueniens mutacio
dextere excelsi sed mutacio fac
ta suggestione dyaboli et cogi
ta ut ad me dimisso dyabolo
reuerteris. Tamen alibi obicit
nobis deus contra vna. Ie-
re. 2o Duo mala fecit populus
meus me dereliquerunt
fontem aque viue et fode
runt sibi cisternas dissipa
tas que continere non valent
aquas. In quibus duo tangun-
tur per que omnia peccata criminalia
committuntur scilicet auersio et conuersio
auersio a summo bono quod
tangitur in eo cum dicitur
me dereliquerunt fontem
aque viue. Conuersio ad bonum
commutabile quod ... cisternis
dissipatis tangitur in eo cum
subiungitur Et foderunt cister
nas dissipatas. Hoc est bo
num commutabile quod sicut cister
nis dissipatis sicut dicitur quia
omnis vsus temporalium citra
seu tempore deum euanescit. 3o vocat nos
deus per pene comminacionem re
ducens nos ad memoriam
quanta mala comminatus
est hys qui in criminibus
perseuerant. De qua commina
cione dicitur Deut. 28 Au
gebit dominus plagas tuas
plagas magnas et per

seuerantes perpetuas et
pessimas et conuertet in te
omnes afflictiones egipti
quas timuisti et adherebun
t tibi insuper languores et pla
gas que non sunt scripte
in volumine legis inducet
dominus super te donec te conte
rat. Item psalmista Nisi conuersi fueritis
gladium suum vibrauit arcum
suum tetendit et parauit illum
sagittas suas ardentibus
effecit. Regat congrue
dicit. Dicit tunc Deus
volens nobilem creaturam
scilicet hominem reuocare sic
nunc quam fragilem hominem timi
dum est ut terrebo eum
si forte sic conuertatur et
viuat et comminatum est acer
bissima que excogitari pos
sent scilicet tenebras eternas
vermes immortales videlicet
conscienciam corrodentem eternaliter
et ignem inextinguibilem. 4o
vocat nos deus per paternam
supplicacionem ut quos terrores
obiectio non moueat commina
cio non terreat dulcissima suppli
cacio alliciat. De qua suppli
cacione dicitur Ie. 3o Reuerte
re auersatrix et non auertam fa
ciem meam a vobis quia
sanctus et non irascar in perpe
tuum. Et ibidem vulgo dici
tur dimisit vir vxorem
suam et recedens ab eo
duxit virum alterum numquid
reuertetur vltra ad eam numquid non pol
luta et contaminata erit mu
lier illa cum uero fornicata es cum

amatoribus multis. Reuertere
tamen ad me dicit dominus et
ego suscipiam te. Item Ezech.
18. Numquid voluntatis mee est
est dicit dominus et non magis
ut conuertatur a viis suis et vi
uat. Et quare moriemini
domus israel quia nolo mor
tem morientis reuertimini et
viuite. Item Cant. 6. Reuertere
reuertere sunamitis etc. Et si
dicatur Sunamitis id est misera
et captiua reuertere. Primo propter
beneficium creatoris reuertere. Secundo
propter beneficium redemptoris
gratus reuertere. Tercio propter beneficia
reuertere. Quarto propter cumu
lum eterne glorificacionis ut si
unumquodque istorum non moue
at saltem omnia simul mo
ueant ut ad ipsum conuertamur.
Secundo vocat nos deus beneficio
rum exhibicione nos alliciens
inter que non nunquam facit
nobis prospera arridere et nulla
aduersa adherere. Multi
enim sunt qui plus beneficiis
inclinantur quam duris
minis compellantur. Et ideo
tot et tanta beneficia nobis
contulit quod eciam quosque in
gratissimos posset obruere.
Numquid diliges inquit dominus
deum tuum qui pro te tuis
seruire facit vnigenitum
filium suum qui tibi destina
uit angelos in ministerium
qui tibi celum cum sideribus
aerem cum volatilibus terram
cum animalibus et germinibus
aquam cum piscibus ministra
rem ergo eius caritati in
iuriam facis si dona eius

accipis et dilectionis vicissi
tudinem non rependis. Aut
ergo dona illius si potes
respue vel si respuere non
potes dilectionis vicissitu
dinem rependere. Item
similis affectus maxime exci
tatur ad diligendum principem
vel dominum qui de eo curam
et prouidenciam habet spe
cialem in ordine ad aliquod
bonum. Hinc est quod homines
numquam affectu excitantur
ad diligendum deum ex diuina
prouidencia et disposicione cui
ipsum in hoc mundo sic propter
quod multo conuincitur ad deum
qui bona infinita nobis
prestat. Tercio vocat nos
deus premiorum promissione.
Unde prima petri 3°. In hoc
enim vocati estis ut benediccionem
hereditate possideatis. Nec
solum promittit nobis in
futuro eterna glorificacionem
sed in presenti dulcissimas consola
ciones que ambo promittit no
bis. Matth. 19. Omnis qui reli
querit patrem aut matrem
etc. usque centuplum accipiet
hoc est primum. Et vitam eternam
possidebit. Hoc est secundum. Tanto
enim affectu diligit nos deus
ut non sit contentus post finem
laboris copiosa nobis da
re premia sed in via hac
qua ambulamus de primiciis
celestium bonorum et solaciis
quibus letabitur [illegible]
nos infundit ut cognita
quam dulcis est dominus viam
dei delectabiliter peramplectamus [illegible]

quoque vocat nos deus ut
videat et intelligat quibus
consenciat quibus sequatur Ad-
vertat habes ~~amonic~~ amo
niciones esse cogitaciones Des
enim bone cogitaciones dei sunt
ammoniciones mala vero que
cogitamus nostre sunt cogitaciones
Iuxta illud Ysaie 55 Recor
de exeunt cogitaciones male a
dulteria etc Math xv Cum ma
la versamus in corde nostra co
gitacio est Cum vero bona
Sollicitat dei sermo est Illa sunt ma
li cor nostrum nostra dicit Illa
sibilat nostrum audit Et sic
dominus quasi eisdem modis invitat
dominus iudam ad primam revo
care Primo per timoris obiec
cionem cum dixit Iuda osculo
filium hominis tradis quod cum
non adverteret 2o revocavit
per pene comminacionem dicens
Ve homini illi per quem filius
hominis tradetur Et cum se
non percuteret 3o addidit dul
cem vocem allocucionis dicens
Amice ad quid venisti Et cum
hoc nec sic audiret 4to sub
iunxit beneficium exhibicionem
quia osculatus est eum et sic
primum permissione non addidit
sciens ex obstinacionem eius futu
ram penam non curaret Est
insuper 9me dicendum de revo
cacionum recusacione et obau
dicione Cum enim omnes vo
centur et pauci veniant ex
pedit ut ponantur cause
propter quas obaudiunt dominum
vocantem sic eos Sunt autem
nove modi propter quos ren

Quare aliqui ad vocacionem celestem vocati non veniunt propter nove raciones

nuunt consentire Unde versus
Desperant rident contemp
nunt ex differunt Timet
non plene dissentiunt inficiunt
dem Exposicio illorum versuum
in metrorum pertractacione cuius
invenienti Primi enim despe
rant sicut Cayn et Iudas
eos cum revocasset dominus quereres
in eis bonum penitencie dixerunt
maior est iniquitas mea
quam ut veniam merear
Gen 4o Secundi Cayn ad
dominum cum dominus sibi imputaret
occisionem fratris sui tunc ait
maior est etc Ecce eicis
me hodie a facie terre 2di
vocati rident sicut deno
catis Loth Gen 19 Vi
sus est eis quasi ludens
loqui 3ii contempnunt sicut
Pharao qui signis et mi
raculis vocatus recusavit
dimittere populum opponens se
deo sicut Exo 1o Capitulo
dicitur 4ti per occasionem
se aliquam se excusavit
sic Saul qui prevaricacionem
inobediencie apud Samuel
excusavit dicens 1o Reg 15
15 Accepit populus de melioribus
oribus armentis ut immo
laret domino etc Hinc isti
Romani de quibus nobis ex
positum est in evangelio qui
se excusabant dicentes Vil
lam emi Rogo te ~~habe~~ habe
me excusatum etc 5ti non
differunt venire dicentes
Iuvenis sum adhuc multum
superest de tempore sequentium pro

dicitur sap. 2º Remitte fili
am bonis iuuentute et
fruitur non pretereat nos
flos temporis // Quibus
vident dum luc. 12. Angela
te quia nescitis qua ho-
ra dominus vester venturus
sit // Secundi non veniunt dicentes
inordinato timore vel amo-
re cogitantes intra se non
potest peccata dimittere Res iu-
stas restitue in rigore
pene possit Quibus re-
spondet beatus Job Qui
timet pruina irruet super
eum nix ac sic d. Qui timet
penam penitentiam irruet super
eum penalitas infernalis
Quarti veniunt sed insufficienter
et diminutive ut qui con-
tinui aliquid emendant // Et qui
adhuc tenent vel qui re-
tinentes ad regione af-
fectu honorum diuitiarum
[illegible] voluptatum que tales
quererunt in seculo Isti possunt
se trahitur ut plures de quibus
dicit dominus Math. 23. Ve vobis
phariseis qui similes estis se-
pulchris dealbatis foris
et intus autem pleni sunt
ossibus mortuorum. Quinti Ali-
qui veniunt sed post propositum
statum resiliunt ad incepta
quorum magna est multi-
tudo qui ad bonum statum
veniunt post vel attediati
vel laboribus fatigati
vel temptationibus supera-
ti voluntate vel opere re-
sistunt Hic hii qui inde-
ssi celesti pane depasti at-
tediati dixerunt // Exo. 16. Uti-
nam essemus in egypto ubi
sedebamus super ollas car-
nium // Et item anima nostra nau-
seat super cibo isto leuissimo
nichil respiciunt oculi nostri
nisi man // Sexti non veniunt
ponentes spem suam in penitentiam
finalem. Dicit enim beatus
est incertus ad gemitum et
nostris finalis et sicut
preuaricantes in peccatis deum
inhonorant // Unde eum
debuerant multo honorare
de quibus dicitur Eccl. 5º
de propiciatu peccatorum // Noli
esse sine metu neque adi-
cias peccatum super peccatum et
dicas Miseratio dei mag-
na est multitudinis pecca-
torum meorum miserebitur
Mia enim et ira ab illo
cito proximat et in peccatores
respicit ira eius Unde
Beatus Bernardus super illo versu
bo Nos cons. quentaculo
verum de sanguinibus
ist ut tales homines mult-
in vita sua dissistant age-
re penitentiam et de extrema pre-
sumunt confessione quia
sub unius hore spacio re-
uocare posse existimat
omnia que membra que

p consensum et desideria
mala per totum mundum sper
sa sunt et distincta Non
dicas ait deus qui aliquos
tales saluare potens sum
omnia in momento in ictu
oculi reuocare et possum
qui non solum ubi uult
sed eciam cum uult spirat
gratia eis infundere primam
quam vix alii diutino la
bori temporis exercicio con
secuntur condigno dedi la
troni Sed dico vobis non
congregabo quemcumque
eorum de sanguinibus a
no magnas tribulacionum multi
tudinis congregabo Ita
in omni scriptura canoni
ca unum tantum inuenies
extrema pena salutatum
et hora dominice passionis
qui non inueniebatur tanta
ta fides misericordie Hii omnes
sic misericorditer a deo
uocati et diuersis occasio
nibus se subducentes non
introibunt in requiem suam
Unde concluditur hic dicens
dico uobis quod nemo virorum
illorum qui vocati
sunt gustabit cenam me
am Sed extra manebunt
Math 25 Que para
te erant intrauerunt cum eo ad
nupcias et clausa est ia
nua Notandum eciam
quod de quatuor locis voca

tur scilicet de plateis et vicis
et de viis et sepibus Per
plateas signatur actiue
vite Per vicos arti arti
duo contemplatiue vite Cant 3
Per vicos et plateas quere
rem quem diligit anima mea
Per vias stratas pla
torum Trenorum 1 Vie syon
lugent eo quod non sint qui
veniant ad sollempnitatem
Vie syon a prelati sic
ut et docti doctrina il
lustrati lugent et ex eo
rum vocatione nollit ho
mines ad sollempnitatem
glorie celestis venire Sed
per sepes status religioso
rum designatur ys 48
Vocaberis edificator sepium
auertens semitas in qui
etatem Quia religiosi se
pes dicuntur esse et clau
sos habere sensus et sep
tos ne decent ambulare
malis cogitacionibus semi
tis non bonas sed declinet
ab omnibus pessimis huius
mundi Nota ubi sup
totam materiam ubi eciam
quibus vocabit veniunt
quid sit scilicet separatum de sepa
re huius conuiuii Nota
quidam petunt pro torpo
rem qui dicit pauperes
virtutibus Alii pro singuli
tatem, quamuis dicantur
debiles Hic petunt ti

more xpm negauit Alij
pignoracanaam Isti dicun-
tur ceca ceci Dicit pau-
lus i ad thymotheum Ig-
norans feci incredulita-
tem meam Alij claudi
qui habent vnum pedem scilicet
intellectum in celo & alium
scilicet affectum ad carnalia
& terrena Quidam com-
pelluntur vt vacaus lo-
ca impleantur Iste enim
seruatur penitentibus De
quibus dicitur Regnum celo-
rum vim patitur etc Com-
pellunt se per penitenciam vel
compelluntur aduersitatibus
Notandum eciam quod in
hoc euangelio Primo vocat
amatores mundi & non
veniunt 2o in mundo ab-
iecti & hij veniunt quia
dicitur pauperes & debi-
les cecos ac claudos in-
troduc huc etc Unde
prima Cor. i. i. Infirma
mundi elegit vt confundat
fortia 3o vocantur qui
de mundo iecti Et hij com-
pelluntur quia quos mun-
dus eicit in hoc ipso com-
pellit Hec sufficiant de
1o principali Circa 3m
principale dicendum quia
considerare hec cena decente-
tur Habet enim ista ce-
na fercula delicata &
multiplicia admiranda

Unde Augustinus In soliloquio
suo Dulcis inquit non
vidit deus absque te domine
que preparasti diligentibus
te Quam enim multitudine
magnificencie tue Est
multitudo magna dulce-
dinis tue qua abscondisti
diligentibus te Magnus
enim tu es deus meus & in-
mensus Nec est finis
magnitudinis tue Nec
est numerus sapiencie tue Nec
est mensura benignitatis
tue Nec finis aut men-
sura retribucionis tue Sed
sicut magnus es Et ita
magna dona tua quia
tu ipse premium es deus omnium
legittimorum Hec
ille Sed posses cogitare
quod nimium est fastidium
facit Hoc est in superioribus
teste Gregorio 18 libro mo-
ralium Ubi ait Cum ad
ipsum fontem vite venimus
tunc erit nobis sit delec-
tabilis impressa sitis et
saciatas Sed longe assi-
neitas longe a sacietate
fastidium & sacientes satu-
rabuntur & saciati sitie-
mus quia sicut dicitur
alibi Magna est dra
inter epulas mentis
& ventris Corporis enim epu-
las considerat vt capitulo

25. Ubi dicit faciet dominus
exercituum omnibus populis in
monte hoc convivium pinguium
vindemie defecate medul-
latorum. In quibus continetur
omnia posita in primo vero
membro principali. Ubi
tangitur pene perfecto pu-
ritas et stabilitas. In pin-
guedine intellige pleni-
tudinem gaudii vere perfecto
pinguedo enim impletur
comedentis etc. Et omnia in-
teriora hominis Jo. 16. Pe-
tite et accipietis ut gaudi-
um vestrum sit plenum. In
medulla que infra ossa
absconditur intellige gau-
dii securitate vere stabi-
litatis. Medulla enim infra
ossa absconditur et securatur
tur. Item Jo. 16. Et gau-
dium vestrum nemo tollet a
vobis. In defecate an de
abgeschlagen parum intel-
lige gaudii puritatem
vere puritas cene sine
contrarii admixtione. Hic enim
dolore risus miscetur. Pro-
verbiorum 14. Sed ibi absterget deus
omnem lacrimam ab oculis
sanctorum quia neque luc-
tus neque clamor erit ultra
etc. Sed nunquam in talis con-
vivio sunt homines inde-
center vestiti. Absit. Ubi
ipse rex et homo quidam

qui fecit hanc cenam et
amictus lumine sicut vestimento
qui etiam illustratione
claritatis sue nos sociat.
Ubi regina Maria invest-
itu deaurato. Ps. Asti-
tit regina a dextris tuis.
Ubi erant angeli investi-
ti de lapide precioso. Ez.
Omnes lapides preciosi
operimentum tuum. Ubi erunt
patriarche investitu vio-
laceo vel pietatis hospi-
talitatis amatores. Ubi
erunt prophete investiti celico
vel in visionis celestis.
Petri 2. Spiritu sancto inspira-
ti locuti sunt sancti dei.
Ubi erunt apostoli investitu
viridi propter fidei virorem.
Martires in vestitu rubeo
propter passionem. Confessores
investitu croceo propter corporis
macerationem et domationem.
Virgines in albo propter
virginitatis candorem etc.
De eodem

Homo quidam
fecit cenam
magnam. Luce
14. Totum in li-
bro de omnibus sanctis.
Qui incipit Exultabunt
sancti in gloria. Et ubi ser-
monis de gloria ibi dici-
tur de cena eterna etc.

Ave maria gracia plena dominus tecum luce primo Et abiit Iungitur nova legacio angeli gabrielis et nova virgo professa virtute noue salutacionis honoratur obsequio anticipatis excludit maledicto mulierum quia nova nova mater accipit bene dictorum In verbis igitur propositis cum subiunctis sex dixisse siue prosuit quibus glosa virgo maria mirifice commendatur primo cum laudatur et salutatur a purissima vite inno cencia secundo a virtutum copiosissima sufficiencia tercio a gracie plenissima super effluencia quarto a dignissima dei presencia quinto a statu sui excellentissima reverencia sexto a fructus sui altissima magnificencia primum ibi Ave secundum ibi maria tercium ibi gracia plena quartum ibi dominus tecum quintum ibi benedicta tu in mulieribus sextum ibi et benedictus fructus ventris tui hec igitur laudis preconia per ordinem prosequitur Primo dicitur quod glosa virgo commendatur et laudatur primo quod est ave a purissima vite innocencia quia ista salutacio tanto gloriosior ipsi virgini attribuitur quanto rarior reperta invenitur signum omni cum textu veteris testamenti an ista salutacio non invenit eo quod nulli umquam homini vacat potuerit applicari Dicitur enim sic ave a mundi exordio est in venis ut infans cuius est vita vivis dici super terram Dicitur enim ave id est sine ve hoc est sine culpa cui iusto ordine debetur ve et fectum ea ut sepe solet fieri intelligitur et quia hec sola virgo immunis ab omni macula fuit ideo ei soli hec nova dictio et nova salutacio debuit ascribi Est ait tercio ve a quo fuit libera virgo sancta scilicet ave culpe originalis Ave culpe venialis et ave culpe mortalis De primo ve dicitur Ieremie xv ve mihi mater mea ut quid me genuisti virum rixe virum discordie Rixabar enim et discordabar quia sensus conquisitat adversus carnem et caro adversus spiritum ab originali peccato quod communis est omnibus nobis variisse apposuit De secundo ve dicitur Tren ve nobis quia peccavimus hoc enim de veniali intelligitur pro dici Ieremie secundo invenies sanctificatus in verbo primi prophete communitas se alijs mortalibus non peccavit et ideo quoque ve pro venialibus pro summi De tercio ve dicitur Osee ve eis quia recesserunt a me et ero ve eis cum recessio ab eis est

demoñ[?] lib9 pctis optz accipi
ep n° d9 anot n° nos ado
recedi9 n cu culpa quittit9
mortaliu pctoꝝ D[i]cit[?] sib9 at
tib9 istis ve dr̃ apoc ve
ve ve habitatib9 t[er]ra Dic eu
dr̃ ioh[ann]es apoc .8. Audiui
voce vni9 angli volãtis p
mediu celi dicẽtis voce mag
// sib9 ve ve ve // habitãtib9 t[er]ra
ac si dicat omib9 habitãtib9
t[er]ra cõsti[tu]ti sit aliq[ui]d vbi t[er]ru
ve ex ut pleni9 et plani9
vidat Dici dn q[uo]d sit t[ri]a gn[er]a
pctoꝝ sz originale veniale
mortale ut p[re]missi[?] et sic ex
decore gr[ati]e nllm bonu r[e]ma
net irremuneratu sic ex di
tore iustic[ie] nllm malu re
manet impunitu / io p[re]dictis
trib9 g[e]n[er]ib9 pctoꝝ et sic distic
toꝝ debent t[ri]a gn[er]a pe[na]ꝝ
sic distincta / na originali pcto
debet ve limbi eo q[uo]d ai[m]e h[abe]ntes
pctm originale excludunt a
visione dei pcto vo veniali
debet purgatoriu pena ig[itur]
ne p[er]dit ai[m]e a suis venialib9
depurgat[ur] / pcto at mortali
debet i[n]f[er]n[u]s no ut illic p[ro]xi
mitis purgetur s[ed] ut et[er]nali-

t[er] cruciet[ur] Cu[m] g[ra]t[ia] b[ea]ta virgo nllm
pdcoꝝ pctoꝝ habuerit sicut ad
indicabat ei ang[e]l[u]s q[uod] m[er]itos
esset ab omi ve p[re]nũciato
ex pctis penitus aliena / Cont
eni ut doctores tradut ad
limbu destitudisset si an passio
ne[m] dn[i] decessisset hoc no
fuisset p[ro]pt[er] culpa p[er]sone s[ed]
p[ro]pt[er] affectu nature humane
vel p[ot]e[st] dici p[ro]pt[er] q[uia] h[oc] n[on] fuisset
q[uia] d9 p[re]p[ar]atoꝝ sedis
celestis r[e]gni ianua no du
ap[er]uisset // Possut at q[ue]
cause assignari q[uo]d b[ea]ta virgo
nono salutacois gn[er]e debu
it ab ang[e]lo salutari sz p[ro]pt[er]
nou[a]s culpe transgressioz / no
ue virginis reuerencie / noua
ꝯcepcioꝝ / noua parturicois
Pro dico ea p[ro]pt[er] q[uia] b[ea]ta virgo
nono salutacois gn[er]e saluta
ta e q[uia] culpa eue ig[itur] iram
maledicco i b[e]n[e]dicco[n]e[m] totu[m]q[ue]
pondus mali i bonu mutatu
fuit / Insig[ni]t[er] q[uia] h[uius] gn[er]e no
p[re]dicacois initiis debuit
ea tra[n]sgressio[ni]s tra[n]smutari
ut cu[m] illa vocaret[ur] mater
in pace i et[er]nu fca r[e]gina mu
ndo debuit ab ang[e]lo ex

ad totu malu pena infusu
p maria igit fit mutatu
Dicit Augus Eua em lupit
ista exultauit Eua lacrimas
maria gaudiu portauit
Impleta e g° maria gra et
euacuata e a culpa // Specialis
dicas cum ebundanter mutat
maria // Secunda ca qr bta
virgo noua salutacoe ab ang°
salutat e noue virgis adin
uencio Licz em multe fuissent
virgines an ea nulla tn ex
illis ppositu habuit sic ma
nende Vn zbnij O bta virgo
qs te docuit a q pagina i
struxit vt virgta dno sit
placens Dicit em eis pceptib
q virgis sue votu emiserat
hac tn cdicoe iposita si
diuine foret bnplacitu voluti
ppt q ang° salutati credit
humiliter dicens Qmo fiet istud
quoz viru no cgnosco i cgnoscere
ppono et q ante ea nemo
virgis votu emiserat io ppt
hac noua et deo gta et in
solita adinuencoz noua salu
tacoe ab ang° salutat // Tercia
causa noue salutacois e no
ua et prius inaudita concep
cio em virgo no depili sa

inie sz diffusu fit semine i q°
nec pma similez visa e nec hre
sequente et hoc e q pmisit angls
virgini querenti qmo fiet istud
dicens sps scs superueniet in te
et virtus altissimi accipies virgo p
manens pt partu // Quarta ca
noue salutacois e nouitas et i
solita et oim stupore ammirabi
partus Nam em bta virgo pepe
rit qz dixpleba nec capere
potuit libz magnus quis mundi
sz deu veru q fecit mundu
De hac nouitate et ineffabili stu
pore dr zach Si adiciat
aliquis eius excellencijs ouius mem
qa potest lingua eua si
an centum linguas fit dignus extollere lau
dibus virgines mirez no cuiuslibet
sz dei mra e em mre legis
glie singulares et excellentis
sia purgata q solus sine semi
ne cu deo pre hre meruit
cmunez Ecclesia g° et nouitatibus
gloriosa virgo noue salutacois que
debuit salutari // Quinta apparet hic
mare in medijs sz maria inq°
inuenit virtutu copiosissima suffi
ciencia q exsupacoe eius nobis
euidencius declarat maria em
ipsa mare ht at mare sex
ppe q singulares stelle aqa
ris pmiunt ppt qd amari

caput et

maria vocata e Desc(ri)b(itu)r
om(n)i(u)m i(n) ea de natis re(rum) sic(ut)
mare e(st) collectio om(n)i(u)m aq(ua)ru(m)
tam dulciu(m) q(uam) salsar(um) hosp(ic)i
(um) om(n)i(u)m fluvior(um) subsidiu(m)
i(n)nate li(bertatis) refugiu(m) p(er)iculi(s) etc
varium (com)pendiu(m) Liberatam
lucru(m) Anthym(us) mar(is) (com)petat bq
om(n)i(u)m v(ir)tutu(m) cumul(us) glose
p(er) v(er)b(is) declarat V(ir)ga p(ri)ma
p(ro)p(ri)e(tat)e sic collectio om(n)i(u)m aq(ua)r(um)
q(ue) i(n) cumul(us) om(n)i(u)m v(ir)tutu(m) ac
cepit aq(ua)r(um) aut (con)stringi ta(m)
dulciu(m) q(uam) salsar(um) i(n)nuit q(uia)
no(n) solu(m) v(ir)tutes dulcat affi
ciones habuit s(ed) e(ti)a(m) p(ro)p(ter)
passio(n)e amaricantes p(ro)p(ter) q(uo)s
mono affectu om(n)i(u)m mis(er)ia(m)
(com)paciebat(ur) Sicut paul(us)
m(u)ltu(m) i(n)ferior dicit Quis i(n)fir
mat(ur) q(uo)s i(n)firmat et e(g)o no(n) i(n)firmor
q(ui)s scandalizat(ur) et e(g)o no(n) uror
q(ua)nto mag(is) maria Dehac
p(ro)p(ri)etate om(n)i(u)m v(ir)tutu(m) dicit
Anshel(mus) exponens i(d) e(st) v(ir)ga vas
auri solidu(m) ornatu(m) om(n)i la
pide p(re)cioso Maria e(st) vas
p(ro)pt(er) divi(n)e gr(aci)e (con)ti(n)en(ci)a(m) / auri p(ro)p(ter)
statu(s) emine(n)cia(m) / solidu(m) p(ro)p(ter)
om(n)i(u)m malor(um) resistencia(m) / orna
tu(m) om(n)i lapide p(re)cioso p(ro)p(ter)
om(n)i(u)m v(ir)tutu(m) (con)fluencia(m) Sed

pulch(ri)us (com)ponit(ur) nob(is) Ge(nesis) i(n) p(rinci)p(i)o
ubi dicit(ur) Congregent(ur) omnes aq(ue)
q(ue) sub celo sunt i(n) locu(m) unu(m) et
s(e)q(ui)t(ur) (con)gregac(i)o(n)es aq(ua)r(um) appellavit
maria Ac si diceret vos si
licet i(n)nuit v(er)bis Et q(ui)(cum)
q(ue) loco videt(ur) (con)gregac(i)o(nem)
om(n)i(u)m aq(ua)r(um) i(d) e(st) om(n)i(u)m v(ir)tutu(m) col
lectio(n)e(m) ip(s)a e(st) maria electa
m(at)er dei Xo i(n) p(re)dicta mar(is)
descripcio(n)e subiungit(ur) caput
et hosp(ic)iu(m) / caput p(ro)p(ter) aq(ua)r(um)
effluencia(m) · hosp(ic)iu(m) p(ro)p(ter) ea(rum)
i(n)unde refluencia(m) q(ue) duo
breviter tangit(ur) Ecc(lesiast)es ubi dicit(ur)
Ad mare u(n)de exeunt flu(m)i(n)a
q(uan)tu(m) ad ea(rum) (e)gressu(m) i(te)m revertu(n)t(ur)
q(uan)tu(m) ad hosp(ic)iu(m) Sic b(ea)ta
v(ir)go cap(ut) e(st) om(n)i(u)m gr(aci)ar(um) aq(ua)
q(ue) q(ua)si boni (con)cessum nob(is) fluit
hic ubi nichil nob(is) deus h(ab)ere
voluit q(uod) p(er) manus marie no(n)
tra(n)siret / gra(cia)s eni(m) om(ni)b(us) fili
is et i(n)digni ut ad eius(?) unde te
aliq(ui)d accip(er)e(mus) Tantu(m) e(st) g(aud)io
marie q(uod) q(ui)c(quid) salutis q(ui)c(quid) gr(aci)e
accipi(m)us ut p(er) illa(m) dare(tur) nob(is)
q(ui)a p(ro)pt(er) q(uo)d n(on) se ip(su)m nob(is) dare
voluit i(n) p(ro)p(ri)a(m) Est aut(em) ma
ria no(n) solu(m) cap(ut) aq(ua)r(um) s(ed) e(ti)a(m)
hosp(ic)iu(m) ear(um) p(ro)pt(er) q(uo)d (con)tinui(?)

q ci oia flumia ĝrdes ab ipa
nob fluant de'ngt nob
eadē pgrds actos impa re
fundi ut vberius iterum nob
fluant 2bū Admare vn
exeūt flumia reūtut ut iterum
fluat n° ut mg hnb ad
redeūt repetit si ne t depēat
qd adia retulit Dicde
t aq si stet putisstet sic pla
ne grā cessat de9 vbi
reūsio nō fuit // 3° mare
ē subsidiū incessita sic
bta vgo suvenit omniū et
ad singul necīm fuit sub
ministrat vn stans i pulpito
clamat ad nos omēs dicēs
Venite ad me omēs q concupiscitis
me t generacionibus meis ad
implemini hec 2bū Maria si
num suū apit omniū ut de
plenitudine eius omēs accipiat
captivus redēpcionē eger cu
racionē tristis ?solacionem / peccator ve
niam iustus graciam / angelus leticiam /
filius carnis substanciam / denique tota
trinitas gloriam // 4to mare ē
compendium itinerariū longissimi
enim via sup mare velocit
pertransit / sic bta virgo ē nimis
compendiū q ad mari mag°
itinerarius / facilit enim t ve

locat p ea celos quas ascēsum
p qbus sn ea nos oportet longis
sima temporis spacia laborare
Vn 2bū Nuscata ma ~~gnum~~ pertransit
fit ~~pro fumo~~ q tam indig
nec supplicat t fidelit salutis
me negocia portabit nec
pati repulsam possum vbi ad
filium intro ad patrem filium
Gemens filius enim dud patri
volūta / me filio petens t vbera
nō vlla pt esse repulsa vbi
tot occurrunt caritatis insignia // Ad
9m sic gra plena ī q° gracia
tagit plenissima superffluencia
sed exponens 2bū dr Legis
i actibus aplorum stephanum ple
num gra et aplos repletos
fuisse spu sco si longe dissimilis
a maria erat ut ille adeo
plenus fuit ut ī eo habitaret
plenitudo diuinitatis corporalit ut
i maria ut illa conciperet de spu
sco quemadmodum maria Ad
hoc igitur nunciatur ab angelo ple
na gra ī ut dno superveni
ente nobis fiet semper plena hec
ac plenitudo gratie i qbus angeli
sunt i militie / magnitudo t lati
tudo hoc dico q lz plenitudo
ī maria plena ab angelo nun
ciat completur i multitudine generacionum

habuit enim omnes gratias et
omnia que donum gratie fuerant di
uise. Anime omnis gratia
vie et vite. Et Bernhardus ceterorum
comparatione maria vas sit ful
infunditur plenitudo omnium gratiarum
nobiscum enim bene agitur si vel
vnam gratiam communicata consequimur. Teste
apostolo qui dicit Unicuique nostrum
data est gratia. Sed maria sic ple
na est gratia ut nulla vna ei ex
omnibus defuisset // Ideo plena
gratia dicitur propter gratiarum magnitu
dinem Non enim exaliter gratias
suas habuit sed in maxima vir
tute habuit. Vniuersales vero ...
vo dicit Augustinus beate cum vol
go omnes hec gratias consumma
te maxime gratia habebat Ideo
si que summa que supreme que
maxime esse poterat
hoc habebat // Ideo gratia ple
na ab angelo nunciatur salutata
propter gratiarum latitudinem tam super
effluunt enim plena erat
gratia ut eas in celum infernum
extenderet et terram. Et ideo
nos omnes communicare expone non
pus. Separatus est salute in me
dio terre. Dicit sancte virginis
medium terre appellatur Ideo illa
enim sic admodum dispensauit ut

et qui in celo habitat et in inferno
et qui nos precessit et nos qui
sumus et qui nos sequentur et nati
naturam et qui nascentur ab illa
Illi qui sunt in celo ut restaurentur
qui in inferno ut eripiantur qui nos
precessit ut prophete fideles inue
niantur Et quare sic nos mediatrice
et nos et deum exhibeat in no
uerat et promoueat ea super
supereffluenti copia et immen
sitas gratiarum Dicit quarta causa
salutatoria sit dominus tecum Dicit
Bernhardus Sit ei omnibus
quia enim prerogatiua singulari
cum maria cum qua utique eadem
tanta consensio fuit ut illi
non solum voluntate voluntate sed
eadem sibi carne coniungeret
ac de sua virginitate substantia vnum
Christum efficeret vel portio vnius
tempus fieret quia et si non totus de
deo non totus de virgine totus
tamen dei et totus virginis esset nec
duo filii sed vnus vtriusque filius
et subiungit dicens Pater tecum
qui filium suum facit tuum ob
umbrat et ut tuum splendorem
filii valeas sustinere / Filius
tecum quem ad condendum etc mi
rabile sacramentum nunc meus et
sibi reserat vterum tuum
et tibi seruat virginale signaculum

Ipsis scis terciu decimus virtute
gcipis sctificatis te ut sola
digna esses dei filium pcipere
Fuit aut ds tes trinitas cu
Maria ppt tes causas videlicet
ut corpus fecundaret / vita
sctificaret / dicamus quamus dei
ficaret et ut h ta i supmo
magnificaret i qbus ipam sup
omes creaturas mirifice sublima
uit ita ut corpus i supmo
statu fecundaret / vita i sup
mo sctificaret. dicamus i supmo
deificaret Quantum ad fecu
ditatis virginis e fecunditas cu
flore virginitatis i q nec prima similis
visa e nec hre sequente Dut
eni virgines q munda et ico
tamidata virginitate seruauerit s
fecunditatis fructu caruerit Dut
fecunde quingate s virginitatis
flore pdiderut. s nulla visa
st q flore cu fructu habe
meruerit pt mrem virginem glosa
hic xviij i bona e fecunditas
quingal s melior castitas
virginalis. optima aut fecunditas
virginea seu fecunda virginitas
// 2o dns fuit cu ea ut vita
eius sctificaret et hoc simplici s
i supmo Vn aut sctifica ut su
pma fuit intus pcelaribus sctifi
cacionibus e cpleta et a prima
usque ad vltimam et pfecta quia erat
quarum pma .i. sctificacio ptigebat
i utero sed purgatione / 2a vtu
tu exercitatione / 3a i ipsis sci
supnacione / 4a ipsius dei gracie
/ gra i eius filij educacione qma
sione et felici generatione In
pa sctificatione sanctior fuit
iremiis qr ipa quamuis sctificatus
potens erat no pcare qd no
e iremiis In 2a sanctior fuit
quibuscunque viatoribus qr nullus vmquam
sic tam sublimit exercuabat In
3a excellebat adam i statu
innocencie q licet creatus esset ut
posset libere no pcare fuit
tn cu hoc etiam ut posset
pcare qd pus conceptus mequam
extitit i Maria In 4a
eius sctificacione excellebat angelos
q licet essent confirmati ut nullatenus
possent pcare no tn possunt
augere meritum ut Maria In
gra sctificacione ita appropriabat
se deo ut nulla vmquam creatura
creata se ei similius conformaret
eius / go sit corpe capiat quasi sup
modu sctificata fuerit vita eius
glose // 3o deus testante angelo
fuit cu maria ut audis eius quamus

deificaret Ita commione dei
q pleñ do diu habitabat in
ea corporalit ita imersa fuit
deo ut nil saperet n sapet
n deu Deq deificacoe dr sed
Sic lana candidissia nali co
lore dealbata cu efficit sag
conchyli vt muricis ebit
purpura sit ipss scs cu eo
cepcoe venit ad eiq q ea
dudu plena fuit gra vsa
e et ipa sn tactu vili imarq
ut ea no sit qd fuerat sed
purpura vetissa adumentu
et glaz sumn regs ut nlle
decorpb vti ea vsu femmes
licuerit n deo et null ea
vsbq sit ipa manapanda
n diuis et tanto validis i
flamabat dei pncia quto
diuis intq illustrabat visita
conbq q tota replieuerat ipss
sti gra tota candu at diuq
amor ita ut rea n esse qd
mundas violaret affectu sed
ardor gtinuus et ebrietas p
fusi amor Hic decad dei
ficacoe dt zebuth agaria inir
ple phile amicta q psun
dissia capue volt q credi pos
sit pmetiuit abissu vt quu
su pssnali vnione cate gdo

patit luci illi inaccessibili
videat imersa ipsa eni me
ruit red sumati tingi a omni
vndiqz et circumfundi a tanq
ipso diuis igne gcludi vt
at euidncq videatr quta sin
gulari cpellu a deo p ioiq
catus fuit cu maria Ut
ostendit zebuth sic dicas
tuor modis deq est om
cate pso essncialit ea bois
q malis n qz includt di
uinitas essncia p q esse
cia attingit // Scdo mo in
est bonis gracia agit
eni ieib deq opata ut op
ent opa dei nt ociose cati
sit it catas sic mali iqbq
liq deq sit grncia si adyin
dicta q elegerint ancste
ut alimeto sic ipemis ignibq
amisceret // Tco rest plerisqz
bonis illuiacoe qs desultor
agnicoe nobilitat qs suorz
pticipes efficit secretorz // qrto
mo rest vni cate rogini vi
delicq ydeptite q idcz e q
illa h tacat et gtinistat
ois cata et vix audeat aspici
tante dignacoe maiestate
habitat deq i angel si no
eiusde essntie habitat deq

virgis cui quam virginis nec quis ydep
tibi et ideo cum angelus salutando
virginem dixisset dominus tecum hoc
insinuare voluit quod singulari
gratia excellencia cum ea dominus esse
voluit prout cunctis ut sic
plus potest esse in celis inf
succurre miseris misericordiam
vnde clamamus ad dominam et virginem
nostram advocatam et adiutricem
dicentibus id verbum Vnde quia pia
deificata est ideo merito gaudens
oblita est // Secundo quoniam
salutacio sed benedicta tu in mu
lieribus Vnde quoniam commendat ab ex
cellencia status sui excellencia
per hoc benedicta non simpliciter
benedicitur sed pre omnibus mulieri
bus benedicta pronunciatur et predicatur
Propter quod sciendum quod est quadruplex
benedictio quibus beata virgo est
benedicta sed maledicti contraria
fecunditatis propagacionis singularis
gratie collacionis super excellentis
dominii congratulacionis hijs omnibus
benedicitur virgo sancta Prima quod bene
dictio est maledicti contraria
fuit enim omnibus filiis eius ex
prevaricacione matris omni multi
plicatus maledicti Erat enim

maledictio sterilitatis gente
non ampliando in partus concipiendo
multiplicis incomoditatis partu
gestando doloris et acerbitatis
in pariendo Primo dico erat
maledictio sterilitatis ut quia
secundum legem homo vnum sterilis
esset dicebatur ab omnibus ma
ledicta Vnde Rachel quod diu
sterilis esset et parere ce
pisset dixit ad primum partum ho
portavi nempe mea abstulit enim
deus obprobrium meum // Secunda ma
ledictio est quod omnes mulieres
fetum suum concipiunt in partus vin
tus etc enim iniquitatibus con
ceptus sum etc. ps. Tercia male
dictio est quod fructum ventris sui
gestantes multis subiacent
miseriis et erumpnis Vnde
Gen. multiplicabo erump
nas tuas et conceptus tuos
ait dominus ad evam Vnde
... quod habebit gaudium mag
num omnibus diebus vite eius
memor esse debes quod et quanta
pericula passa sit mater tua
propter te in utero suo // Quarta
maledictio est quod mulieres
cum dolore pariunt propter quod etiam
Gen dixit dominus ad mulierem

in dolore paries filios hab(et)
omnes maledicciones. Felix hec
mulier suis benediccionibus eva
cuavit quia virgo permansit in
honore / concepit sine pudore / gesta
vit sine labore / peperit et sine
dolore et hec est sua benediccio
per quam omnium maledictionem pe
nitus exsufflavit // Tercia benediccio
est secunditatis ampliacio per
quam parentes augmentat
generacionem suam et multiplicat
gentem si non naturaliter quia et maria
domina benedicta genuit quia licet unum
filium naturalem pepererit tamen spiritu
aliter et gratuite eum peperit omnes
filios adoptivos ut sic ipse
ipse sit primogenitus in multis fratribus
hec Mt. i. peperit filium suum
primogenitum ut naturalis filius re
lative dicitur primogenitus ad filios
adoptivos quos post primogenitum conti
nue generavit // Quarta benediccio est
singularis gracie collacio. Gen. 24 di.
Gen. benedixit dominus abraham
per omnia virgo multiplicem bene
dictionem. Omnes enim gracie quas acce
pit a domino fuerunt hec singulares
// Quinta benediccio est gratulacionis
collaudacio et hec solius virginis
benediccio que tamen super modum super
omnes homines excessit in gracia ut

omnes amirentur et amirantes
deum magnificent iuxta illud
di. Iudith 13 Benedicta es tu
filia a domino deo excelso pre omnibus
mulieribus super terram quia nomen tuum
ita magnificavit ut non re
cedat laus tua de ore hominum
quorum in omni gente quae audierit
nomen tuum magnificabitur deus Israel
et post. Tu gloria Ierusalem tu
leticia Israel tu honorificencia
populi nostri quia fecisti viriliter et
confortatum est cor tuum eo quod casti
tatem amaveris / et manus domini
confortavit te et ideo eris benedicta
in eternum. De hac gratulatione mira
mira virgo gloriatur dicens ecce
enim ex hoc beatam me dicent omnes generaciones.
Sexta est fecunditatis ultra prefata
salutacio quia tu non audis
sancta Elizabeth addidit dicens
benedictus fructus ventris tui hec
est benediccio quia fructus virginis
in alios fructus benedicat in gloriis
sic hec est benediccio virginis et
benediccio virginis super omnes mu
lieres et super omnes homines
extendit benediccio ac fructus
eius sine exceptione super omnia se
extendit dicente apostolo ad Romanos

q. Et e sup ora bndcoy ista
q ra illi9 bndco ad omes
elcos filios se extendit q2 co
omes fuert fili gra bndcti
hic Gen. 12. dr do ad
abraha In sme tuo bndicet
omes cognacoes tre. Iste at
glos fruct9 e fruct9 tcu
sz dei pris omipotis / ingualis
ventris / spualis matris Ro
dico fruct9 iste e fruct9 dei
pris omipot. Hic em e qm
pr ds omips In splendori
b9 scor ex utero an luci. genuit
Et alias generaci filii est
e pre coetn9 et consubstancialis
hic em altissimi pris quis
omips sit no potuit tamen
vl eqle sibi condm iealitat
vl eqle gignendo filiu fecit
itaqz angelu magnu s no
qualit ipse e nc eqles nc
altissimu filiu at unigenitu
q no fecit s genuit / omips
omipote. altissims altissimu etn9
coetnu ipm sibi p oia coe
qui n rapina arbitrat9 e n
iniuria / Et 2o idem fruct9 pris
e etia matris passupt9 homi
ut pz i tota ista maria q

spualib ea hemq // Tercio idem e
etia fruct9 spualis matris dei
q v di. Et fecit volute
pris mei ipe me9 fr soror
et mr e. Hab at bti gra
ho ppt ihs ex bta subla sz
exdunc carne et spu Na
corpore nascit ds / ex mre
ho / ex mre sps corpore nasci
etnal / ex mre spual ex mre
spualit. Secdm is

Missus e angl9 gabriel luc. p°
Regula dirigit et consid
ut ait Ubtin9 Legimus in tri d
virgie mre bta gestat qq tri
denidicabili do et ipe qt dici
potuerit mg gtu sit / mg
placitu et mg accepte Primo
qo pposit cu sequentib9 4or passus
ipsi9 q addit incarnacois
decurs9 pvenit / sz ant lega
coe / virgie deliberac / consensu
rclinacoz / dei conceptoz Pri ubi
dne cu sequentib / rabq angl9 sua
legacoz pvenit / 2o ubi quomo
fiet istd rl virgo bta delib
ravit / 3o ubi ecce ancilla dni
Incl consensu reclamavit / 4to ubi
fiat m s vbu tuu deu i utero
se reclinavit n dm concepisset

Luce

Non tamen vt beata Virgo propter
hoc vt Zacharias dubitauit
Sed sapienter interrogauit

n ips9 gsensisset n° pdent
gsensisset n im̄ deliberass
n° deliberass n legacōz ancl
obtulissz. Allegatōe g° ineipie
diam q h au^ta legacō ta
cndt et psecit ica cndit
em ica dēs acceptissiaz / hō
mibq fructuosissiaz / sibi ipi
stissiaz Pⁱo dico cndt ea dēs
oīns acceptissiaz q ado p9 me
i d̄xpos elegit ea exīmi car
ne n° dubiu qn dēs fuit
gtissia q ea adeo solēne
epp9 excoled et poibq eligit
Et ipe agnosces dicit j
paliñ z8 placuit deo ut
me eligēt // Sc^o h legacō
fecit ea hoibq fecundissiaz
deilla em ceta pura ta
copiose fruct9 puenit q ad
modu dimarid dauiq frtu
qnctu ces e omes hoies st
redepti Juxt i^d Beti videre
quoz nō solū in laborau
sed oibq expectātibq vīte // Tᶜⁱᵒ
h legacō fecit ea sibi ipi sāt
tissiaz cui9 corpq et aīa ex
vnione diuini gtīs sct quada
mō deificata // Q^o ōta vgo
p9 legacōz habuit deliberacōz
q flore xpi adornauit nō
em pcipitauit ut eua q ad

legacōz sfenti status pcipi
tando gsensit sz morose de
liberauit qr cogitabat qlis
essz ysta salutacō / nō nimis
dubitauit vt zacharias q
ppt nimia credulitē ligwe
officio e puatq sz sapnt inter
rogauit dicēs quomō fiet istd
Pⁱᵒ gsensu relinauit dicēs
Ecce ancilla dni Et hoc cu
tāi virtūs gsensu sz cū pfunda humilite plena credulite
affectuosa cupidite Pᵃ hu
militas ica apparuit q cu in
regina celi et tre eligēt
ipa se ancilla nocauit / Ple
na dt credulitas i hoc gpstat
q dixt scdm vbm tuu / Affec
tuosa cupiditas i eo q dixit
fiat q e vbm optatiu Vela g°
vgo lic essz humilima maxia
tu gsidnᵃ ei9 mente addui
erigebat n° tal magnanimitas
mētē ipād^t Et n i zbu hoc
ag^t tuendibq alioz diuia cari
tas gra ut n° eos humili
tas pusillanes faciat n° mag
namitas arrogātes In pie
cedit vt cu ipsa legēt Dā
a vgie nascitu desiderabat
ut ipa foret cui h cada
gra essz resuata Et ideo humi
vite vig9 vbiq gsuade ipa

extitit constitute. Item d. aug(ustinus)
exem(plum) scriptura ostendit quod ipsa deside
rium habuerit ut esset mater dei
Secundo exco quod ipsa e(st) eiusdem
gratie consecuta quod sine dubio non
acciperet nisi vehemens desiderium
eiusdem gratie pretendisset. Et n(on) solum
Tertio ut ardor desiderii preue
niret desiderium eius faciei eius ad
omnes dies adque nunc e(st) vetus
ut sic locum pareret domino. Et
sequitur adhuc conseruaret domino infundi
de adventu spirituali nolo genitor
hic de fine hoc quod dicitur sin
indi melior quod sic vindi futo
ad faciem veniens precedit ignis
qui conspectum eius exardescet. Sic
an adventu carnalis eius im
mis desiderii debuit precede
flagrans cordis virginis vt sic
locum domino pareret // Quarto p(ost) hunc
consensum dixit sicut uteri verbum i(n)
clamat afferens secum benedictionem mu
lieri gratiam. Omnes namque mulieres
maledictionem subiacebant quia hunc
cum receptione pudoris impregnatione
labore partu dolore quorum tria
dum concepit abstulit eorum gloria
secum tulit. Unde ut ait ... fuit
beata virgo sine pudore fecunda
sine labore gravida sine dolore
puerpera. Sic vis ... ista discer
ma ... ... recordi ...

Postquam impleti sunt dies purgacionis
marie secundum legem moysi
tulerunt illum in ierusalem ut
sisterent eum domino luce 2o. Et licet
beata virgo sacri ... sic sunt in illa
ut cetera mulieres ... tamen
pro significacione nostra aliqua consimilia
moraliter fecit. Unde in verbis quod premo
cum sequentibus ... possumus intelliga
sunt virginis mentis purgacionem, lumi
nis portacionem, dei templo presen
tacionem. Primum illum ... quod de
spiritu apostoli sunt dies purgacionis, Secundum
... quod sumitur tulerunt illum
sunt ierusalem quod desiderat ... sicut lux
mundi, Tertium cum ... ut sisterent
eum domino. In primo ... festum
id ... nova ... virginis
mentis // emendacionis ... festum purificacionis
... portacionis ... vocat festum
luminis sive luminacionis ... dei
templo ... ... kalen
dariis ... festum ... ...
... festum ... ...
... ... filius ...
... ... incarnacionem exhibens
... virginis purificacionis ...
passionis ... filii portacionis lumi
... ... dei i(n)
templo ... ...
... ...
... ... ad laudem
... filii sufficiat applicacionis

// emendacionis

sacd(ot)a adedificac(i)o(ne)m motu(m) indux(it)
q(uod) c(on)sid(er)a(n)s adve(n)tu(m) e(ius) q(ui) n(on) e(st) p(ro)
t(er) ingr(e)s(sum) p(ro)fect(us) (et) ad s(upr)ema t(em)p(o)r(is)
p(er)ve(n)i(r)e(t) gl(or)ificac(i)o(ne)m s(e)c(un)da (aute)m ca(usa)
tali ordi(n)e p(ro)seq(ui)mur. Sc(ilicet) t(ercio) p(ro)
d(e)c(la)r(a)t(io)ne n(ost)re purgac(i)o(n)is. (Quar)to d(e)clarac(i)o(n)is
q(uo)d decet i(n)t(er)io(r)is cord(is) n(ost)ri pu(r)itac(i)o(n)e(m)
i(n) dei receptio(n)e s(e)c(un)d(u)m a(post)ol(u)m
¶ P(ri)mo (e)x(em)plificat (et) (ex) p(ro)p(ter) emu(n)dac(i)o(n)e(m)
virgi(ni)s marie vocat(ur) f(est)u(m) purificac(i)o(n)is
purificac(i)o (aute)m d(i)c(itu)r e(o) q(uod) xl die
a nativitate d(omi)ni b(ea)ta virgo ad te(m)plu(m) venit
ut p(ro)p(ter) lege(m) (et) c(on)suetudi(n)e(m) mu(n)daret(ur)
cu(m) tu(n)c s(e)c(un)d(u)m lege(m) illa n(on) tenet(ur) p(ro)ut
ap(er)te pat(et) (aute)m l(e)x Levitici .xii. q(uod) mu-
lier q(ue) suscepto s(e)m(in)e pep(er)isset i(n)-
mu(n)da e(st) vii dieb(us) i(n)mu(n)da s(cilicet)
a c(on)sortio ho(m)i(nu)m s(ed) ad hu(n)c usq(ue) ad
xxxiii die(m) q(uo)ad i(n)gressu(m) te(m)pli i(m)mu(n)-
da erat (et) (tan)de(m) c(om)pletis q(ui)b(us) dieb(us)
i(n) q(uo) die te(m)plu(m) i(n)t(ra)bat (et) puer(um)
cu(m) mu(n)erib(us) offerebat. Si v(er)o fe-
mina pep(er)isset duplicabat dies
(et) q(ua)(n)t(um) ad c(on)sortiu(m) ho(m)i(nu)m (et) q(ua)(n)t(um) ad i(n)gressu(m)
(te)m(pli) decantu(m) ut(ro)r(um)q(ue) s(upra)d(i)c(t)o(ru)m s(ed) i(n) pl(ur)es
dies eratq(ue) c(on)sp(er)sionalis q(ue) a no-
vo s(e)c(un)d(u)m b(ea)ta v(ir)go h(abu)it lege(m) pu(ri)-
ficac(i)o(n)is n(on) tenebat(ur) q(uia) n(on) pep(er)it
suscepto s(e)m(in)e s(ed) mistico sp(ira)mi(n)e
vir(ginal)i c(on)cepit (et) add(uci)t(ur) suscepto s(e)m(in)e
c(on)stitutu(m) divinis p(re)cepis vigilanq(ue)
p(re)tu(r)ba(n)t timuit i(n)de i(n)me(n)sa(m) blas-
phemia(m) i(n)corrigere (et) ut d(icitu)r sic b(ea)t(us)
Ber(nardus) io n(on) dix(it) s(ed) singul(ar)i(te)r q(ue)
p(er)pit(ur) s(ed) q(ue) suscepto s(e)m(in)e vir(o)

p(ro)pt(er) ei diri q(uod) dix(it) c(on)su(n)t(ur) h(ab)e(n)t(ur) q(uan)to
i(n) s(e) p(ro)pt(er) ea s(ed) p(ro)p(ri)is l(e)x ista p(ro)sita
e(st) voluit t(ame)n se subd(er)e p(ro)pt(er) q(ua)t(uo)r
ca(us)as. P(ri)ma ut i(n) c(ar)ne se alijs mu-
lierib(us) c(on)formaret sic (et) filius p(ro)p(ri)e
dicta c(on)stari voluit s(e)c(un)d(u)m sicut
s(e)c(un)d(u)m v(er)e b(ea)ta v(ir)go n(on) h(ab)eb(at) causa(m)
n(on) e(st) op(us) e(ss)e purificac(i)o(n)e s(ed) n(e)c filio
suo op(us) erat circu(m)cisio(n)e. S(e)c(un)da (et)
melius tam(en) vera illa (et) vera (et) filius
t(u)us s(ic) e(st) i(n) m(od)o petito(r)e // t(er)cia d(icitu)r (quar)ta
sic (e)x(em)plu(m) s(ed) (et) b(ea)ta v(ir)go legi c(on)spo(n)-
te subita v(er)u(m) (et) nos aliq(ua)(n)do
c(on)de s(e)c(un)d(u)m (ex)plici cu(m) legi h(ab)e-
r(et) cu(m) n(on) e(ss)et se subd(er)e voluit. le-
gi purgat(i)o(n)is v(er)o q(uia) oblac(i)o(n)e(m) pau(pe)r(u)m
aliq(uid)/ legi p(re)cepto(ru)m v(er)o q(uia) i(p)se
cu(m) n(on) e(ss)et voluit r(e)p(ar)ari. (Ter)tia
legi hu(m)ilitat(is) v(er)o q(uia) voluit redimi
// (Quar)ta ut occasio(n)e(m) scandali vitaret
n(on)du(m) erat notu(m) ip(s)a(m) s(ine) s(e)m(in)e
pep(er)isse vir(o) si n(on) obs(er)vasset dieb(us)
purgac(i)o(n)is fuit s(ed) occasio iudeis
scandali (et) murmurac(i)o(n)is q(ue) ip(s)a
// (quin)ta ut ex(em)plu(m) nob(is) hu(mi)lit(at)is daret
n(on)a humiliavit se c(um) ad h(oc) ad q(uo)d
n(on) tenebat(ur) // (sex)ta ut nob(is) c(on)-
s(er)va(n)dos ostenderet aute(m) te(m)plu(m)
i(n)gredia(n)t(ur) (Sep)ti(m)a at m(od)o fit p(ur)gac(i)o
ab i(n)famia c(on)tinua s(e)c(un)d(u)m q(uo)d (et) nos
purgari debe(m)us s(ed) i(n)va(n)imus q(ue) s(ignifi)c(a)t
p(e)c(ca)ti abr(e)nu(n)ciac(i)o(n)e(m) (Octa)va q(ue) s(ignifi)c(a)t
baptismale ablucio(n)e(m) (Nona) q(ue) d(e)-
signat sp(irit)uale(m) g(rati)e i(n)fusio(n)e(m) (Deci)ma
talis q(ue) d(e)signat bonor(um) op(er)u(m) mul-
tiplicac(i)o(n)e(m) (Undeci)ma illo q(uia) d(e)s(igna)t te(m)ptac(i)o(n)e(m)
(et) q(ue) d(i)c(i)t

Vnde in festo domini in ypapanti
q[ui] dicitur est q[uasi] presentacio eo q[uod] ipse deus
dicitur xpus templo est presentatus Secundo
dicitur quia deus per presentac[i]o q[ui] nunquam
antiquis aspectum latuit adhuc dici
potest quia parentibus decantus q[uasi] singularior
ad certas est festa ut hic presentacio qui
quadraginta dierum acto ipse deo dicas q[uod]
dedit parte et q[uod] aspectu parentis deus
purissima presentauit Tercio dicitur ea
maria beata virgo mala genitus debuit
presentare presentabat at ipsa beata
virgo maria genitus dns graciis agens
deo per deuoto munere q[uod] ipsa
virgo eum concepit et pepit et post partum
a toto plene dignissima de quadrabat
Quarto dicit ipsa virgo tunc. oravit
et ne dixit scriptum non legimus sed
pie fidei credendum verbis saltem cord
dicebat Sancte deus pater omnipotens
filium tuum adest conceptum genitum de
me qualiter natum ecce presento
tibi filium tuum cui tu es pater et
gracias tibi ago quod sic eum gaudere
mirabiliter et pepere ineffabiliter
Suscipe pater igitur filium tuum et
meum tibi offero oblacionem nouam
deus caro factum est qui suscipiam
tibi oblaturus est pro salute mundi
Vel aliter potest dici secundum Seguina
sicut est hec factum est nobis exemplum
vt sicut non quam sicut deus facta
est hoc sicut ut nos peregrina facta
deus mors propter sicut circumcisus est in

carne sicut ut nos spiritualiter
circumcidamur Quinto potest nos
sepe dns ut distas deo
presentare nos ipsos et hoc post eius
circumcisionem factum est ut distas
nemo nisi circumcisus vicijs dignus
esset diuinis conspectibus Secunda
ea quam delictus est in templum
ipsos sicut ut pro hostias offeret
secundum preceptum legis adduxit ut
concordancia legis ondes qualis
fuit illa oblacio .i. d. Dicitur quod deum
est in lege dni. secundum leuiticus. xii.
parturientem aut duos pullos
columbarum hec erat oblacio pau
perum sed agnus diuitum erat
oblacio non dixit pullos turturis
sicut pullos columbarum secundum glosam
quia pulli columbarum sepe inueniuntur
pulli at turtures non sepe non dixit
par columbarum sicut par turturum
quia columba est auis libidinosa
et in suo sacrificio deus noluit
offerri ea. turtur at est auis
pudica Et nota quod hec beata
virgo alterum istorum obtulerit
scilicet vel parturientem aut duos
pullos columbarum Et non utrumque
coniunctim patet non tu dicit quod
horum alterum obtulerit et hoc propter
misterium Prima enim turtur est
auis casta et columba fecunda

Quemadmodum
Symeon

Quia utraque fuit virgo ideo
utramque ponit exemplum. Obtulit
quoque beata virgo tamquam paupercula
parturitura duos pullos
columbarum unum in holocaustum
pro filio alterum pro peccato quamvis ali-
quod eius peccatum esset in ea. Tamen sub-
debat se legi praecepto ut dominus
ex supra. Et ecce homo erat in
Ierusalem cui nomen Symeon et homo
iste iustus et timoratus expectans
consolationem Israel et spiritus sanctus erat
in eo et responsum acceperat
a spiritu sancto non visurum se mortem
nisi prius videret Christum domini. Aliquibus
verbis praemittendis Symeon utrumque
tenuit. Et non quod responsum
non daret nisi petenti et obsecranti
unde cum dicatur homo iste iustus accepit
responsum a spiritu sancto datur intelligi
quod senserat cum suspiriis lacrimis
et gemitibus orando ad deum
altissimum clamavit ut mitteret
salvatorem redemptorem et consola-
torem Israel. Et forte in illa
plangebat et orabat sicut fuerat
usa ut consolatio essent. Et nunc
domine quid tardas quid facere tua
autem oblivisceris recipis me
et [illegible] me. Mitte domine
salvatorem patribus redemptorem
captivis et consolatorem miseris.
Veni domine libera nos salva nos.

Quis quod ipse est venturus ben-
edicti qui te videbunt. Putas ne
videbo illum. Putas ne moriar
antequam veniat. Putas ne sim
dignus videre consolationem Israel.
Nolo ante mori nisi illum videam
priusquam mors veniat. Nolo quod
hoc seculo descendam nisi illum vi-
deam primum conditorem et salvatorem.
Et hiis et similibus verbis suspi-
rium atque illum adlacrimas co-
ntrahebat et gemitus. Unde iste
homo alter Daniel id est vir deside-
riorum fuit. Unde eius desiderium
eius preces auribus audivit [illegible] quod
et Symeon id est exaudibilis ut
audiens meruit et veram re-
sponsum cum ei a spiritu sancto
quod subditis verbis quibus fuerat
dicta Daniel id est. Noli timere
vir desideriorum pax tibi confortare
et esto robustus. Considerare senio-
rum virtutes vigore [illegible] non
te frangat etas [illegible] non
te gravat mors [illegible]
non morieris nisi videas in carne
tangas et in ulnis accipias
plenius Christum quo semper conforta-
tus loquantur expectabat redemptionem
Israel. Et venit a spiritu sancto
commotus et instigatus a spiritu sancto
illa hora ut tunc veniret

templu vt forte erat sibi
reuelatu q tali die attenderet
vbi videret gestare i vlnis vir
gīe oblacoz pauperu deferent
et ipe cu ipis concurrit hic
dormi' et d'etur Et q vult
tenere et amplexari ihm d3
venire i templu ipm a ductu
sps sci no at ipm suplbie
sic ambiciosi no ipm audie
sic symoniaci no ipm carnib
glie sic illi q se ornat
vestimentis coronis et capella
turis ut appareat hoiby No
ipm sclarce sic ypocrite no
ipm luxurie sic q no ad eccam
veniunt vt mlieres videant
et ab eis conspiciant No ipm
vani sic q veniunt ad eccam
ca placiti vel ut loquant vana
no ipm accidie sic q sunt i
eccia et dormiunt i pdica
cionibus et i offiois no orant
Tali cu ipm venientibus no
videt xpm no eu amplexari
pnt spualibus aie brachiis
Et eu induxerunt puerum ihm
templu parentibus eius ut facerent s'
(margin: templu)
9suetudinē legis p eo q 9sue
stabat i libro pdictis puta
q putauerunt eu deo et q

p eo obtulerunt turture a
pullu columbe et q eu redi
merunt quinq siclis argenti
sicut tal cu esset pogenitus et ipe
accepit eu i vlnis suis vbi
exclamat gggg Et q sacer
dos templi xpm ad eum p
venit obtulit mag q vbi
vite pascuamenta et vlne
qs adeo suspiraui panit
No q venerandi semp ad
templum debet si videt et
tba desideri puerum natum
de virgine Expectabat in templo
filiy no bilu et dinelu sed
hos no attendebat ille sz eu
induxerunt xpm i templu statim ag
nouit symeon i spante et mox
dimissis alys totus vertit ad
9giem et no suffecit sibi ado
rare vide et tange puerum
n et ipm accipet i brachia
sua desiuit 9tis et animu e
si bta virgo no phibuit sene
accipe ab ea puerum et am
plecti eu Et no dubiu qn
et ipa agnouit ipm deuotu
desideriu eius sz senib et ite
lexit placiti deo pr q ille ho
9plaret i amplexu pueri
Et attende q forte nonnulli stulti
no sapietes q dei sunt vissent
videntes sene hoiem gestare in

fante in vlnis et exultare (?)
symeoni de hoc non fuit mirum
portabat ipse infantem festis (?) ipse
in puero puer gaudebat et ex
ultabat nimium Felix fuit iste
symeon senex qui tanta consolatione
meruit quam desideraverunt patri
arche et prophete et non acceperunt
Et non dubium quin ex hoc dei amplexu
xpi ihesu Iste symeon multas
inestimabiles consolationes accepit
et singularia carismata gracie
nec mirum Quia sicut dicitur Quicunque
ad tactum fimbrie vestimenti intu
sanata fuit quanto putandum est de
symeone qui in suis vlnis accepit
infantem et gaudebat propterea
quod gestavi quod videbat adventus
splendores sciens neque cum posse
declausus mortem vel corpus carpe
cum spe futuri vite in istis quem in
brachiis continebat Unde percepit
igitur accedens dixit Nunc di
mittis servum tuum domine etc. in hoc
cantico magnificat xpistus quod ad quatuor
quatuor nomina que symeon xpistum
appellat Commendat autem xpistus
ut pax ut salus ut lumen
Et ut gloria Pax est quia mediator
ator. salus quia redemptor. lu
men quia doctor. Gloria quia remuner
ator. Et istis quatuor consistit per
fecta xpi commendacio Unde tractus
evangelii Hystorie quoddam breviloquium

comprehensio Et nam qui respi
ciunt eum in carnatum comprehen
dunt in pace ipse enim est pax
qui fecit utraque unum Ephesios 2o
Et utraque natura in uno suppo
sito conivit duos populos in unum
copulavit dans pacem hijs qui
longe et hijs qui prope deum et
homini reconciliavit Et ideo qui
respiciunt eum predicantem et vite
sue conversationem et miraculorum operacio
comprehendunt in luce unde ipse dicit
Iohannis 8 Ego sum lux mundi Et
dicunt respiciunt redemptorem et
passionem comprehendunt in nova sa
lute Et qui respiciunt eius resurrectionem et
ascensionem comprehendunt in gloria
Et hoc canticum idem sic continet lau
dis xpi plenitudinem Et senibus mo
rientibus consolatorium ideo cantatur in
completorio // Nota quod in festo domini
in candelaria fit quarto in omnibus
ipsa fit quedam cerimonia convenienter
commendanda / Tercio fit oratio corporis
puerorum // Quarto fit computanda eius
processio // quarto fit inter ... acolucias (?)
seu oratio ... pascali

Nota quinque amicitias
et dolores que tulit | De compassione (?) marie
pro suo filio in hac vita quo ...
sunt cum passionibus quas ...
in suis corporibus tulerunt tanto
cum anima nobilior est corpore

tanto affectibus et passionibus
aut passionibus corporis sit ma
ioribus. Primus quo dolor quem beata
virgo habuit pertransiuit ex prophetia
Symeonis ei accidit. Et ut Luce
2° dicitur Tuam ipsius animam pertran
sibit gladius. In ipso auditu cog
novit esse gladium doloris eo
quod nullus gladius materialis potest usque
ad animam pertransire. Ex cuius doloris
magnitudine cognovit et id
quod ex nulla alia causa tantus do
lor nisi a filio proveniret. Et ideo
ad prophetiam expavit stupore
vehementi et voluit quod vidi posset
sciens tamen dolorem non nisi a filio
provenire. Secundus dolor eius animam
cruciabat cum se filium timuit
perdidisse. Unde dicitur Luce 2° Cum
esset Ihesus annorum 12. Usque fili
quid fecisti nobis sic. Et narrat
hystoria, ut dicit sancta praedicta, est
suum modum quod timuit se filium
quod Symeonis prophetia deberet impleri.
Tertius dolor accidit virgini gloriose
cum nuntiabat ei quod captus cum
esset Ihesus a iudeis quod auditum
cum tanta doloris amaritudine
tradit ad cor eius ut nulla lingua
hominis hoc valeat explicare.
Estimat quod posset quod dolore
cor eius fuerit sauciatum. Quarta
amaritudine vulneratum audivit
hoc de nimio suo cum et alie
matribus talia verba de suis filiis
audientes convenit perhibent. Quintus
dolor autem virginis tanquam gladius
pertransiuit cum apostolis aliis fugientibus
sola filium suum tantum carnalibus vi
deret pendentem in cruce et in
tuitus misericordia et aspectus tolleraret
animam eius non immerito pertransiuit
nec filium expetitum si sancta gradu
ditu dolor animam eius perturbabat
cum audiret hic inde blas
phematibus et filium subsannan
tes atque dicentes Vath qui de
struis templum et si filius dei
es descendat de cruce. Amplius
at cum urgente dolore et
mortis articulo imminente au
diret filium cum clamore valido
et lacrimis expirantem. Unde dicitur
Apostolus ad Hebreos 4to Christus Ihesus qui
in diebus carnis sue preces suppli
cationesque ad deum qui possit illum
a morte salvum facere cum cla
more valido et lacrimis offerens
exauditus est pro sua reverentia.
Sextus adhuc quam sensibilius
et vivacius in virgine remanebat
hoc totum incessabat amplitudo
addita misericordiae vocis qua filius lo
quens de cruce valefaciebat ei dans
sibi Iohannem pro filio cum diceret
Mulier ecce filius tuus. Et in super
illo non tanta ipsius animam pertransibit
gladius dicitur 2° Tuam pertransiuit

aliaz vis doloris vt non tme
rito te plus quam martirem predicem-
us. Quia nimirum corporis sensum passionis
excessit compassionis affectus.
Non non plagam gladii ser- mo
illo veneranda pertransiens aiaz
tuam et pertingens vsque ad diui
sionem aie et sps. Aquilier sicte
filius tuus . equalis commutacionis
eloquens est (?) tibi tradit / seruus
dno / discipulus pro magistro / filius ze
badei pro filio dei / homo purus pro
vo deo. Quomodo non tuam affectu
oss... aiaz pertransiuit hoc
audi: quam et iam licet saxea
liceat ferrea pectora sola
recordacio scindat scindit non
mirum quod maria martir fu
isse dicatur. Sed plusquam martir
quia vis doloris in martiribus
amplius non potuit nisi vt mo
rerentur cum amplius dolore
fere non posset nisi tunc dolor
habuit quod addet amplius am-
aria vos quod paciebatur tedia pro
tulit quod mori non potuit in vis
doloris tanta acerbius seuiebat
Quantus dolor et voluptas fuit cum
videt filium depositum de cruce qui
vita dat omnibus coram se mor
tuum Cruentatum morte pallidum
plagis liuidum vulneratum dilace
ratum et per omnes partes corporis

miserabiliter cruentatum ut eos
esse completa prophecia vsque a planta
pedis vsque ad verticem non est
in eo sanitas. Quod merito compassio
ne virgines cum videt speciosum
forma pre filiis hominum tam crudeliter
occisum. Sed si prophetaz non esset
nescio neque species neque decor. Hec
sunt quasi doloris virginis glosa
qui omni sanctorum passiones quas in suis
corporibus pertulerunt non potuerunt
adequare doloribus ut pie credi
ita sunt priuilegiata ut quicunque
homines quibuscunque anxietatibus
et doloribus oppressi fuerint si
virginem devote pulsaue
rit et de ipsis doloribus ea
commonita habuerit exaudiantur
et eripiantur. Quapropter tribulacione
clamauit dicens quo clama
bantur. Virgo sancta subueni nobis
miseris et per dolores tuos
nos eripe a doloribus nostris pre
sentibus et protege ab eternis. Amen
Deus qui nobis per ... mirabiliter
tamquam ... panes pauperibus suis
... nobis exhibuit in
carnis assumpcione ad vitam nostram
instruenda, templi obla
cione ad humana ... per re
conciliandam, ... corporis sui
cibacione ad ... nostram corro

Deus qui nobis per ... tamquam per ... panes 24

borandā / Quarta vero passione
ad captivum genus redimendum
Quinta vero ad celi ianuam ape-
riendam / Sexta vero castigatione ad
mansionem nostram preparandam / Septima vero
in spiritus sancti ~~mansione~~ missione
adimplenda in nobis sancte perficienda
Hec autem omnia sunt a Christo pannis de-
signata. Alias ut dicitur. 8. Dicit dominus
tabernaculum preparavit. Primo ergo exhibuit
nobis Deus imaginem aeternam. Sicut con-
gruum videmus cooperari ... [illegible]
perditam etiam perfundam misericordiam
occidisset ut non posset nisi ... [illegible]
aliquis potuerit reducere Deus anima
nostra destruxit ad ipsiones ... [illegible]
assumendo ipse et per consequens nostram
miseriam ut nos ... me mi-
serie liberaret. De hac misericordia dicit
apostolus: Apparuit benignitas
et humanitas salvatoris nostri non ex operibus iusti-
tie sed secundum suam misericordiam salvos nos fecit. Unde
si ad ... [illegible] corpus ... [illegible]
ut et nos ipsa ... renascamur
Secundo ... natus est nobis Deus homo
... [illegible] ... utpote natus
ante ... Deo et virgine matre absque
... macula. Voluit ut
ait apostolus: Ut et nos imitatores
eius in novitate vite ambulemus. Nunc
nobis ... perdidit aeternam ... [illegible]
... adiungat imitari ... [illegible]
dominus dixit Nicodemo ... oportet

nos nasci denuo. Quia cum ille ... [illegible]
... acciperet dicens: Quomodo
potest homo nasci cum sit senex. Respondit
dominus Christus et dixit: Nisi quis re-
natus fuerit ex aqua et spiritu sancto
non potest intrare regnum Dei. Et non
... [illegible] ... et spiritu sancto in
cordibus nostris gratiam efficacius
adimplenda ... renascamur nos
perdidit nos ... imaginem aeternam
... non ... regnum Dei. // Tertio
exhibuit nobis 2am imaginem ... in
ipsius templi oblatione offerens
se ipsum patri in ara crucis ad recon-
ciliandum Deo ... Quarto
... Deus imaginem ... [illegible]
templi ... cum affectu ... corpus
... nobis ... [illegible] ... opera
corpori eius ... [illegible] ... et ... talia
in corpore ut sit ... et in
corpori ... [illegible] ... et sic
... // Quinto exhibuit nobis
Deus 3am imaginem dans nobis corpus
suum et sanguinem ... [illegible]
et ... [illegible] ... cibi ... [illegible]
... [illegible] ... omni ...
... [illegible] ... corpus ... [illegible]
... [illegible] ... et affectu ... dominus
... cibum preparavit ... nobis oportet
... at ... cibum nobis ... [illegible]
in magna ... dicens Luce 22°
... [illegible] ... desiderio
desideravi hoc pascha ... [illegible]
et nos ad ... cibum sumendum
magna ... [illegible] ... et cum magno

desiderio accedamus ut fiat in
nobis quod dicitur Ier. 24. dicit quod edut
me adhuc esu et quod bi. me te
Dehac ima dicit xpus agiscuntis
et mise. do. est di. ti. se. Dehac
etia ima dicit dicta z. Quidam magne
xpus sic et ima quod abipso et est
h ima quod e corpus xpi datori dos
poia adeqt in deo ims nob
exhibens quod sic totu et quod in quod dicit
zach. 4. Quodabit grat grae eius
// Certo exhibuit nobis quarta mias
crucis passionis adhuc in grandire
dimendu Quod dicit xpus Ista
ap mia et copiosa ap eum redemptio
de sic dicat quod apud dnm e verde
eius magna fuit mia hec coegit
eu ut passionem crucis copiosam
nobis redemptorem exhibet Dehac
mia dicitur zbuch dicit verdi dei
mia intra mimis quod cumu
landa sup filios hominum sicut la
tebat et mistrabat hoc pou eius
donec rupto vasculo e quod pedis
corporis effluebat Et sic ungit
hec intra miserie corporis hec
intra mia cordis vmot ne mi
serie mias Dicit mia miserias
supabit vmot plane mia
tue antiquis dne quis mic dni
magne sic pciapus esse curus
xpi nob dam prilbus imitari dte
1 pet 2. xpus passus est pro nob vob
relinquens exemplum ut sequamini vestigia
eius hec zbuch p pcedit nob

dni passio sicut mea sequat imitatio
ut sequamini vestigia eius Aliquis ex
quid audis etia illa sagrois iusti
quod effusus est sup terra n immunes
eius ab illo tam singlari scelere
inde corpus quod vidistis tante cdi figu
fueris quod spm gre contumeliam
fecerius quod filium dei conculcaverius
Quinto exhibuit nobis deus quinta
mias ista vite adeds ianua
apperienda quod excuhia pmore
peccatu hominis genus amundi
ciuis clausa fuit quod corpdem
peccatu de paradiso eiecta et gla
dy versatil adcustodiendam ianua
collocacie euidens unde sic
Gen 3o dicit Eiecit deus adam de
paradiso et collocavit an paradisum
voluptatis cherubin et flamen
gladiu atque versatilem adcustodiendam
via ligni vite Quare eo voluit
esse versatilem ad insinuandum quod ali
quando esset passionem mias amouandus
et eo amoto hominibus possent eius
paradisi ianua intrare Dehac mia
dicit xpus zbonu est confiteri dno vsque
adannunciandum mane mias tua
hoc adannunciandum illa mias
quod facta est nob mane i adiu n. qo
Deus adhuc in pet i dicit Benedictus
deus quod sicut magnam mias sua re
generauit nos in spem vite eterne
per resurrectionem ihu xpi ex mortuis Eam
nob tunc dignos exhibuisset sic
et nos cu ipso agiciens deis et
viciis resurgamus ut mortui peccatis

iusti vivam q̄ c̄ spirat ir̄o deq̄
dt apls ad collos 3° Si conresur
rexistis cu xp̄o q̄ sursu sut sapi
te q̄ sursu sut querite // Tercio ex
hibuit nob ee ma c̄ castelsa
adm̄asio nob ppetua pparanda
xp̄o salvatore dicete Ioh 14
Vado parare vob locu de hac
ma Ita 16 q̄a omniaq̄
facit locu Deq̄ adquiet di- [dt]
ys 16 habit̄ i m̄a solu est
sz hois Dui gre si nos dignos
cupiq̄ exhibe ops ut pute
vita taq̄ advene pagas dig
nu appe c̄ ut q̄ cives scorz ·
domestici dei scripti sut ideo taq̄
advenas et pegrinos se exhi
beat sup ita quadmod hortatur
i pe ij· vbi dt obsecro vos taq̄
advenas et pegrinos absti· vos
actu· dis // Quarto exhibuit
nob deq̄ vbq̄ m̄a c̄ssus sa mis
sione ad m̄a sctificacone et ad om̄s
favores m̄as salices qsumadas
Deq̄ dt Ect 2 In oblectacone
veniet nob m̄a xp̄us cu sa
missio eo madiori ce delectacon
Deq̄ hac m̄a adquiet dt luc i
Puissa m̄e dei mi vis i n a o
sales deq̄ m̄a si digne eu
pig sustipi studias si pati et
pati vem et eu eo sis spe
randit patos nob recuat in
gra expulsos suis quibus ad
gra sustipienda eu suu pla
cuit nob misericordie visitare
Dt et ibi monuit dicens luc
spm scm accipe no sit i ar bitio
hois tu c̄ inge pare ex- [donant signa donant hois]
advolutis expedieris abasset
corby aliquis ideo et ipse ap
licitudinibus· ince q̄as angustiis
uonūq̄ q̄ia ancetis acuquidenb
ut c̄ du bona et i gra bingela
citi eq eu audient voce sps
spirantes gemus qualt be et eo
operit idem Deq̄ hys dt mistar
dys dt ipo Quu aleae celi
abire corroboravit m̄as sua
sup tumes se Deq̄ hys adquiet dt
psal Multi di qsdantes dei mi
sericordias sonuit sup se taq̄
cumulu m̄as quia c̄ sperau
dt celu et tia

Pr[imo] standu q̄ est c̄ lumen [De edificacone luc]
sz nalis intelligeō / naturalis
stud / spualis influencie
humu no suffit / Primo ipsit
ps 4 psitat qum dic lumen nal
sz intellige no suffit qz qui
erq̄ qe splendeat lume nalis
intelligere sepe tu fallitur iudiciis
suis dicens bonu malu et malu
bonu Vn Nathan intrugans a
David de edificacione templi dixit
ep̄lm nal intelligere om̄a q̄ ho
corde tuo fac dns ecu tecu c̄
et eo fefellit eu sua intelligencia

luce x^mo Vide ne lumen qd in te
tenebre sint hoc tn lume
ñalis itelligr̃ cu addidu co
lit' intellu adiuuat Vn 2bu
Sugs callet igenio si viget ar
te si permiret i tellcu istructa
st hec ca viciorz q̄ vtutu p̄lo
go refugiat vti es ibonis q
et i malis pt vti qr hoc primu
vtute e / Scdm lume sz scalis
scie p̄ltaz studiu acqrit Sc
q dr Sap .6. Diligite lume
sapie hoc lume si spuali le
mini quietu sint optie p̄ueni
unt si at su illis hebet sz
nocz Sdde aplo Sciā inflat
et p̄ste ouit 2bu d. i licet
bonos cstat ee cibos tn tn
isumendo modu et ordinez no
obsuans reddes t plane no
bonos et strings vñ dicis de
cibis dus destrueris Ita deus
no pbiat multa scire si mo
du hestat Sz cu scitu
scie no isti si i modo cstituit
vn aplos Si si putat aliqs sci
re et no du scit qmo opteat
eu scire huius vana e scia vtqz
q lume tn ñalis itelligr
q scalis scie su spuali sz nocz
vn Iob luce ipioz extigueri
Impij eu st q adlandi di et
aia salute q duo lumia in
tcu no ordinat ut p̄pa qr
adhuc data st tcum ḡ sacut
Dcu lume qd solu suffit et
ssiat i omez salute e diuia
iflum^a q no e alid n iclina
deuocis hois affectu iflamās
addeu q p̄s purgatz ifundit
deus aie solliciter ambulanti
Scd lume suum pt e yf. 6o.
Surge illuiare iclm qr venit
lume tuu Et at q deuocis
lume vacat dicit appellari
dez et dicit 2bu Cu elyps sz
purgatoribus diu exercitatus
fuerit pete t dari lume deuocis
De hoc lume puer e strictio vn
yf. Vide ambules i lume dni
vn 2bu vna dsiderīa celes magis
cstituta vident. Si ico qd dicit
qd expedit qd delcatur hic st
q acupistis oib qui oia si alius
magis hoc aliq magis di alig
oia st dedisti e volupi q de
lectat vt n^c qr deus honoři
reputet n^c qr expedit i vtile
curet Aliq at magis cstui i
tendes et honestu displicat et
secundu Alig at voluptas vtilis
negligentior solu vt magis
scetat homes n^c iphusle dz
scdru hoc Si ibi qrit vbi
vacat exercet q cu vbi vz
st ibi ea vniu st ita ūndo
esto sp̄ls n^c vniu st n^c vli sz
Volute at diuio dcm̃e inde

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Iterum quia est et unum est ipsum
cum est utile honestum et iocun-
dum expedit et delectat. Et ad
hec respectu possunt dici. Indumen-
tum est divicie honor et volup-
tas. De veris diviciis dicit Gregorius
Divicie nostre sunt opera bona que cum
corpore et anima sola expediunt [illegible]
ea. Decens quod decet quia alio nomine
verus honor est. Dicit enim [illegible] Ter-
culum veri honoris [illegible] ad
[illegible] tradit verus cum honor
virtutis [illegible]. Decens autem quod delectat
dicit [illegible] contemplacio anime
vestis delectatur [illegible] quod dicit [illegible]
[illegible] que delectat ab
studiis [illegible] quod delectat
[illegible] ambulacio que est
[illegible] operibus [illegible] ut aut
[illegible] ambulacio [illegible] ut pedes
ea sunt quod [illegible] expedit et delectat
que in mundo sunt fallaci apparencia
[illegible] contraria [illegible] ubi sunt [illegible]
existencia coopertus [illegible] quod expedit
[illegible] eternis operibus quod decet
in virtutibus. quod delectat [illegible]
[illegible] et quanto [illegible] delectabilius in
[illegible] tanto verius [illegible]
ea sunt quod expedit. quod decet. quod
delectat possidens [illegible]
Gregorius ea [illegible] et [illegible]
delectacione vero luminum discrecione
Et quod donum est quod [illegible] devocio

de lumine divine affluencie
que non est aliud nisi interna devocio
cordis affectum inflammans ad deum
[illegible] autem [illegible] devocio nomine luminis
designetur [illegible] ad intelligendum [illegible]
aut sit ipse [illegible] ubique [illegible]
[illegible] cum lumine [illegible] ardore sple-
ndore dulcore sic ista devocio
[illegible] ardore dilectionis. splendore
cognicionis. dulcore consolacionis [illegible]
autem lumine splendore et ardore
[illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] ad sensum [illegible] dulcore autem [illegible]
[illegible] [illegible] dulce lumine et delectabile
est oculis videre lumen [illegible] quod
visu a lumine [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] autem [illegible] ea [illegible]
[illegible] in anima sic [illegible]
illa devocio anima ista sentit
se remissionem peccatorum [illegible]
percepisse [illegible] velit nolit ipsa
se continere non poterit in diligat
in dulcore [illegible] aliquis possit
facere [illegible] beneficiis [illegible]
[illegible] dulce [illegible]
flavo [illegible] dulci [illegible]
[illegible] [illegible] dominus [illegible] ardor quanto
[illegible] vehemencior tanto splendor
cognicionis amplius [illegible] ut
[illegible] splendore lucis [illegible]
cognoscat omnis [illegible] sibi [illegible]
[illegible] cum [illegible] Diligam te domine
[illegible] tuo et [illegible] meo

minus quidem iusto sed plane non
minus posse meos quam et si quantum
debeo non possum non tamen possum
plus quam possum potero atque plus
tamen plus donec dignaberis nunc
atque post dignus habere. Habet
etiam hic devocio cum ardore
splendorem et dulcore consolacionis
quam consolacionem declarat nobis Bernhardus
dicens. Quid est consolacio et unde
oritur devocionis et suavissima de-
lectacio boni et gustus spiritua-
lis et spiritus exiguus quidem inter
benignus dabit afflicta refrige-
rat animam. Unde et sic ille gustus
pertingit dicens Gustus ille non
aliud est quam irritamentum de-
siderii et incentivum amoris. Hunc
sensit qui scriptum est quod edunt me
adhuc esurient.

qualiter recidivacio peccata

Penitentem et contritum ut
deleantur peccata vera debet.
Ut autem penitencia vera
sit efficax et perfecta debet se ad omnia
loca diffundere ubi peccata sunt
commissa. Quod tamen figuraliter in scriptura
luciде declaratur. Figura sic historice
legitur. Secundo Regum ubi dicitur quod omnia loca
ubi autem consuevit lectari omnia
mina lacerare complevit. Similiter
scriptura idem ostendit. Psalmus ...
... qui peccat plus et longe
sed penitendo debet cum mediante
adhoc ut sit efficax ad omnem

locum pertingere in quo latuit morbus
peccatum. Sunt autem duo ut ait
Augustinus in quibus peccatum perficitur scilicet vo-
luntas et opus. Voluntas in corde
opus in corpore. Adeoque duo necesse
est ut penitencia se diffundat ut
videlicet in corde doleat et corpus
in opere satisfaciat ut sic cordis
per consensus relinquatur et in corpore
per opus perpetratum perficiatur sic
etiam penitencia vera contricione cordis
et corporis satisfactione perficiatur
et compleatur. Hinc est quod cum in
omni peccato anima primo det con-
sensum deinde corpus peccatum opere
perficiat. Ideo oportet exigente iusticia
ut anima prius [redacted] quam corpus puniatur
vel hic sufferendo dolores
penitencie vel in inferno paciendo
tormenta miserie ut sic anima
precessit corpus culpa dando
consensum sic etiam precedat ad
tormentum. Et ergo satisfacionem
eciam quorum simplicium dicencium
id. Sed hoc non est equa via domini
in eo quod anima exuta corpore pe-
na plectitur cum culpa a corpore
est commissa. Et omne peccatum anima
prior inchoat dando consensum
et quia prior est in culpa debet etiam
in pena merito esse prima. Et
quod prior est in culpa apte dicit
Augustinus. Omne peccatum adeo est ...

luntariu vt si no sit volun
tariu nullo mo sit petm hic
Vnde petm consibus e si n aptas
dando consensu no vitabit
sit qde inmuts exitaire tepal
motu s. tc a si volueris dare
consensu et nemo nnm cposi
trainne deitet tuits vn
sic cogitacio allectata deformat
affectio voluntat. sic consensus
diaz necat hic sideos reued
no pt corrumpi caro n mes
fuit an corrupta eritgo aia
por. i aia ipena q carne p
cessit culpa Postq at pcta
pmaz sit delicta io ne alia
illabant q ptinuis opteat pe
nite carnis volupti fortissie
e resistenda Et em ut dr Gen
3a lapiqat amortuo et itm
tangit mortuu qd pdest lauas
eis Laui pedes meos qmo itm
inqnabo illos vt gº ps pmaz
puritas consuet. Ideo volupti
carnis presistenda fortissie
e obuiandu vt qacs mente
pulsaut stati ei aditus de
negetur Et pnullu modu pt
melius fieri qz si omes occasi
ones pcti respuamus pnitus
omes sps mos abomi iten
tios delightissie auertentes sic
dr Eccl. q. vigez ne ssapias
ne forte scandalizaris i decore
eius Et. n. Gregorius nos licet
intueri qd no licet concupiste
quas occasiones gliat sic deci
nasse Sara dixi tz dices
nunqm cu ludentibus mistui me
nec cu his q i leuite ambulat
pticipe me pbui et io sustat
amplius gliando nunqm vini co
ruptu et munda seruam aiaz
mea ab oim concupia spiritual
at volupti resistq si sis cogitans
i dº Gregorii Demetanti e qz
delectat ctnu vo qz lat Et io
quar sedula pmutatoz nullus fiat
ul penitus

Amundo debes recede p
displicencia Et displi
cencia mundi facilis
prouenis si ca a munde sit sub
telat plustins Et em tot et
tantis mal et venenatis i fer
corribus exuberans vt vi qz
deras opteat displicat Dic. n.
ait Gregorius Aliqu nos mundus
retraxit ad se nuc vo tantis tantis
plagis plenus e ut ipse mundus
nos i mitte addat. Sunt em
sa i mundo q ipm faciunt oins
displicere qz decipit defecit et
deficit Decipit qz pmittit suf
ficac qz no soluit si quos
plura acquirit tanto nos fuat

amplius indige(re) Deus enim p(ro)
mittat dulcia pulchra de
lectabilia et o(mn)ia bona p(ro)ut
nos uerius bonis pulchris de
lectabilibus Vn(de) Aug(ustinus) Qui bo(num)
diligit meus a bonis melioribus
i(d est) celestibus delectet(ur) Qui aut(em)
malu(m) meruit et(er)na mala o(mn)ibus
mal(is) seculi p(re)ponat // 2o mund(us)
deficit nec si aliq(ui)d natiue
bonit(atis) esset i(n) mundo t(ame)n q(uia) no(n)
p(er)manet d(ebet) merito displice(re)
Vn(de) In(nocentius) dicit Ecc(lesiast)es(?) q(uo)nda(m) mundus t(ra)nsit
et concupia ei(us) Aug(ustinus) q(ui)d p(ro)dest
homi(ni) si uniuersu(m) mundu(m) lucret(ur)
// 3o mund(us) afficit Vn(de) In(nocentius) dicit
Vos dimitt(it) a bonis diues sicut
et a spiritu(?) ad(?) infima descendit Domi
cus enim sol(us) inimic(us) d(icitu)r q(ui) esti
tuit(ur) inimicos at demergit
i(n) mare et p(ro)uicit eos q(ui)a p(re)ste
ricra(?) obp(ro)brium sempiternu(m) da
bit eis q(uo)d i(n) mi(sericordia)s(?) stabilit ce(ci)d(i)t

O

Omnia que facitis ad laude(m)
dei facite / ad Cor(inthios) x. Que(m)
admodum o(mn)ia opa que opat(us)
e(st) no(n) p(ro)pt(er) se s(ed) p(ro)pt(er) nos opat(us)
e(st) q(uia) ip(s)e q(uia) sibi ip(s)e suffici(en)s est n(on)
eo(rum) q(ue) fecerat i(n)digebat Sic
v(er)o O(mn)ia opa d(omi)ni opat(ur) eos
nos Qu(ia) io(?) opa dei vocat(ur) n(ost)ra
q(uia) no(n) sibi s(ed) o(mn)ia fecit nob(is)
Et apponi(?) d(icit) ap(osto)l(u)s u(bi) s(upra) Ergo Io

O(mn)ia opa n(ost)ra dic(un)t(ur) s(cilicet) ad
laude(m) dei

O(mn)ia p(ro)pt(er) electos sustineo
Sic et nos o(mn)ia opa n(ost)ra no(n)
p(ro)pt(er) nos n(e)c p(ro)pt(er) aliq(ue)m aliu(m) s(e)d(?)
deu(m) s(ed) p(ro)pt(er) solu(m) deu(m) et ei(us)
beneplacitu(m) faciam(us) n(on) ex o(mn)ibus
opantes q(uia) no(n) tu(m) bo(n)a gl(ori)a
ei(us) laudi valeat exhiberi
Et sic(ut) ip(s)e faciebat q(uia) di
cebat q(uia) decebat Non nob(is)
d(omi)ne no(n) nob(is) s(ed) no(m)i(n)i tuo da
gl(ori)am Ap(osto)l(u)s Non ad oculu(m) ser
uientes q(ua)si ho(min)ibus placentes
s(ed) deo q(ui) p(ro)bat corda Nullu(m)
e(r)go bonu(m) op(us) r(etri)buemus d(e)
q(uo)d bonu(m) erit meritoriu(m) ap(u)d
deu(m) q(uo)d no(n) p(ro)p(ter) n(ost)ros addim
ordinem(us) n(ec) alq(uo)d ut aut(em) (con)tr(a)
dimittam(us) aliq(ui)d s(ed) plenu(m) lucrum
si opa n(ost)ra dam(us) (com)mutat(ur)
ea i(n) melius nec e(st)i(m)at nobilitant(ur)
augmentant(ur) p(er)petuant(ur) Nobili
tant(ur) quia nobili(ta)te(?) subito q(ui)a d(eu)s
dat q(uia) enim gl(ori)os(us) deus et nobili
attribuit ex(?) sua v(ir)tute tota ef
ficit(ur) generosa(?) / 2o opa n(ost)ra data
deo augmentant(ur) q(uia) accipie(n)s
n(ost)ra dat nob(is) sua ut q(uia)
mi(nu)s e(st) de n(ost)ro p(ro)p(ter) sua opa su
pleamus Et(?) de q(ui)b(us) opib(us) dei Sap(ientia)
3. Om(n)e aurum i(n) (com)paratione ei(us)
arena e(st) exigua et tamq(uam) lutu(m)
estimabit(ur) / 3o p(er)petuant(ur) d(eu)s enim
eu(m) s(i)t et(er)n(u)s ip(s)e p(er)petuat o(mn)ia

Applica ad dedicac(i)o(n)em
eccl(es)ie

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

sibi data est. Et 3 opa dei pse
ueravit i eternu. Ecc. 7o. Confirmata
etiam sup petram solidata. Equi
confirmat aplos 1 Cor 3 dicens confir
mavit vos ut alius nos pt pone pt
id quod positum est quod est xpus

Cognicio ex dictis concepta
repetit scz cognicio ionis
devocionis glificacionis. Cog
nicio ionis est quam per cone creature
inveniendo i vestigando ita per creatures
magnitudine pulchritudine creatoris sui du
cimur ipsius pulchritudinem. Liber
in incert i opt edat quod creature
dimittit semetipsos hic. Sap
13. Quorum specie creaturarum delectati sti
dunt quanto hiis dnator eorum spe
ciosior est. Dicit scz virtute et opa
creature mirati sunt intelligant ab
hiis quoniam qui hec fecit fortior
ille est. A magnitudine n. specie
creature poterit eorum creator cognosci
bilit videri. Hanc cognicionem antiqui
phylosophi habebant dicens quod tn nos
deum scz pma cum noverat. Dehac
noticia dicit Glosa sup illo vo Rom
36. Eius hoc vidit eum viri quasi
creature poal. Ibi hoc ipsis eos ipso
quod formal est dz ex creaone colligis
eum quod credidit deum esse quem innumera
vide est dnacio illius inveniendo
cognoscere ubi eam contingit viri
quasi creature poal. Poal quere

creature est sta nos illum possem
cernis scz adhuc explosa conve
sione admiracione pergere
Secunda cognicio est devocionis quam illi
habent quibus per fidem et dileccionem cognita
adherent deo cuius offensa de
clinantes et quod sit ei placita to
to conamine operantes. De qua nos
trum dicitur. Ite. quod nos glificet sa
piens i sapiencia sua nec fortis i
fortitudine sua nec dives i divicijs
suis sed i hoc glorietur quod gloriatur
scire et nosse me. De hac no
ticia dicitur. 1 Cor 13 nunc cognosco
ex parte. Videmus eum nunc per speculum
i enigmate. Et Ioh 10. Cog
nosco oves meas et cognoscunt
me mee. Ergo per deum declinat
delectabilia et aggreditur difficilia
probat se vere nosse deum. Tercia
cognicio est et dicitur glificacionis. Per
quam deum cognoscit spiritum facie
ad faciem conpleantes. De qua dicitur
Ite. Nos docebit vir vir.
proximum suum et vir fratrem suum dicens cognosce
deum. Omnes eum cognoscent
me a minimo usque ad maxim. De qua
cognicione adhuc Ioh 17 dicitur. Hec
est vita eterna ut cognoscant te solum
deum verum et quem misisti

Probet autem seipsum homo et
sic de pane illo edat et
de calice bibat quod eum man
ducat et bibit indigne iudicium

Que de pane ... ad ipsum dicitur

sibi manducat et bibit non diiu-
dicans corpus domini. vi. La
verissime sacramentum corporis christi christus
instituit in signum supreme dilectionis et
pignus eterne hereditatis ideo debemus
nos ea devotione ac tali dispo-
sitione preparare quantum possumus ut digne
accedamus ut in [illegible] sit in isto
mira [illegible] [illegible]. vii. Et [illegible] // dum
bunt corda [illegible] duplex est effectus
corporis christi scilicet bonus quo ad bonos
et pernitiosus quo ad malos et tamen ipsum
sacramentum immutatum et bonum in se manet
sed iusto iudicio effectus eius mutatur
in hiis qui eo male utuntur. [illegible] sancta
male obesse potest et qui corpus christi
manducat indigne iudicium sibi
manducat. Ideo quia res illa mala
sit sed quia malus quod bonum est male
accipit. Sicut enim egrum videre est
[illegible] et vino [illegible] sanitate [illegible] lucem
quam oculus sanus ad delectationem eger
suscipit ad vexationem. [illegible] quod sanus
[illegible] ad [illegible] et ad [illegible]
febricitans accipit ad maiorem infir-
mitatem vel forte ad mortem. [illegible]
effectus eius sic mutatur. Ideo apostolus
ad dignam preparationem nos [illegible] premissam
exhortatur dicens: probet autem se ipsum homo etc.
Decimum [illegible] quod ad dignam susceptionem
sacramenti [illegible] sive corporis christi
novem requirit dispositiones sive
preparationes [illegible] ad [illegible] sufficit [illegible]
ut ea devotione ac desiderio quo acce-

dat quod [illegible] sacramentum est institutum. i. ut
tota ac perfecta fides. ii. ut sit [illegible]
iiii. ut non sit [illegible]. v. ut
nullum odium vel rancorem [illegible] in
corde. vi. est et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. vii. [illegible] [illegible] corporis
[illegible] devota cogitatio [illegible]. viii.
[illegible] devotio magna [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tantum ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad hoc sacramentum corporis christi digne [illegible] [illegible]
suscipiendum [illegible] [illegible] devoti [illegible]
cum eo affectu accedat corpus domini
cum affectu [illegible] hunc cibum preparavit
in cena domini preparavit ac hunc cibum
in magno desiderio ipso testante [illegible]
[illegible] desiderio desideravi manducare
vobiscum hoc pascha. [illegible] devoti
pro modulo suo in eo desiderio ad hoc
sacramentum accedunt quo dominus instituit
[illegible] [illegible] [illegible] modum [illegible]
et [illegible] sit [illegible] [illegible]
desiderio nos accedimus in tanto nobis
[illegible] ipso [illegible] [illegible] [illegible] mensura
[illegible] [illegible] eadem [illegible] et
nobis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quanto [illegible] accesserit tanto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
amplius accedit et auget [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] // [illegible] [illegible] [illegible]
ad digne sumendum corpus christi est [illegible]
fides ut accedens credat ipsum totum
esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] manducando [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] manducare corpus christi [illegible] debent [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
abscondisse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] videat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

precessit de [illegible] eo quod vidisset archam domini et sic non licebat [illegible] archa [illegible] sicut [illegible] quod malignis [illegible] ne [illegible] si videat [illegible] sive [illegible] fantasticum [illegible] inplebis operibus [illegible] non [illegible] non est [illegible] abscondita sicut vid[...] [illegible]

hostie consecrate i. hoc est qui credat quod
christus totus sit perpendit in ea verus
deus et homo cum corpore et sanguine
in venis suis et singulis partibus sic
sacramenti sit ibi. Dic simpliciter credat
quod totus christus sit in calice cum carne
et sanguine ut sit verum. Ad Hebreos: primus
accedamus cum vero corde in plenitudine
fidei, cum vero corde i. vero affectu sine
errore et plenitudine fidei i. in plena
fide credere que non videmus. Sub specie
panis est totus christus non tamen [illegible] et
vinum dum verum de non credentibus dicitur
Joh. 3. Qui incredulus est filio non
videbit vitam sed ira dei manet
super eum. Et econtrario de credentibus in spiritu
Petri: In quem credentes nunc quem non videtis
exultabitis leticia inenarrabili. Item
sciendum quod idem christus qui est sub specie panis
in hostia etiam est sub specie vini in
calice et ideo quod simplices errant
qui ecclesia simpliciter adorant calicem
in elevacione misse tamquam ibi
sit sepulchrum christi et non sacramentum
calicis dicentes: Welkum du
heiliges grab da got selb inn
gelegen hat. [illegible] sed [illegible]
super quod dictum est i. ubi dicitur. Item licet
ex virtute sacramenti sub specie panis sit
tantum corpus et sub specie vini sit tantum
sanguis tamen ipse naturali concomitancia
utrumque sub specie panis et vini est

totus christus scilicet verum corpus anima et
deitas. Ergo sic adorandus est christus
sub specie vini in calice sicut adoratur
sub specie panis quia ut dictum est sub
utraque specie est totum corpus sicut natum
est de virgine et sic pependit in cruce
et sic sedet ad dexteram patris et inde
venturus est iudicare vivos et mor-
tuos. Item quod cum sacerdos profert
verba super hostiam tunc panis transsubstantiatur
in corpus christi et ibi desinit esse panis.
Ergo ibi non panis sed plus sub specie
panis. Ubi advertendum quod simplices
non debent adorare hostiam cum sacerdos
eam recipit ad manum [illegible]
usque dum illa omnia verba consecrationis
plene sunt prolata [illegible]
capit hostiam ad manus tunc adhuc
est panis sed prolatis primo verbis
consecratoris adhuc est panis sed pro-
latis 1o 2o et 3o adhuc est panis
sed prolato quarto verbo i. post non est
ibi amplius panis sed verum corpus
christi tunc primo debet adorari et de
sanguine est dicendum quod dum consecrat
calicem quod ammodo ibi non est vinum
sed verus sanguis christi cum corpore
anima et deitate sicut sub specie panis. Item
hoc habet [illegible] hostiam [illegible]
suscepit corpus christi et tunc domini
[illegible] et [illegible] apud [illegible]
[illegible] dicit [illegible]

Et [illegible] agnum paschalem [illegible] non [illegible]
quod non [illegible] sit [illegible] cum pedibus et [illegible] vocabitur et [illegible] cogitacionibus [illegible]
[illegible] cum [illegible] sicut quod corpus [illegible] non [illegible]
dabo manna absconditum nomen [illegible] velatum [illegible]
[illegible] plures cause [illegible] assignari [illegible] indignitatibus malorum quod [illegible] ut velat [illegible]
[illegible] sicut [illegible] non [illegible] corpus [illegible]
manducare [illegible] scandalizaret [illegible] mali [illegible]
[illegible] abierunt retrorsum [illegible] carne [illegible] dabo
[illegible] vita [illegible] carne [illegible]
[illegible] non apparencium [illegible] fides [illegible] non videt [illegible] non videt

ita dicit q(uod) videt fecit ... pat(er) ... eius ... n(on) ...
merito ... (con)venien(ter) ... suffi(ci)t ...
q(uod) n(on) viderunt et crediderunt ... q(uod) n(on) (con)cedit ... sicut
q(uod) n(on) vidi(n)t ... q(uod) n(on) (con)cedit ad ...
sicut q(uod) n(on) dei ... hominis ... (con)ceptu a natu(r)a ...
q(uod) (con)cedit esse tam ... sicut q(uod) ... corporib(us) ...
... credenda ... celebra

dei tunc intuitu habet et fac(er)e de mel
ls q(uod) n(on) credebat q(uod) (con)fessa pa
nib(us) esse corp(us) dei et hoc ...
aliquib(us) diebus tunc sacerdos illius
civitatis voluit ire ad matutinas
audivit in orto illius cantu(m) an
gelicu(m) et sollempne q(uo)d (con)tinue
audivit in o(mn)i anno illo die
sacerdos aut(em) hoc p(ost) aliq(uo)d temp(us)
intimavit ep(iscop)o ep(iscopu)s v(er)o cu(m) multis
cl(er)icis quada(m) mane sc(r)utando pe
rvenit ad domu(m) heretici si res
ita se habet ut a sacerdote audi
verat statim ipsi dulcissimas voces
audierunt ¶ ep(iscopu)s interrogavit heretic(um)
si sciret utru(m) aliq(ui)s corp(us) ibi esset
sepultu(m) hereticus d(i)x(it) ... n(on) scio
hic ... si tu volueris vade in ortu(m)
si aliq(ui)d ibi audieris vel aliq(ui)d
invenias ¶ tunc audivit hereticus an
gelicu(m) cantu(m) cecidit ad pedes ep(iscop)i
et p(e)c(ca)tu(m) suu(m) ep(iscop)o narravit et ve
nia(m) peciit et statim credidit ep(iscopu)s
cu(m) o(mn)ib(us) cl(er)icis et cu(m) tota civitate
nudis pedibus illuc ivit et ap(er)tis
illis ... eis ... volaverit
¶ tunc ep(iscopu)s ... invenit
venit q(uod) ap(er)te ... et altare
decora(m) fecit et corp(us) (christi) desup(er)
posuit et multi heretici illius
civitatis (con)versi s(un)t ad domi(num) ¶ ... re
quirit q(uod) ... sac(ramen)tu(m) pape
sit ieiunus q(uod) p(ost) assu(m)pc(i)o(n)e(m) ...
vel ... potus ... cibi vel ...
medicine ... (con)tinuacio ... qui ...

n(on) lic(et) hoc sac(ramen)tu(m) recipere et ...
si p(ost) media(m) nocte(m) aliq(ui)s su(m)psit
aliq(ui)d p(er) modu(m) cibi vel potus n(on)
p(otes)t eade(m) die hoc sac(ramen)tu(m) sume(re)
¶ ... dicto ... d(icitu)r q(uod)
... ad hoc sac(ramen)tu(m) ... sobrij
accede(re) ... cibus ... q(uod) ut
Aug(ustinus) d(icit) ... sac(ramen)ti
ut sic ... alij ...
... sic ...
... manu(m) ... aliq(ui)s fuit co(n)
ceptus ... aliq(ui)s
... ¶ ... p(ro)pt(er) signacio(n)e(m)
ut sic d(icitu)r ... q(uod) p(ro)p(ter)q(uam)
... sac(ramen)ti et caritas e(ius)
... cibus ...
... ¶ ... 13 ¶ ...
... ¶ ... p(ro)pt(er) ...
... q(uod) ... in
ordinato cibo et potu et ...
q(uod) ieiunus magis dispositus e(st)
ad ... q(uod) devocio ... s(e)p(er) ...
... cibo vel potu ¶ ...
q(uod) sic placuit ... ¶ ... paulus
... ut d(icit) Aug(ustinus) ad
... ¶ ... ¶
ad ... p(ro)pt(er) ... et ...
... ¶ ... n(on) sit
... ut n(on) ... p(ro)pt(er) ...
... p(ro)pt(er) ... ita
... q(uod) timet ... qui
n(on) ... obediat facit ¶ ...
... p(ro)pt(er) ...

... q(uod) ... agni ... et ... voluntati ...
... agni et sanguinis agni ... agni ...
agni et ...
... ¶ ... Greg(orius)
... ut
...
...
...
...
...
...
... ut ...

[illegible]

datis dei et ipsi gti do exhi
benda et ipsi spsunda se aplebis
pictis vii dectibus yppocritis dicit i
ydeliis. In nouissimis diebus ista
bunt tempora periculosa et erunt homines se
ipsos amantes habentes quidem speciem
pietatis virtutem autem abnegantes. spem
pietatis id est glo. i. religiosi et sanc
titatis habent eo ipso virtute i. cari
abnegant. multas mala occulte
perpetrando et maxima fallacia excusando
tales ea mala faciunt. sed inde
tortores efficiuntur. coram toto mundo
confundentur. exit beatorum confessio pe
cierit. Ideo tobie. iii. i. qui mandu
cat panem meum leuabit contra me
calcaneum suum hoc dicit de iuda
et desub filibus sed desit dominus accus
vii etc. ei manducat panem meum
non ut confiteat sed ut lateat ille
me gallabit i. tradet quod vult
late pictis sub sepulchris sue
religiosi et quicumque filis effica
et specis inde tortores. Idea dicit
ecci. i. ne sis incredibilis timori dei
et ne accesseris ad illum duplici corde
ne fueris yppocrita in conspectu hominum
ne forte reuelet deus absconditam
tuam quod accessisti maligne ad
dominum et cor tuum est plenum dolo
et fallacia. Narrauimus etc. est adte
mente speciosa id est deus i. ac fors
pulchra intus immunda et reuelabo

pudenda tua in facie tua et ostendam gen
tibus nuditatem tuam et regnis ignominiam
tuam et proiciam super te abhominaciones
tuas et contumeliis te afficiam. Idea mathei
xxiii. ve vobis yppocrite quia similes
estis sepulchris dealbatis que deforis
apparent hominibus speciosa intus autem
plena sunt ossibus mortuorum et omni
spurcicia i. putredine sic et vos de
foris quidem apparetis
hominibus iusti intus autem pleni estis
yppocrisi et iniquitate. yppocrisi i.
amore vane laudis. iniquitate i. cu
piditate temporalium et odio proximi et
ponitur ibi ve vobis i. exit beatorum
confessio missa[?] peccato. Idea
refert quod nullum odium siue rancorem
corde iniustum reseruet sed retineat
ita videlicet quod non iniuste tractet
vel iniuste se vindicet ex odio et
sic remanere de dampno sibi a proximo
illato vii pro impace factis et
locum eius vii ipso vult hunc mundum
ut faciat pacem cum deo et homines
I(ohann)es iiii ipse est pax nostra qui fecit utraque
fecit unum i. deum et homines et hoc
possessor pia vii dicit lux mea
sit gratia bonorum quibus mecum ut nobis
peccata dimittat nullum tu ma
bonum et quod deo magis placent nichil
quod dimittit nocenti se vii etc. ubi
perfecto ipsi nocenti te et tunc de
praeceptum et peccata soluit quod dimit
tere sed habetis ad illos aliquod ut et

[illegible]

ut et pr vr dimittat vob

pcta vra q ut p pfudis mal

cuut possut hoc ypm corp dnica

h dr Mt. 6 Dimitte nob debita

nra sic ut eu eund orz frequens

repetes dedad remissioe efficacius

monem q lz dni e infinitu

amplius offendes sua tn q ple

misie nob dimittit sic nos nris

offensibz dimittas q ipsdupl

docuit vo sic et ipo ro uto q

illa pabola evn Mt. 18 expsse

innuit ubi cuida debitu no

habeti qui pluit decu milia ta

lenta sit dimissa q cgsis ipeat

yuu decessuit suib q debebat

centu denarios q cu rogaruz di

mitte nobuit indueunt dns sre

gratz ppli suo et tradit eu tradit

eu tortoribz donc redderet vniusu

debitu et subiugit dns pdicas sud

pabola Sic et pr meus celestis faciet

vob si no remiseritis unusqsq fri

suo de cordibz vris Et no solu

docuit hoc vo sz et mostruit

qdo veniens ad adpacis eu ta

pnob morer no solu suis offen

sorbz indulsit sz et pro persecutoribz

orauit dicens pr ignosce ill q

nesciunt q faciunt Sed (dnyb q no

tue indulgit suis offensoribz vi q

qd nobis habuit pn q erat

castus q pr suus multu dilexit

et eo fideliter seruiit s oroibz

ieiunijs et elemosinis et alia multa bona

fecit q mortuis e dns pr multu do

lorib rogauit eu ut q psmodu

appuit et ei muitu et statu suu

ostenderet q dns pmisit dicens na

cudib et videntibus q filius

peri psmodu apparuit dicens pr no

oras p me q dapnatus sum et dixit

q ess imagis penis q si tota ess

lignis q si stelle celo no possit

mea pena audare Sed pr tua

fuisti castus abstinens et Et plus ceteris

viri dixit multa bona feci orado ri

geladi q sed q oia amisi ppt

una ractta q domini tenere

que illos q mi semel offenderut

qb amplius nuqz dilexi sz vbicuqz

potui mi tepus vidicam et ppt

hoc solu oia pdidi et dapnatus

sum Quarto requirit puritas

opre ita videlz q no habeat

ostiaz de aliq mortali q no sit

iuste absoluta contrita et confessa

sz omno purus q ostia q cuicuqz pccto

expers existat ita videlz q tal

ignorantia de aliq pcto no pruat

exnegligentia sua sz sciat tal ostiam

magna diligentia vitadi pcta

pterita Augustinus Fratres karissimi unusquisqz

consideret suam consciam si cognovit se

aliqa crime vulneratu studeat prius

ieiunijs orationibz et elemosinis mundare

conscientiaz suam et psumat ad eukaristiam

accede Ambrosius Quia ab pcto

mordeatur veniali pcandi tu

Quoniam pverse cogitationes separant

a deo quod in malivolam animam no

introibit sapientia nec habitabit in corpore

subdito pccatis

Quibusdam indignus est quando non devota mente accedit ad eucharistiam quia voluntatem peccandi manens [illegible] in corpore [illegible] et [illegible] accedit [illegible]
devotionem non habeat voluntatem satis-
faciat lacrimis et orationibus et confidens
de dei misericordia accedat ad eucharistiam.
Tercio quidem et secundum Augustinum voluntatem
habentes peccandi gravius magis dicuntur
eucharistiam percipere quam purificari.
Quidam etiam indigne sumit corpus christi
et tamen peccat ac si christum propria manu
interficiat Augustinus. volens christum dare
canibus i. peccatoribus et ideo qui quando
accedit et quando cum premissa confessione
et alias maxime esse peccatum auc-
[illegible] diabolus maiorem habet potestatem super
eum postquam hoc quod indigne suscepit. Unde
Iohannes dicit de Iuda quod post buccellam
panis diabolus introivit. Vere ergo
sibi qui maligna conscientia et peccatis non
confessis accedit ad mensam domini. Exemplum.
Machario abbati videtur quod [illegible]
indigne volebat accepisse corpus christi
de manu sacerdotis videtur quod veniret
ad altare et presbiter volebat eis por-
rigere corpus domini tunc transmutavit
se super altare et ipse cecidit super
terram et mortuus est subitanea morte
et diabolus suscepit animas eorum in finem.
Et [illegible] tales et tanta [illegible]
ad quod venitur sacramentum quod tamen sufficienter non
[illegible] Multi pusillanimes
dicunt quod digne se preparare et
ergo remissiores sunt et negligentes
[illegible] negligentes sunt quia [illegible]
in temporalibus [illegible] et secularibus in-
[illegible] se totum occupat ut

Macario ostensum est de indigne sumentibus i. [illegible] Si permanerit [illegible] in eternum placuit [illegible] et [illegible] quod credit pro gloria quanto maior [illegible] tanto [illegible] ostensum

[marginal note:] [illegible] quod habuit in peccato mortali [illegible] non offerat panis [illegible] accedat ad [illegible]

[marginal note:] Exemplum

[marginal note:] aliqui [illegible] milli [illegible] ad quod sacramentum [illegible] sufficiant

sacra quorum tempore debito sumere
contempnunt et negligunt. Audiant
isti parabolam Luce xiiii. Homo quidam fecit
cenam magnam et vocavit multos ad cenam
dicens Ecce prandium meum paravi ve-
nite ad nuptias. Illi autem neglexerunt
alius in villam suam alius ad negociacionem
suam. Iste villa [illegible] labori
immoderato [illegible] negociatori [illegible]
terrenis lucris [illegible] quare [illegible]
prandium sacramenti divini negligunt [illegible]
[illegible] et quod opera [illegible]
videntur tamen non peniteant dampna-
buntur. Iohannis 6º. Nisi manducaveritis
carnem filii hominis et biberitis eius
sanguinem non habebitis vitam in vobis.
Rursum quidam mundi [illegible]
non sunt i. non [illegible] mundi
[illegible] et non [illegible] existimabunt
illa [illegible] et [illegible] non
obtulit [illegible] suo proprio [illegible]
[illegible] Corporaliter [illegible]
suis tanto amore [illegible] quod corpus
domini sumere [illegible] Audiant
[illegible] Iohannis 3º. Hoc est iudicium
quod lux venit in mundum et dilexerunt
homines magis tenebras quam lucem. Erat
enim eorum opera mala. [illegible]
iudicio [illegible]
plus diligunt [illegible]
et [illegible] Canis dicit [illegible]
[illegible] suis [illegible]
non [illegible]
[illegible] Nec [illegible]

illorum qui vocati sunt et non venerunt
gustabunt cenam meam Luce xiiii°
Quintum adhuc sit prima pars melior
si tertia tradite est puritas corporis
ita videlicet quod si contingat pollutiones
nocturnales experiencie nimia tibi
ut potest haberi ex c. iiii. penitus
non sumere presumat si commode
non vel potius ita quod si pugnare
vellet non oportet abstinere consultum
tamen est si causa etiam hec abstinere
propter reverentiam sacramenti. Sextum preparatio
tumcius attendenda est quantum ad sacra-
menta quia homini sunt coniugales quod diem
continentia peniteret et spirituales. Quod
probo de Ad David primo regum xxi. Di-
cunt enim muli esse matrie ambientibus
in educatur penitus semper cum David
si dentibus agi quod continuis
nos abstineri et undique tertia dedit
quod sic sacerdos sanctificatum panem
dedit. Item Exodi xix dedit dominus coram omni
plebe super monte Synai. Sit igitur
et uncta collige. Dicitur Exodi quod pati
eadem tertium et non appropinquetis uxoribus
vestris si tales continentiam servata est ad
suscipiendum quanto magis servanda ad suscipi-
endum corpus christi. Vide dominus
nullis anno i. xl.ma an vetus pasche
vero sic iungatur. // Dicitur Levitici xxii°.
Homo qui fuit lapsus a peccatis stupru
simul i. peccatis propter continentiam carnis
non possunt de hiis qui sanctificata sunt
in domini sanctuario sed propinquitatis hic

¶ Si autem sancta quamvis servanda dicit Gemma ali-
quanta in longiorem quam
continentiam

statuti sunt autem pasca. Ad Decretis primo
hiis peccatum sacramenti in communione ordinibus et con-
tinencia et bonis operibus tunc contra
quando sancte cum aliis bonis spiritualibus
dignis indignum cum accipit si non
accipit quod dicitur ad Corinthios i. qui accipit
sed quod ipse se iudicat et similiter dicitur prime
ad Corinthios ut a se iudicaremus non
iudicaremur adeo Vnde i. ad Corinthios xi.
Si non semetipsos diiudicaremus non
vtique iudicaremur. // Dicitur Luce xii.
Sint lumbi vestri precincti et lucerne
ardentes in manibus vestris et vos similes
expectantibus dominum suum quod enim sacra-
lis sunt dicunt ad suscipiendum dominum
vigilare et orare et parati esse
magis dicit similitudinem angelum continentie
sanctitate et spiritualia castitate servanda
// Octavo requirit devota cogitatio
de passione christi hoc sacramentum
in hoc sua cena instituit in memoriam
sue passionis dicens Luce xxii°. hoc
facite in meam commemorationem quando
mente perfigere devota christi passionis
cogitatione et cogitatione et assume
sue tunc passionis christi ut collectum
exemplis amplectabilius et amantis
devotionibus fructus passionis per modum
speculi. Ideo quod dominus ab infancia
passus est in presepio positus et quod fugit
egiptum a facie Herodis et de
in laboribus quos protulit in predicando
vigiliis orationibus ieiuniis Septimo

totum colaphys conspuciones cla
vos in affixiones etc. Consummatus la
teris flagellationes coronaciones corone
spinee etc. Et aliter dilexit nos in
hoc quod redemit nos suo precioso
sanguine cum effusione tunice eius ob
patrum amoris prenitum intus quod propter
nos multas afflictiones et magnum
martirium ymo tam martirium
quod nulli in hac vita a seculo passus
ymo mortem turpissimam passus est
ut nos ad se alliciendo delibe
raret. Cant. 8 Pone me ut sig
naculum super cor tuum // Item magnus
Albertus dicit simplex recordacio seu
meditacio passionis Christi plus valet
quam si quis usque ad annum ieiunaret
in pane et aqua vel si cottidie cum
virgis vel flagellis cederet usque ad
effusionem sanguinis vel si cottidie
legeret unum psalterium // Nono
requirit devocio magna ita videlicet
quod conferens cor suum elevet ad deum
cum quanta possibile est devocione cum
in domum domini non adplacatum homi
nem [illegible] Item quedam sanctissi
ma virgo Maria magna et alie de
vote mulieres portabant aromata ad
corpus Christi Luce 24. Sic
nos accedere debemus ad corpus domini
laudanda est devocio ut quod
forte minus parati sumus percipiamus
ut hoc suppleat personalem aro
matum portacionem id est devocionem

oblacio Item adeo magna debet devocio
[illegible] nos [illegible] quanta fuit sancti Johan
nis baptiste qui baptista Christo miro
[illegible] apparuit [illegible] Christum gaudens
exultavit ad deum ut eum baptizaret
timuit tangere verticem domini unde canit
ecclesia baptista contremuit et non audet
tangere sanctum dei verticem sed clamat
cum tremore sanctifica me salvator. Quanto
magis nos timere debemus cum non
corpus Christi sumimus [illegible]
timuit verticem domini tangere quanto
[illegible] fuit quod [illegible] de eo [illegible]
[illegible] D. [illegible] multis [illegible]
Item beata Maria [illegible] pollice
ut [illegible] sacerdos tamen cum
[illegible] corpus domini consecraret
Item [illegible] senior et [illegible] cum ab
illo [illegible] sacerdote et abbas [illegible]
ordinatus dixit [illegible] sacerdos sum or
dinatus [illegible] mea [illegible]
[illegible] corpus Christi
Unde [illegible] Item [illegible] dixit
[illegible] ego [illegible] et [illegible] domine
non sum dignus ut [illegible]
[illegible] cum [illegible] devocione
et [illegible] ad [illegible]
[illegible] sacerdotem [illegible]
non sufficit mille anni ad [illegible]
condigna quanto magis [illegible] indignus
sum qui cottidie peccavi et [illegible]
accedo [illegible] non sum dignus [illegible]
[illegible] hac salubri medicina
[illegible] medicinam
requirit [illegible] medi
cina est [illegible]

eorum delicijs qui se deuote preparant
ad hoc sacramentum. Legitur quod duo scolares
mutuo in magna dilectione fuerunt
coniuncti et quadam die mutuo conspira-
uerunt et pactum inierunt quod si contingeret
fieret ut quicumque eorum primus moreretur
alteri qui viueret post mortem appareret.
Post modicum vero tempus unus eorum mor-
tuus est et alteri apparuit in xvj^ma
die. Tunc viuens ipsum mortuum
interrogauit quomodo se haberet in vita.
Cui ille [illegible] et in [illegible] ita bene
habui sicut modo quia sine [illegible] corpore
et non timeo deum perdere [illegible] nec
penas. Post viuus dixit quomodo
meruisti ita mortui [illegible] quia
me accepi post [illegible] bene cum
delicijs cum omni deuotione preparaui
sicut tu hoc scis dico quod in [illegible] post morte
de mundo recessi tunc quamquam mi-
lia hominum moriebantur et nulla
anima saluata fuit nisi mea et alie
[illegible] et [illegible] non meruerunt et multi
sunt [illegible] que dominus non [illegible] et
multi iudei qui [illegible] non [illegible] et
multi sunt [illegible] qui corpus christi sumunt
in peccatis mortalibus sumunt eo dampna-
bilius. Quia [illegible] [illegible] [illegible] sacramentis accep-
serunt vitam et bonum accepere dum
[illegible]. Dicit [illegible] [illegible] si vis
[illegible] noue [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
tur [illegible] ad [illegible] valde est digne
se preparare ad hoc sacramentum [illegible]
vtilitates quas recipiens in [illegible] decipe

ipsum poterat ad seipsum hoc in distinctione
in 2º membro. Quantum ad 3m quod mala
faciunt indigne communicantes in verbis
in distinctione in 3º membro in die palmarum et
Incipit tractatulus super [illegible] de
psalmis vidit deus cuncta que fecerat
et erant valde bona [illegible] Vel aliud
thema [illegible] omnia [illegible] [illegible]
Diuisi homines stulti diuicias dei re-
prehendunt. Quidam de inequalitate distributionis
ut pauperes qui dicunt quare deus
dat uni tanta, uni certe nichil
posset et mille panem mendicare
[illegible] hoc indignum [illegible] [illegible] de re
[illegible] si [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] se [illegible] [illegible] quod deus dat
uni multa multis pauca quod non fit
[illegible] [illegible] eum [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] pauperibus eum [illegible]
[illegible] et [illegible] dat pauca [illegible]
et permittit eterna. Sic [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Sic abraham dedit filijs concubinarum
munera [illegible] at [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod unum [illegible] diuicias [illegible] [illegible]
[illegible] pena [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] permit-
titur [illegible] [illegible] non permitti [illegible] dat [illegible]
super [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
deus dat diuicias ut [illegible] [illegible] me-
[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] distributione [illegible] [illegible]

orant nullam habent excusacionem ipsa
dampnacione // Secundi arguunt deum de
crudelitate peccatorum et dicunt quod sepe dat
deus prelatis multos peccatores quos non pasce-
re possunt dimittendo vos peccatores vel
multos peccatores hoc deus non facit sicut ca-
pra [illegible] est quod divites quando hic sunt
iniquas res quas relinquunt heredibus
quod cum peccatis proprie dampnat spiri-
tus quod est et iniquitatem et filiis deus [illegible]
[illegible] gubernacionem in peccatis generant
ad dampnacionem / Et si sicut potui prelatis
presumunt Contra multa mala hic
fecerit si generant multos opprobriis
et pudenties Cum autem dat prelatis multos
peccatores non est diffidendum quia pastor
eos [illegible] est dat [illegible] ista
[illegible] // [illegible] Nolite solliciti esse
dicentes quid manducabimus [illegible]
dicas Talibus enim qui [illegible] deum
de crudelitate dei per Ezechielem et dixisti
non est equa via domini Audite domus
Israel numquid via mea non est equa et
non vie vestre magis prave Sed ad
hoc est una [illegible] quod divites non
hic [illegible] peccatores vel [illegible] multos [illegible]
hic multos [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod sunt [illegible] labore
ut mechanici rustici et cottidiani
laboratores Sed [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Contra quod tales laboratores sola
bene consumunt [illegible] superfluos
et sic celibriata digestione [illegible]

[illegible] superfluitates consumit superfluitates
per laborem quod excitat calorem sed corpori
multos [illegible] [illegible] et superfluitates
et [illegible] laboratores [illegible] digerunt et
[illegible] [illegible] peccatores sed corpori [illegible]
superfluitates [illegible] indigestorum [illegible]
debiliores et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
peccatorum // Tercii arguunt deum de i-
niuria per [illegible] quod ab hominibus
deus [illegible] et me [illegible] [illegible]
obliviscitur [illegible] me [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Si deus debet
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
me possum me [illegible] [illegible] [illegible]
non quod deus [illegible] [illegible] permittit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]
vel [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut
paulus quod ait ne magnitudo revelacionum
extollat me [illegible] [illegible] culpa [illegible]
vel maiora [illegible] moyses [illegible] [illegible]
ignis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Et ut exhibicione [illegible] glorificet
vel [illegible] nato / [illegible] iusti vel
[illegible] clamant. clamantes exaudiuntur
exauditi glorificant [illegible] quod [illegible]
Et ut [illegible] addiscant [illegible] [illegible] [illegible]
4 Et quod [illegible] me addere [illegible]
14 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ago [illegible]
[illegible] [illegible] me non possum illa quod
non debeo velle [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 14 [illegible]

nos p(er)mittas t(ri)bulac(i)o(n)es i(n)t(ra)re
q(uan)tu(m) ad co(r)p(us) Exp(ro)brabat xij pati
et i(n)t(ra)re gl(ori)am sua(m) // Tercio co(m)p(re)he(n)-
dit deu(m) dei moderac(i)o(n)e q(ui)bus
ia(m) m(odo) pluit ia(m) m(odo) e(st) ariditas
ia(m) m(odo) ningit / ia(m) m(odo) tonat / ia(m)
m(odo) frigus / ia(m) m(odo) e(st) estus et i(n)
o(mn)ib(us) dictum p(ro)uid(et) No(n) e(st) v(est)r(u)m
nosse t(em)p(or)a v(e)l momenta (et)c(etera) mag(is)
t(er)ge(re) Stultu(m) e(st) deu(m) i(n) dinaria
i(n) s(er)uire q(ui) sol(us) nouit o(mn)ia gub(er)nare
aq(ui)les cu(m) decu(r)s(u) dei (et) s(ic) (con)s(er)uabat
acq(ui)re i(n)creme(n)tu(m) p(ro) q(uo) (pre)s(en)t(is) (?) hois p(er)cum
Leui(tici) 6 Si ma(n)data mea no(n)
s(er)uau(er)itis dabo celu(m) desup(er) (celu(m)) / s(ic)ut
ferru(m) t(er)ra(m) (et)c(etera) / s(ecund)o ut p(e)c(ca)tores t(er)re-
anat(ur) (et) s(a)l(u)te (con)tinuat(ur) .1. Reg(um) 2o
D(omi)n(u)m formidabu(n)t adu(er)sarii ei(us) et
sup(er) ip(s)os i(n) celis tonabit (contra) Zizare
exercitu(m) p(er)cussit g(ra)ndine Judith
2o. Stelle manentes i(n) ordi(n)e et cursu
suo adu(er)sus zizara(m) pugnau(er)unt
p(ri)mo toti mu(n)do diluuiu(m) i(n)duxit
Gen(esis) p(ri)mo Et o(mn)i(bu)s zodome igne(m)
et sulphure(m) (con)bussit de celo // 3o
i(n) ho(m)i(ni)b(us) m(odo) (con)cedat i(n) labo(r)e suo
diuino neglecto s(er)uicio Si cu(m)
labore tuo neglig(is) s(er)uiciu(m) vel
p(ro)p(ter) auariciam p(ro)dis p(ro)p(ter) tuo li-
mite actu sui v(e)l (con)tinuatis fac(tu)s
fraude (con)t(ra) deus q(uia) labores tu(os)
i(n) manu dei s(un)t et q(ui) n(on) v(u)lt s(e) acere
t(em)p(or)e deuastare q(ui)b(us) dedit (con)tingimi
fructus (et)c(etera) / 4to ut faciat eos ad
decimacio(n)e(m) p(ro)p(ter) pac(i)o(n)es Malachie
3o Infe(r)te o(mn)e(m) decima(m) i(n) horreu(m) meu(m)
ut s(i)t cibus i(n) domo mea (et) p(ro)bate
me sup(er) hoc d(icit) d(omi)n(u)s Si no(n) ap(er)-
uero vob(is) catharactas celi (et) ef-
fundo vob(is) b(e)n(e)dicc(i)o(n)em v(est)ra(m) ad a(b)u(n)-
dancia(m) (et) i(n)crepabo deuorate(m)
celos / Locusta bruc(h)us (et) erugo
no(n) corru(m)pet fructu(m) t(er)re v(est)re Legi(tur)
q(uo)d q(uon)da(m) (con)tigit q(uo)d o(mn)ibus agros grandi(n)e
et pruina p(er)cussis sol(us) p(er)ma(n)sit in
agro (?) s(u)o qui i(n) decimis n(on) (con)-
tinua t(ra)smutat(us) // Q(u)arto arguit
deu(m) de iusticia iudicii s(ic)ut vnaq(u)i(s)q(ue)
q(ui) fecit vellet alios puniri de
inde cu(m) p(e)c(c)at s(ibi) (et) a(liis) no(n) (con)s(er)u(e) s(ic)
Chanaan statua(m) i(n) manu ei(us)
dolosa (et) p(e)c(ca)tor p(e)c(ca)ta alior(um)
in(ten)t ponderat (contra) s(i) deus puni-
ssi(?) velle(n)t v(e)l dap(na)c(i)o(n)es e(ius)
dudu(m) misisset i(n) dap(na)c(i)o(n)em q(uam) et
dudu(m) meruit q(uia) s(i) alii eu(m) s(ic)
offenderunt s(ic) ip(s)e alios offe(n)d(it)
p(e)cc(a)do mortali v(e)l deu(m) s(ic)
de(us) s(em)p(er) d(ic)it velle(n)s (et) (con)s(er)uat
q(uia) sic (est) Ezechiel .9. nunq(uam)
volu(n)t(at)is mee e(st) mors i(m)pii d(ic)it
d(omi)n(u)s (et) no(n) ut (con)u(er)ta(tur) a viis suis
(et) viuat (Con)t(ra) at s(ic)ut p(ro)p(ter)
vindicta(m) d(ic)it ip(s)o i(n)d(omi)n(u)m dicite
dat vindicte (et) s(er)uia (et) p(r)i(n)cipes

vsurpat iudicium O aduocati et
legisperiti qui pecuniaz datis de tali etc
// Tercio arguunt deum de impudencia
gubernacionis eo quod sepe innocentes paruulos
mori permittit et senes et inimicos
et deformes diu viuere permittit
Resp deus sepe tollit tales innocentes
sanctos si bonum est ne fiat mali
Sap. 4 raptus est ne malicia
mutaret intellectum eius quia ne ficcio
deciperet animam eius quia ut malicia
mundi euadat Adhibitis etc et dignus
non erat mundus Sed si mali sunt
ne fiant peiores vel quod parentes de
merentur propter eum vini sanguinis
et dolosi non dimidiabunt dies
suos Sepe tamen deus permittit
malos diu viuere vel ut conuertat
eorum qualitatem vel ut bonos affli
gendo sit eis admeritum augmentatum
Euidencior enim Steffanus et Laurencius
tantam gloriam meruissent si tortores
non habuissent paupers
at et inimicos permittit deus diu vi
uere vel ut eorum peccata deleantur
vel eorum merita cumulentur vel
ut alii habeant mundi materia
que eis conuenit placent vel obsequi
vel eterna alia dicitur in ppbs
in die iudicii Omnia enim cum omnibus
meis feci et non feci // Septimo
arguunt deum esse de gubernacione
dicentes quare deus permittit tanta

potestate dyabolus temptandi homines ut
temptati dyabolus resistat et resistendo
vincant vincendo eternam mereatur co
ronam Vnde ait apostolus Nemo coro
nabitur nisi qui legittime certauerit
Augustinus Si nulla esset hostis nulla
esset pugna Si nulla esset pugna
nulla esset victoria Si nulla
esset victoria nulla esset corona
Ideo quia Sicut deus exercitum contra
gentes et fortem expellere voluit
ipsi suo et fortiter resistentibus de
bello qui habet coronam eternam
omnibus nisi credentibus Sed huius electiue
noluit eis credere // Octaui instant
adhuc dicentes Cur deus permittit
temptari quos scit lapsuros et se dam
natos Responsio quia deus tantum gloriosum
opus est quod se bene dignum
ut sibi libere et voluntarie seruiatur
Sed nullum volt coactum et quia penes
hominem adiungi eorum et eis dedit gra
ciam discernendi inter bonum et malum
et liberum arbitrium ut possit eligere
Bonum malum et eligere bonum Insuper
dedit homini angelum custodem et
sacram scripturam quibus possit prauum lapsum
et surgere post lapsum Si quis sponte
eligit malum et relinquit bonum dampna
cionem habebit in die iudicii Qui vero
malum contempnendo eligit bonum, dei
miam habebit premiantem Non nos plus

ronicis . Dixe dij sunt sicut q sunt
possit ete nites edifico dnica xiij
Tibi cura fecit

Thema de angelis ex missali

Angelis suis mandavit de te
ut custodiat te in omnibus vijs
tuis ps xc Regum reges solent
suos secum habere plures milites quorum
aliqui solummodo in aula regia
manent regem ut circumdant ad eius
solacia cantica leticie decantant
Sicut legitur primo regum xvi de rege
Saul qui dixit providete michi
aliquem bene psallentem et adducite
ad me Dixit unus ex militibus
David qui bene scit psallere et
est vir prudens in verbis et pulcher
Misit ergo Saul ad ysay patrem eius
dicens Mitte ad me filium tuum
ut stet in conspectu meo invenit enim
gratiam in oculis meis
Secundo alij milites custodiunt cas-
tra regni et civitates Alij autem
in inimicos regis expugnant Alij
autem ad nutum eius obediunt et quicquid
rex mandaverit illos faciunt
Sic legitur Math viij de centurione
qui dixit ad dominum habeo sub me
milites et dico huic vade et va-
dit et alij veni et venit et servo
meo fac hoc et facit Spiritualiter
Imperator deus qui est rex regum super
celos et rex magnus super terram

Et hic suos secum habere multitudinem angelorum
de quibus dicitur Job xxv Numquid est
numerus militum eius q. d. non est numerus
apud homines licet apud deum Et horum
aliqui sunt qui assistunt et ministrant
secundum illud Danielis vij Milia milium
ministrabant ei et decies centena
milia ~~ministrabant~~ assistebant ei Item alij
cantant ei cantica leticie dicentes
ysa vi Sanctus sanctus sanctus dominus
deus exercituum Et sequitur in apoc
vij Benedictio et claritas et sapientia
et gratiarum actio honor virtus et
fortitudo deo nostro in secula seculorum
Secundo autem angelorum custodiunt civita-
tes provincias atque villas et sunt
illi qui nobis sunt ad custodiam
deputati custodientes statum homi-
num generaliter et singulorum et
castra religiosorum de illis dicitur ysa lxij
Super muros tuos iherusalem
constitui custodes qui tota nocte
et tota die non tacebunt Alij vero
dimicant pro nobis contra demones
secundum illud apoc xij factum est prelium
magnum in celo Michahel et
angeli eius preliabantur cum dracone
Quarto aliqui ad voluntatem dei
faciunt omnia mandata eius exequentes
de quibus dicit nostrum thema
angelis suis mandavit de te etc.

¶ Dominica prima in adventu domini thema
Legistis fideles tempus quod hodie incipit durat usque ad nativitatem christi et hoc appellatur ab ecclesia adventus christi et hoc representatur cottidie in officio misse et in aliis orationibus ut desiderium quod patres habuerunt in veteri testamento adimpleretur scilicet videndi filium dei Et quo deus pater in divinis promisit se missurum filium suum et ipsum patres valde desiderabant et propterea tempus fuit et fuit tempus veniendi et visitandi tractans de adventu christi Et hoc idem dicunt sancti in ewangelio Luc dicit multi reges et prophete voluerunt videre que vos videtis sed non viderunt Unde an est quod deus abrahe promisit et propterea david nisi quod filius dei carnem assumeret de semine eorum pro salute mundi Et tamen cum desiderium eorum arte debetur quod clamare ceperunt ad deum corde et ore ut promissorum sua adimpleret Unde dicit unus patrum Mitte domine quem missurus es Et alter dicit Emitte potentiam tuam et veni Alter dicit Utinam celos rumperes et descenderes Et alius dicit Emitte agnum tuum domine dominatorem terre Alius utinam celos disrumperes et descenderes Tercia Mariam petens signum adventus domini Unde mariae tribus per [illegible] agnoscere adventum eius Et dominus dedit tale signum Quod ipse filius pueri et non tamen in templo sicut pharisei et legis periti Sed est in civitatibus et villis et in castellis [illegible] sapientibus et insipientibus [illegible] turbe regnum dei predicabit quod numquam ab aliquo factum fuerat Et cecos illuminabit surdos auditum reparavit Mutis loquelam dabit leprosos mundabit demones fugavit Et alia diversa miracula fecit Et propterea dicitur omnibus secundum signum dicens Dicite filie Syon

¶ Dominica in quinquagesima thema
Quoniam appropinquabit tempus quadragesimale in quo homo debet se affligere cum ieiuniis abstinentiis et laboribus ut animam suam sanctificet Et ideo legitur hodierna die ewangelium in quo agitur de duobus scilicet de passione christi et de illuminatione ceci Ad denotandum quod nos qui sumus ceci per peccata nostra per virtutem illuminatam oportet nos relinquere propriam voluntatem et desideria carnis per tota quadragesima Et ideo hic introducitur passio christi ut magis inducat nobis tristitiam Et quia illo tempore magis solet [illegible] gaudium mundanum quam aliis temporibus et ut illud gaudium temperet cum tristitia ecclesia introducit passionem christi etc

¶ Dominica in quadragesima dominica Invocavit
Quia tempus quadragesimale est tempus pugne quo tempore quilibet debet militare contra desideria carnis et contra temptaciones dyaboli Ideo ecclesia legit hodie ewangelium in quo agitur de pugna christi cum dyabolo etc

¶ Dominica Reminiscere id est secunda dominica
Tempus quadragesimale est tempus perdendi amicitiam dyaboli et societatem eius Et tempus quadragesimale est tempus acquirendi graciam et amicitiam dei Et ad hoc dominus inducit exemplum mulieris Chananee que [illegible] et meritis suis quod [illegible] dicitur quod ewangelium de ista muliere que dominus [illegible] inter duas civitates transivit Quarum una dicebatur Tyrus id est angustia Et alia dicebatur Sydon id est venatio Ita nos sumus [illegible] in angustia et venatione Unde dicit propheta Tribulatio et angustia invenerunt me Unde et dominus exiit quedam mulier Chananea id est [illegible] clamans ad eum Filia mea male a demonio vexatur etc

¶ Sequitur dominica Oculi id est dominica tercia

Ad primum dicendum quod dominus mortuum
erat demonium vnde postquam non exhibitum
vnde de maligno nequam apparebunt
in iusti eius oculos proximi Et hoc idem
dominus cottidie facit significando a peccatis
et illud demonium erat mutum vt dicitur
in matheo quod ex eius dicitur
quibus vtrum ille homo fuit cecus vel
mutus a natura dicitur quod non quod fuit ex
effectu dyaboli qui sibi inpediuit auferre
sensum hominum ne sequi vestigia eius
vnde dyabolus non timet elargicionem
elemosinarum et timet ieiunium eius
hominem non apparet oculos cordis con-
siderando quid sit peccatum vel quid sit
peccatum perdidit vel quibus penam habe-
bit propter multum hominem ceratorum indu-
cit suggestio dyaboli vnde sapiens hec
retinuit eos malicia eorum non
considerat peccata Et sic est dyabolus labo-
rat tamen hominem ne confitenda peccata
sua secunda vice dyabolus aliquem inmittit
peccatorum verecundiam / aliquem timorem pene /
aliquem promittit longitudinem vite / aliquem
infirmitatem animam dei Et sic operatur
hominem et mutum facit Hoc nuper peccatore
quia diu cecus et mutus est propter diu
seruus dyaboli est Et si sic moriatur cum
seruis inferni Et cum eiecisset locutus
est mutus / sic peccator propria considerat
peccata sua erit loquitur et confitendo ea
secunda nichil est enim quod plus displicet
dyabolo et placet deo et vtile est homini
sit vera confessio et gratio secunda illa
innidit animam et afferat eam deo sic
et prius mutus sanatus et ... plud
corpore prodest in aliud De